

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Diplomová práce

**Politicko-geografické aspekty vývoje bezpečnostní
situace v severním pohraničí Indie ve 21. století**

**Political-geographical aspects of the development
of the security situation in the northern
borderlands of India**

Adéla Raddová

Plzeň 2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma

„Politicko-geografické aspekty vývoje bezpečnostní situace v severním pohraničí Indie ve 21. století“

vypracoval/a samostatně pod odborným dohledem vedoucí/vedoucího diplomové práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

Plzeň dne 11.12.2023

v. r. *Adéla Raddová*

Zásady pro vypracování práce

1. Proveďte rozbor a diskusi teoretické i empirické literatury zaměřené na bezpečnost a konkrétně vývoj bezpečnostní situace na severu Indie, zejména z geografické perspektivy.
2. Vymezte sledované území a formulujte cíle práce a případné výzkumné otázky a hypotézy.
3. Stanovte metodiku geografického výzkumu bezpečnostní situace v severním pohraničí Indie s využitím adekvátních statistických a geoinformačních technik.
4. Shromážděte a zpracujte data a identifikujte hlavní vývojové trendy a ovlivňující faktory geografické diferenciaci bezpečnostní situace v severním pohraničí Indie, srovnajte hlavní ohniska napětí.
5. Interpretujte výsledky ve vztahu k teoretickým předpokladům.
6. Vytvořte vlastní typologii či regionalizaci sledovaného území podle bezpečnostní situace. Posuďte možná budoucí rizika a širší implikace.

Poděkování

Tímto bych velmi ráda poděkovala svému vedoucímu diplomové práce, panu RNDr. Davidu Vogtovi Ph.D. za cenné odborné rady a nápomoc při zpracování této práce. Dále bych ráda poděkovala své rodině za podporu a trpělivost během celého studia.

Obsah

Úvod.....	6
1 Rozbor literatury a základních pojmů.....	9
1.1 Rozbor literatury	9
1.2 Bezpečnost v rámci ochrany státu.....	10
1.2.1 Sekuritizace.....	11
1.2.2 Vojenský sektor	12
1.2.3 Ozbrojený konflikt	13
1.2.4 Terorismus	14
1.3 Hranice	15
1.3.1 Sporné hranice	17
2 Vymezení a vývoj sledovaného území	19
2.1 Vymezení území	19
2.1.1 Džammú a Kašmír	21
2.1.2 Ladak.....	21
2.1.3 Arunáčalpradeš	21
2.2 Historické souvislosti konfliktu mezi Indií a Pákistánem	22
2.3 Historické souvislosti konfliktu mezi Indií a Čínou	24
2.4 Dokumenty bezpečnostní strategie Indie.....	25
2.4.1 Determinanty indické národní vojenské strategie (2020).....	25
2.4.2 Indická národní bezpečnostní strategie (2019).....	26
3 Metodika a data	29
3.1 Datová základna	29
3.2 Metodika zpracování dat	29
4 Analýza vývoje bezpečnostní situace v zájmové oblasti Džammú a Kašmír a Ladak	32

4.1	Ozbrojené střety	33
4.2	Teroristické útoky	37
4.3	Vývoj konfliktu mezi Indií a Pákistánem ve 21. století	44
4.4	Vývoj konfliktu mezi Indií a Čínou ve 21. století.....	47
4.5	Čínsko-pákistánské vztahy	49
5	Analýza vývoje bezpečnostní situace v zájmovém území Arunáčalpraděš.....	51
5.1	Ozbrojené střety	51
5.2	Teroristické útoky	54
6	Statistická analýza	61
7	Diskuse výsledků.....	65
7.1	Džammú a Kašmír a Ladak	65
7.2	Arunáčalpraděš	66
7.3	Interpretace výsledků	66
7.4	Predikce budoucího vývoje ve sledovaném území	67
	Závěr.....	68
	Seznam použitých zdrojů	71
	Seznam tabulek.....	79
	Seznam obrázků	80
	Seznam grafů	81
	Seznam map.....	82
	Abstrakt	
	Abstract	

Úvod

Konflikty v severním pohraničí Indie započaly především po získání indické nezávislosti v roce 1947. Tento rok započal konflikt mezi Indií a Pákistánem, když bylo náhle rozděleno zavedené společenství lidí na dva státy. O pár let později napětí eskalovalo v problém ohledně nejasného vytyčení hranic i mezi Indií a Čínou. Tyto dlouhotrvající konflikty zanechaly a stále zanechávají otázky ohledně bezpečnosti, zejména tedy té vojenské, Indie. Ve 20. století byly tyto konflikty vyhocené nejen z hlediska toho, že Indie držela spojenectví se SSSR do jeho rozpadu, ale poté se ocitla osamocená s hrozbou izolace ze strany Číny, která byla spřátelená s okolními autoritářskými režimy. Indie se proti mocnostem postavila při pokusném výbuchu jaderné zbraně v roce 1998. Tímto pokusem chtěla ukázat své zbraně, svou sílu a diplomacii, kterou se pokouší urovnat konflikty v následujících letech (Nicolson, 2022).

Hlavním cílem této diplomové práce, v návaznosti na předešlé události, je geografické zhodnocení vývoje bezpečnostní situace severního pohraničí Indie ve 21. století z pohledu vojenských hrozeb. Jedná se konkrétně o oblast střetů mezi Indií a Pákistánem a mezi Indií a Čínou. Důležitost zhodnocení vývoje bezpečnostní situace je vnímána vzhledem k tomu, že konflikty mezi těmito zeměmi neutichají ani po 70 letech. Vzhledem k tomu, že na přelomu tisíciletí se země vydaly i směrem k „odkrytí karet“ ohledně nukleárních zbraní, je zhodnocení vývoje bezpečnostní situace ve 21. století, tedy od roku 2000, vnímáno jako vhodné k posouzení i možného následujícího vývoje.

Dílčím cílem 1 je popis a vysvětlení prostorového rozložení útoků, které zahrnují ozbrojené střety a teroristické útoky. Konkrétně tedy na jakou oblast jsou útoky směřovány, na jakou cílovou skupinu, a možné vysvětlení tohoto směřování.

Dílčím cílem 2 je následná komparace teroristických útoků a ozbrojených střetů. Srovnání umožňuje sledovat vývoj bezpečnostní situace ve vybraném území.

V neposlední řadě je v práci kladen důraz na předpověď možného vývoje bezpečnostní situace v severním pohraničí Indie.

V návaznosti na cíle práce jsou stanoveny následující výzkumné hypotézy:

Hypotéza 1: Tato hypotéza vyplývá z odborného článku Gibbs (2018) *Terrorist attacks targeting the police: the connection to foreign military presence*, který se zabývá teroristickými útoky zaměřenými na policii. Z analýzy vyplývá, že mezi lety 1999 a 2008

bylo více než 50 % teroristických útoků směřováno na indickou policii. Proto první hypotéza zní: *teroristické útoky byly primárně ve vymezeném indickém území směřovány na policii.*

Hypotéza 2: Druhá hypotéza vyplývá z článku od autora Ganguly (2018) *India and China: on a collision course?*, který rozebírá potíže charakteristické pro čínsko-indický konflikt. Ganguly (2018) tvrdí, že Čína navzdory diplomacii Indie znepokojuje indickou vládu při každé možné příležitosti. V návaznosti na to vyplývá druhá hypotéza: *intenzitu střetů mezi Indií a Čínou ovlivňují geopolitické aktivity obou zemí.*

Hypotéza 3: Třetí hypotéza vyplývá z odborného článku od Hosaina (2020) *Indo-China Border Conflict, Regional Geopolitics and Bilateral Trade*, který tvrdí, že Indie a Čína jsou si navzájem největšími obchodními partnery a jsou na sobě v mnoha ohledech závislé. Proto třetí hypotéza zní: *indicko-pákistánský konflikt představuje vyšší počet obětí a intenzitu střetů než čínsko-indický konflikt.*

Ihned po úvodu následuje kapitola, která se zabývá rozbořem odborné literatury a důležitých pojmů. Kapitola je rozdělena na podkapitoly, věnující se důležitým teoretickým informacím. Z hlediska literatury je zmiňována především publikace od Buzana a kol. (2005) *Bezpečnost: nový rámec pro analýzu*, publikace od Ivančíka (2022) *Bezpečnost: Teoreticko-metodologické východiska* nebo od Strnada (2013) *Dějiny Indie*. Dále jsou rozebrány pojmy jako bezpečnost, vojenský sektor, ozbrojené střety, terorismus a hranice, jelikož se jedná o konflikty vyvolané především spornými hranicemi. Následuje kapitola popisující vymezení a vývoj sledovaného území. Tato kapitola je opět rozdělena na podkapitoly. Konkrétně je vysvětleno vymezení daného území zabývající se stručným představením regionů, kterých se ozbrojené střety týkají. Dále jsou v kapitole nastíněny historické souvislosti vývoje konfliktů mezi Indií a Čínou a mezi Indií a Pákistánem a dokumenty, které se týkají strategie bezpečnostní situace Indie. Třetí kapitola se věnuje metodice a sběru dat. Zde je podrobný popis postupů a metod, které jsou v této diplomové práci využity k provedení výzkumu a získání dat. Čtvrtá kapitola se již zaměřuje na praktickou část, konkrétně na analýzu vývoje bezpečnostní situace na území Džammú a Kašmír a Ladak. Konkrétně je pozornost směřována na ozbrojené střety a teroristické útoky. Také se kapitola věnuje vývoji konfliktu mezi Indií a Pákistánem a mezi Indií a Čínou ve 21. století. Pátá kapitola se věnuje druhému zájmovému území, tedy Arunáčalpradéši. Stejně jako v kapitole čtvrté, i pátá se věnuje analýze teroristických útoků a ozbrojených střetů. Šestá kapitola analyzuje pomocí korelace proměnné za obě

zájmová území. Sedmá kapitola se věnuje diskusi výsledků, komparaci ozbrojených střetů a teroristických útoků a možnému nastínění vývoje situace v regionu v budoucnosti. Po sedmé kapitole následuje závěr, který shrnuje způsob, jakým bylo dosaženo cílů práce stanovených v úvodu.

1 Rozbor literatury a základních pojmů

Tato kapitola se věnuje analýze odborné literatury zaměřené na bezpečnost a hranice. V rámci bezpečnosti jsou detailněji zkoumány různé definice tohoto konceptu, neboť existuje několik různých přístupů k jeho vymezení. Následující podkapitola je zaměřena na koncept sekuritizace, která slouží jako prostředek k vyšší ochraně před existenčními hrozbami. Další část kapitoly se zabývá vojenským sektorem, který v kontextu bezpečnosti v severním pohraničí Indie získává klíčovou roli a byl vybrán jako hlavní subjekt zkoumání v rámci této diplomové práce. Druhá část této kapitoly je věnována definici hranic, různým charakteristikám hranic a možnostem vymezení státních hranic.

1.1 Rozbor literatury

K vysvětlení základních pojmů a historického vývoje konfliktů mezi Indií a Čínou a mezi Indií a Pákistánem bylo využito několik odborných publikací a článků. Konkrétně v oblasti bezpečnosti byla zejména využita publikace od Buzana a kol. (2005) *Bezpečnost: nový rámec pro analýzu*, který se konkrétně zabývá pojmem bezpečnost, rozšiřuje jej o sekuritizaci a následně se věnuje jednotlivým sektorům bezpečnosti. Pro tuto práci byl klíčový zejména vojenský sektor. Ve stejném duchu je strukturována i publikace od Ivančíka (2022) *Bezpečnost: teoreticko-metodologické východiska*, která byla taktéž využita při definici bezpečnosti. Ohledně definice hranic hraje důležitou roli odborný článek od Haselsbergera (2014) *Decoding borders: Appreciating border impacts on space and people*, který se zejména věnuje vymezením hranic na tzv. tlusté a tenké. Dále byl využit článek od českých autorů Bláhy a Soukupa (2020) *Fenomén hranic v mezioborovém kontextu*. Ti se zabývali objektivními a subjektivními faktory hranic a poukázali na různé povahy hranic. V rámci historických souvislostí konfliktu mezi Indií a Pákistánem byla využita publikace od Strnada (2013) *Dějiny Indie*, která se zabývá nejen samotným konfliktem, ale velmi obsáhlou indickou historií. Velmi podrobně se ovšem samotným konfliktem zabývá Ganguly (2001) ve své knize *Conflict unending: India – Pakistan tensions since 1947*. V celé teoretické části je využito mnoho odborných článků ať už definujících pojmy, které jsou v této práci klíčové, nebo popisujících vývoj a vymezení sledovaného území.

1.2 Bezpečnost v rámci ochrany státu

Pojem bezpečnost má v obecném kontextu různé významy a je vnímán jako forma jistoty a zabezpečení. Jak ukazuje Ivančík (2022), bezpečnost může být interpretována různými způsoby. Jednak může představovat fyzický aspekt, například zajišťování bezpečné vzdálenosti či dodávek surovin. Na druhou stranu může být spojena s abstraktními koncepty, jako je vnitřní bezpečnost, mezinárodní bezpečnost, politika a strategie. Ivančík (2022) dále argumentuje, že bezpečnost koreluje s pojmy jako riziko, ohrožení, strach a nebezpečí. Jeho práce zkoumá různé definice bezpečnosti, které zdůrazňují různé aspekty, jako je ochrana hodnot, udržení stability a podpora rozvoje. Tímto způsobem se bezpečnost stává multifacetním konceptem, který má vliv na různé oblasti lidské činnosti. Jeho práce klade důraz na to, jak různé interpretace bezpečnosti ovlivňují naše vnímání a rozhodování v politickém a strategickém kontextu. Ivančíkovy (2022) teze nabízí pohled na složitost tohoto pojmu a jeho významu pro současnou společnost a mezinárodní vztahy. Tento různorodý přístup k bezpečnosti poskytuje hlubší porozumění tomuto klíčovému konceptu v dnešním světě (Ivančík, 2022).

Buzan a kol. (2005) zdůrazňuje, že v mezinárodních vztazích má pojem bezpečnost odlišný význam, než je tomu v případě použití v každodenním životě. V rámci vojensko-politického chápání se téma stává bezpečnostním, pokud je něco vnímáno jako hrozba existence nebo zachování důležitého referenčního objektu. Pod pojmem referenční objekt se rozumí například stát, ekonomika nebo národ. Státníci si pak vyhrazují právo využít nezbytných prostředků k zastavení nežádoucího vývoje. Buzan a kol. (2005) ve své práci operuje se sektorovým přístupem v rámci analytických účelů. Jedná se o sektor vojenský, politický, ekonomický, společenský a environmentální. Díky tomu lze uchopení složitého tématu, jakým je bezpečnost, analyzovat efektivněji. Je důležité poznamenat, že i když jsou sektory v rovině teorie rozděleny na základě charakteristických rysů, zůstávají vzájemně propojeny a jejich vztahy jsou komplexní. Tedy že bezpečnostní problémy v jednom sektoru mohou mít dopad na sektory jiné (Buzan a kol., 2005). Ivančík (2022) uvádí i odlišné přístupy k výzkumu bezpečnosti. Konkrétně se zabývá přístupy ve 21. století. Zmiňuje nejen sektorový přístup, ale také strategické studie, kde se pozornost soustředila na vojenské atributy bezpečnosti a strategie, a také na bezpečnostní studie, které jsou ovšem v současnosti široce zaměřené a zasahují do více vědních disciplín, což může nebezpečně relativizovat výsledky (Ivančík, 2022).

Za zmínku také stojí publikace od Petera Hougha (2008), který se věnuje otázkám bezpečnosti na poli mezinárodních vztahů. Poukazuje na to, že v poslední době snaha o bezpečnost státu může podkopat bezpečnost lidstva. Upozorňuje na státní altruismus a určité omezení ve snaze o ekonomický zisk ovšem ne v domácí politice, ale v té mezinárodní. Tím poukazuje na problém v rámci nejzákladnějšího politického zájmu – zajištění lidí¹ (Hough, 2008).

Dále je vhodné zmínit článek od Chrise Phila (2012) s názvem Security of geography/geography of security, který mimo jiné zkoumá, jak se geografické faktory podílí na dosahování nebo narušování bezpečnosti a udržitelnosti komunit, národů a prostředí. Autor navrhuje, aby se geografové zapojovali do oficiálních bezpečnostních agend a zapojili geoprostorové technologie, díky nimž mohou zlepšit bezpečnost zranitelných komunit. Fyzičtí geografové mohou sledovat a hodnotit dopad klimatických a environmentálních bezpečnostních změn na krajinu a zdroje. Autor uvádí, že bezpečnost je v současnosti převládajícím tématem bezpočtu akademických diskuzí a je propojena s širokou škálou témat, z nichž mají všechny geografické rozměry. V neposlední řadě autor poukazuje na to, že bezpečnost je chápána jako vytyčení hranic kolem jasně definované části území a cílem je udržovat tyto hranice ke kontrole toho, co je uvnitř a co je venku. Avšak zdůrazňuje, že by bylo potřeba se zaměřit na méně zavřené hranice s promyšleným kritickým způsobem (Philo, 2012).

1.2.1 Sekuritizace

Buzan a kol. (2005) považuje sekuritizaci za radikálnější formu politizace. Tvrdí, že jakékoliv veřejné téma může být umístěno na škálu od depolitizovaného přes politizované až k sekuritizovanému. Téma je tedy považováno za sekuritizované, pokud je „*chápáno jako existenční hrozba, jež si žádá mimořádná opatření a ospravedlňuje konání vybočující ze standardních mantinelů politických procedur*“ (Buzan a kol., 2005, s. 34). Označení tématu za sekuritizované dává aktérům možnost k výmluvě za možné atypické, nestandardní kroky, aby bylo dosaženo snížení nebo odstranění bezpečnostních rizik. Je zde ovšem problém v tom, že hrozba nemusí být natolik vážná, jak ji aktér prezentuje. Představitelé Kodaňské školy přišli s termínem desekuritizace, který „*chápe jako opačný*

---

¹ Státní altruismus dle Hough (2008) znamená, že stát by měl ve prospěch obecného dobra podporovat bezpečnost a blaho lidí nejen ve své zemi, ale i v mezinárodním kontextu. Nicméně autor zmiňuje, že ve světě globální politiky jsou často prioritami spíše bezpečnost a ekonomický zisk před životem a smrtí, což může ovlivnit rozhodování na mezinárodní úrovni.

akt, kterým jsou hrozby odstraňované z bezpečnostního prostředí v momentě, kdy je jejich aktéři přestanou označovat jako existenční hrozby“ (Ivančík, 2022, s. 93).

V rámci sekuritizace a výzkumného přístupu bezpečnosti k ní se dle Buzna a kol. (s. 48-49, 2005) rozlišují 3 typy jednotek:

- 1. Referenční objekty: entity, jež jsou existenčně ohroženy a můžou si legitimně nárokovat právo na přežití. Mohou jimi být například stát nebo národ.*
- 2. Aktéři sekuritizace: aktéři, kteří prohlašují něco (referenční objekty) za existenčně ohrožené, a jsou tedy hybateli procesu sekuritizace.*
- 3. Funkcionální aktéři: tito aktéři působí na dynamiku bezpečnostních vztahů v sektoru. Významně ovlivňují politická rozhodnutí na poli bezpečnosti, aniž by se přímo jednalo o referenční objekty nebo o aktéry poukazující na nutnost bezpečnostních kroků ve vztahu k referenčním objektům.*

Jak již bylo zmíněno výše, bylo vytvořeno pět základních sektorů představiteli Kodaňské školy, jelikož se aktéři a hrozby odlišují v závislosti od oblastí, ve kterých dochází k vytváření hrozeb. Podstata tohoto rozdělení „*spočívá ve vymezení bezpečnostních hrozeb prostřednictvím procesu sekuritizace a přisouzení existenčního charakteru nejen vojenským, ale i nevojenským hrozbám“ (Ivančík, 2022, s. 95).* Jedná se o sektor vojenský, environmentální, ekonomický, společenský a politický (Ivančík, 2022).

1.2.2 Vojenský sektor

V průběhu studia i praxe mezinárodních vztahů se tradicionalisticky považovala válka mezi státy za nevyhnutelný rys mezinárodního systému. Nicméně, vývoj mezinárodního prostředí byl poznamenán vznikem nových normativních mezinárodních ráďů, což mělo zásadní vliv na dynamiku vztahů mezi státy (Hough, 2008). Tato kontinuální hrozba války přivedla státy k ustanovení trvalých administrativních struktur a vojenských složek, aby účinně řešily tyto potenciální hrozby (Buzan a kol., 2005).

Je však důležité zdůraznit, že bezpečnostní agenda v oblasti mezinárodních vztahů prošla významnými proměnami. Představení nového přístupu Kodaňské školy ukázalo, že ne všechny otázky spojené s vojenským sektorem automaticky souvisí s bezpečností v bojovém slova smyslu. Dnešní státy využívají své vojenské kapacity nejen k obraně své územní integrity, ale také při krizovém managementu v důsledku přírodních či

průmyslových katastrof nebo k poskytování pomoci integrovaným záchranným systémům (Ivančík, 2022).

Klasické zaměření na obranu území státu se věnuje především regionální a vnitrostátní úrovni, kde subsystémy sdílejí geografickou homogenitu, což vytváří specifické bezpečnostní komplexity. Státy s oslabenou či neexistující politickou strukturou však mohou přejít k dynamice lokální (Buzan a kol., 2005).

Referenčním objektem ve vojenském sektoru je především stát. Kodaňská škola tvrdí, že národy v rámci států mohou být objektem bezpečnosti, příkladem mohou být separatistická hnutí. Ta se vzhledem ke svým činům angažují ve vojenských a ozbrojených konfliktech a tím se stávají objektem sekuritizace a zároveň referenčním objektem (Ivančík, 2022).

Aktéry se v případě vojenské bezpečnosti stávají vládní elity, v jejichž rukách je legitimita použití síly (Ivančík, 2022). Sekuritizaci mohou tedy využívat jak státní aktéři, tak i nestátní aktéři. Velmi úspěšná a rozšířená forma politického nevládního násilí pochází z hnutí, která údajně reprezentují národ. K dosažení svých cílů ovšem využívají sílu. V současnosti ovšem mnoho nacionalistických bojů proti státu získalo vysokou úroveň legitimizace, jako příklad lze uvést Kosovany, Palestince nebo Kurdy. Separatisté ovšem představují velkou bezpečnostní hrozbu pro státy, ze kterých se chtějí odtrhnout, málokdy však ohrožují jiné státy, ty ohrožují spíše jen strachem z povstání napodobitelů na jejich území (Hough, 2008). Do kategorie aktérů, kteří ovlivňují dynamiku fungování a nespádají do výše zmíněných referenčních objektů nebo aktérů sekuritizace, spadají všechny ozbrojené složky, které se podílí na vykonávání vojenské činnosti. Jedná se jak o soukromé vojenské společnosti, tak státní armády (Ivančík, 2022).

Vojenská hrozba má v lidské společnosti primární postavení, jelikož by při potvrzení této hrozby mohlo v extrémním případě dojít k ukončení existence státu jako autonomní politické entity. Důležitost představuje i fakt, že pokud by došlo k ozbrojenému konfliktu, jsou ohroženy i další sektory, jako ekonomický nebo politický, kdežto ekonomické hrozby se nemusí projevit v jiných sektorech (Ivančík, 2022).

1.2.3 Ozbrojený konflikt

Definice ozbrojeného konfliktu dle Uppsala Conflict Data Program (Uppsala Conflict Data program, 2023a) zní: *Státní ozbrojený konflikt je sporný nesoulad, který se týká*

vlády a/nebo území, kde použití ozbrojené síly mezi dvěma stranami, z nichž alespoň jedna je vládou státu, má za následek nejméně 25 úmrtí souvisejících s boji v jednom kalendářním roce.“ Konflikt je ovšem založen na státu, na rozdíl od nestátního konfliktu. Úmrtím souvisejícím s boji se rozumí použití ozbrojené síly ať už státních nebo nestátních aktérů, které vede k úmrtí. Jedná se o boje na bojištích, útoky, přepadení, bombardování vojenských jednotek nebo měst a vesnic. Hlavním cílem je zejména armáda nebo státní instituce a jejich představitelé. Nicméně dochází k vedlejším škodám, a to úmrtí civilistů (Uppsala Conflict Data Program, 2023a). Pojem ozbrojený konflikt se používá od Ženevské konvence z roku 1949, kdy skončila legální možnost formálního vyhlášení války. Pojem mezistátního ozbrojeného konfliktu definuje společný článek 2 Ženevských úmluv jako *„vyhlášení války nebo jakéhokoli jiného ozbrojeného konfliktu, který může nastat mezi dvěma nebo více vysokými smluvními stranami, i když válečný stav jedna z nich neuznává“* (Paulus & Vasakmadz, 2009, s. 100). Vnitrostátní konflikt probíhá bez vměšování jiných zemí a odehrává se mezi vládou a nevládní stranou. Dále by bylo vhodné definovat ozbrojenou sílu, která využívá zbraně při organizovaném násilí. Útok může být veden proti vládnímu cíli (Uppsala Conflict Data Program, 2023a).

1.2.4 Terorismus

Vzhledem k tomu, že terorismus spadá pod vojenské hrozby, je potřeba vysvětlení i tohoto pojmu. Faktem zůstává, že v současnosti neexistuje žádná všeobecně přijímaná definice terorismu. Od roku 1983 se za jedno z nejpřesnějších vymezení terorismu udává *„předem promyšlené politicky motivované násilí páchané proti nebojícím cílům subnárodními skupinami nebo tajnými agenty, obvykle s cílem ovlivnit publikum“* (Ministerstvo zahraničí Spojených států, 2004, cit. v Sinai, 2008, s. 9). Důkazem, že neexistuje jednotná definice, je i fakt, že Ministerstvo zahraničních věcí Spojených států, Ministerstvo obrany a Federální úřad pro vyšetřování ve Spojených státech mají každý různé definice, které spíše odrážejí jejich oblasti působnosti a operace (Lentini, 2008). Což dokonce uvádí i Meisels (2009), který tvrdí, že různé zúčastněné strany potřebují své definice. Jako příklad uvádí právníky, kteří potřebují definice pro stíhání, sociální vědce, kteří hledají porozumění nebo politiky, kteří definují pojem v souladu s jejich agendami. Schmid (2011) udává, že terorismus může být politizovaným pojmem a používá se jako nálepka pro jakousi formu politického násilí. Pokud je pojem politicky využit, negativně reflektuje politického protivníka, delegitimizuje jeho jednání a demonizuje ho. Pojem se

stal kvůli svým krvavým jevům jakýmsi stigmatem. Sami teroristé používají ke svému pojmenování spíše „revolucionář“, „mučedník“, „bojovník za svobodu“ nebo „bojovník odporu“ (Schmid, 2011). Obecně lze tedy říci, že terorismus je jakési „*záměrné náhodné vraždění bezbranných nebojujících osob se záměrem vzbudit strach ze smrtelného nebezpečí mezi civilním obyvatelstvem jako strategie navržená k dosažení politických cílů*“ (Meisels, 2009, s. 347).

1.3 Hranice

Slovo hranice je velmi složité definovat, jelikož je využíváno v celé řadě odborných disciplín. Ať už se jedná o biologii, politologii, sociologii, geografii a mnoho dalších. Z tohoto důvodu je důležité se na pochopení významu hranice dívat v kontextu různých oborů (Bláha & Soukup, 2020). Marková (2021) definuje hranici na jedné straně jako jakési rozhraní, například hranice života a smrti nebo hranice lidských možností a na straně druhé, která se týká také historické geografie, jako mez dělicí majetky, státy nebo další území (Marková, 2021). Semotanová (2020, s.7) tvrdí, že hranice „*tvoří mantinely, jimiž se společnost vymezovala a vymezuje na základě různých idejí, ideologií a zájmových či ovládaných krajin.*“ Hranice na jedné straně buď potvrzují rozdíly nebo na druhé narušují jednotky, které k sobě patří. Narušují je tím, že je „*definují, klasifikují, komunikují a řídí geopolitické, sociokulturní, ekonomické a biofyzikální aspekty, procesy a mocenské vztahy*“ (Haselsberger, 2014, s. 505). Haselsberger (2014) dále tvrdí, že hranice jsou složité sociální konstrukty, které mají mnoho různých významů a funkcí, jsou proměnlivé a fyzický vzhled se mění v prostoru a čase. Další možnou definicí je, že hranice mohou být o „*neustálých interakcích a průnicích mezi jednáním lidí (agentur) v rámci omezení a limitů daných kontextovými a strukturálními faktory (strukturou)*“ (Brunet-Jailly, 2011 cit. v Iossifova, 2013, s.2). Dresler & Jelen (2020, s. 32) ve své práci zase tvrdí, že „*státní hranice jsou základním prvkem mezinárodně politického systému a zároveň i hlavním atributem státu, protože vymezují jeho teritorium.*“ Ve svém článku zmiňují dvě primární funkce státních hranic. První funkce státní hranice je oddělování a ochrana území a taktéž obyvatelstva, které v území žije, od vnějšího prostředí. Druhou funkcí rozumí spojování a organizování společnosti, která se nachází uvnitř ohraničeného území. Spojováním a organizováním se rozumí především zachování symboliky sdíleného prostoru a výkon státní moci (Dresler & Jelen, 2020).

Pokud je pozornost zaměřena na geografii, tak hranice jsou jakýmsi produktem regionalizace (Bláha & Soukup, 2020). Díky regionalizaci je geografický prostor rozčleněn na různé oblasti s různými kritérii a díky tomu lze porozumět kontextům. Sociální geografové například sledují procesy, které probíhají v rámci hranic, které oddělují dva státy, kraje, obce nebo jiné administrativní jednotky. Fyzičtí geografové naopak sledují pohyblivost a proměnlivost hranic, jako třeba horní hranice lesa (Šifta, 2020-2021). Co se týče metodiky problematiky hranic a hraničení, vychází z dlouhodobého historického a geografického výzkumu a zabývá se jí historická geografie (Marková, 2021).

Bláha a Soukup (2020) ve svém článku tvrdí, že objektivní a subjektivní faktory určují hranice. Jako příklad uvádí tabulku č.1, která ukazuje tyto faktory na různé povaze hranic.

Tab. 1: Různá povaha hranic

Povaha hranice	Příklad
viditelná (snadno identifikovatelná)	lesní porost, některé státy
neviditelná (obtěžně identifikovatelná)	výskyt živočišného druhu
stálá (stabilní)	geomorfologické celky
nestálá (nestabilní)	sezónní jevy či změny rozsahu vodních ploch a trvalé sněhové pokrývky v důsledku globálních změn klimatu
vnímaná	území různých etnik
stanovená	administrativní jednotky
přirozená, popř. historicky daná	vedená po vodních tocích, státy
umělá	např. vytvořená člověkem bez potřebných informací o místních geografických, kulturních nebo politických strukturách

Zdroj: vlastní zpracování dle Bláha a Soukup (2020)

Haselsberger (2014) ve své práci vymezuje státní hranice na tzv. tlusté a tenké:

1. Tlusté – okraje hranic jsou velmi tuhé. Mohou se stát živnou půdou pro politické spory, jelikož se vyznačují narušováním vztahových geografii. Příkladem může

být hranice, která se neshoduje s hranicí národa, kultury nebo etnika, například Kurdové v Turecku nebo bývalá železná opona. V případě železné opony byly některé části Německa ekonomicky, politicky, socioekonomicky znevýhodněny.

2. Tenké – jasně vymezuje politický a administrativní prostor, ale zároveň umožňuje vznik různých forem soužití. Příkladem může být hranice mezi Innviertelem v Rakousku a Niederbayernem v Německu, kde funguje mnoho přeshraničních interakcí mezi lidmi a institucemi.

„Hranice je zvláštním koncepčním konstruktem, kterým lidé někdy tlačí na svět“ (Barth 1969, cit. v Jones, 2009, s. 180). Z pohledu geografa je důležité hranice pochopit jak z prostorového kontextu, tak stejně důležité je pochopení kontextu hranic v návaznosti na další odborné disciplíny. Kvůli aktivitě člověka často dochází k nestabilitě hranic a nepomáhá ani dynamická krajinná sféra, která ztěžuje nalezení oné stability (Bláha & Soukup, 2020).

1.3.1 Sporné hranice

Pokud je pozornost zaměřena na sporné nebo konfliktní hranice, je třeba si uvědomit, že spory mohou být dvojího druhu dle Tomeš (2016):

- a) Hraniční – Tyto spory se vedou o přesnou delimitaci hraniční čáry.
- b) Teritoriální – Hlavním důvodem těchto sporů je svrchovanost nad určitým územím.

Ovšem oba tyto druhy jsou obvykle úzce propojeny a tím vzniknou tzv. teritoriálně-hraniční spory. Důvodem vzniku těchto konfliktů je zejména fakt, pokud hranice protíná homogenní území a rozděluje ho. V druhém případě konflikt propuká, pokud hranice ohraničuje heterogenní území. Hlavním problémem při vzniku hraničních sporů byl zejména výsledek koloniální expanze a následné jednání mocností, které má na svědomí většinu uměle vytvořených hranic ve světě (Tomeš, 2016).

Rider a Owsiak (2015) ve svém článku, který se zabývá možnostmi vysvětlení, proč některé státy zažívají neutichající konflikt a jiné ne, tvrdí, že pokud je na hraničním území nějaký potenciální zdroj moci, čelí státy, které se potýkají s nevyřešenými hranicemi, výrazné vnější hrozbě a mohou mít problémy s mírovým řešením. Dále přichází s faktem, že v pohraničním území jsou většinou přítomny zdroje, které slouží jako vyjednávací síla. V případě nedodržení závazků zůstává hraniční území nestabilní, spory se prohlubují

a přechází to v rivalitu. Článek přichází s tím, že nestálost hranic přináší dvojitě zvýšení rizika vzniku rivality. Vysvětlením je, že nestabilita hranic je dána těmito územními nároky, které mají strategický nebo ekonomický význam. Většinou se při řešení nestálých hranic nachází cizí velmocí podporované území, které poté výrazně snižuje pravděpodobnost urovnání hranic a pravděpodobně je předmětem územních nároků. Soupeři pak silně spoléhají na pomoc třetí strany ohledně urovnání sporu (Rider & Owsiak, 2015).

2 Vymezení a vývoj sledovaného území

Tato kapitola se věnuje vymezení a historickému vývoji území, které je v diplomové práci sledováno. Dále se kapitola věnuje v podkapitolách jednotlivým regionům, které mají význam pro bezpečnostní situaci v severním pohraničí Indie. Jejich stručné popsání z geopolitického a historického hlediska pomáhá k lepšímu porozumění kontextu. Následující podkapitoly se zaměřují na historické souvislosti konfliktů v těchto regionech, což umožňuje hlouběji analyzovat příčiny a vývoj konfliktů. Nakonec bude pozornost zaměřena na celkový vývoj hranic v Indii, což je klíčovým prvkem pro porozumění bezpečnostní situaci.

2.1 Vymezení území

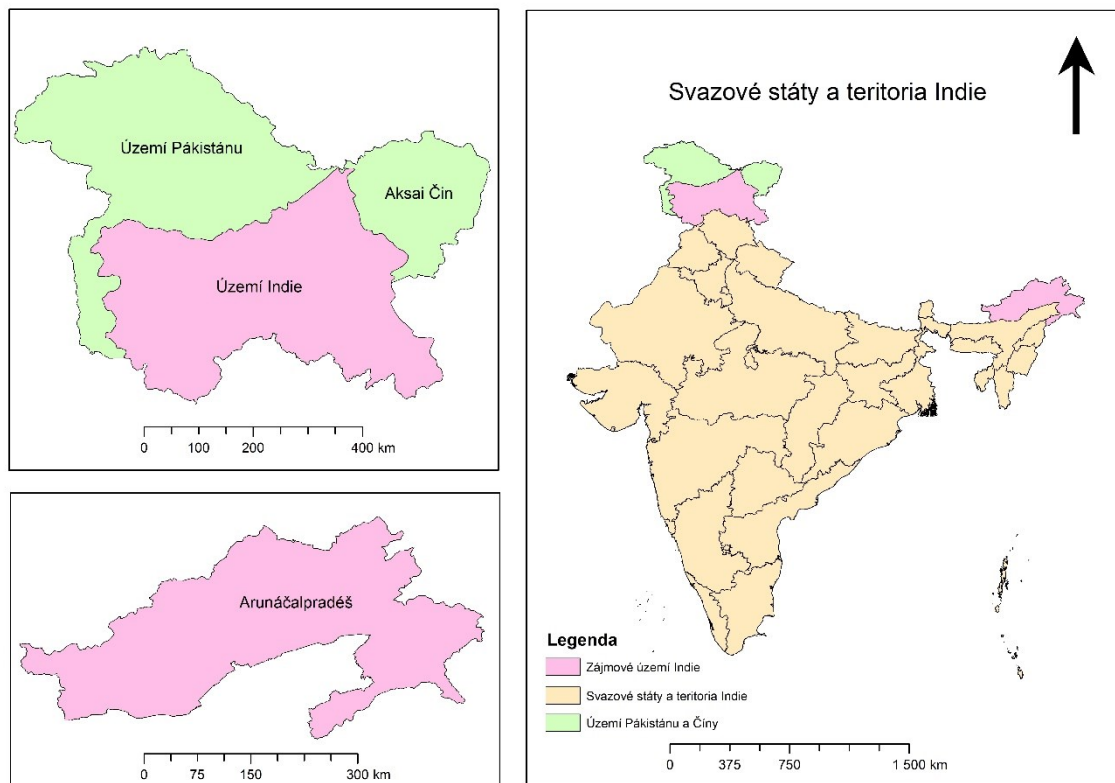
Zaměření této diplomové práce se týká severní část Indie, kdy hlavní pozornost je věnována zejména svazovým teritoriím Džammú a Kašmír a Ladak, na než si činí nároky Pákistán a Indie, a v omezené míře také Čína. Dále se zkoumá území Arunáčalpradéše, jež je předmětem sporů mezi Čínou a Indií. Podrobněji viz obrázek č. 1. Tyto regiony čelí významným bezpečnostním výzvám, což je způsobeno trvajících ozbrojenými střety. Toto specifické území představuje největší bezpečnostní riziko především kvůli vojenským hrozbám, které, jak bylo dříve uvedeno, představují klíčový prvek pro zkoumání bezpečnosti v severním pohraničí Indie. Geografická rozloha i poloha tohoto území je podrobně znázorněna na mapě č. 1, která detailněji prezentuje konkrétní oblasti zájmu. Vymezená oblast zájmu zahrnuje celé území Džammú a Kašmír a celé mezinárodně uznané území svazového teritoria Ladak, nicméně ozbrojené střety a teroristické činy budou zkoumány především na území, které spravuje Indie (viz obr. č. 1). Zelené území značí Kašmír spadající pod Pákistán a území na severovýchodě značí plošinu Aksai Čin, která je pod správou čínské vlády, avšak nárokována Indií. Falkovou barvou jsou znázorněna zájmová území Džammú a Kašmír, Ladak a Arunáčalpradéš. Podrobnější souvislosti jsou vysvětleny v kapitole 4.5.

Obr. 1: Sporná území v severním pohraničí Indie

Zdroj: The Economist (2023)

Mapa 1: Vymezení zájmového území v severním pohraničí Indie

Zdroj: vlastní zpracování v programu ArcMap dle ArcGIS Living Atlas of the World (2023)

2.1.1 Džammú a Kašmír

Gulab Singh si s pomocí Britské Indie založil dynastii Dogra a následná smlouva v roce 1846 uznala Singha jako nezávislého vládce, který převzal kontrolu nad Kašmírem a vytvořil tak knížecí stát Džammú a Kašmír (Nurboo & Sudhakar, 2020). Proti dynastii Dogrů se v roce 1931 postavili vzdělání lidé, kteří založili politickou stranu. Posledním důvodem protestu proti monarchii bylo zavedení represivních daní na lid, kdy se tímto stav některých obyvatel, zejména muslimů, stal otřesným. Protesty proti monarchii vedly k tragickým událostem. Tehdy se jednalo o první politickou aktivitu proti této dynastii. Britové na to odpověděli reformami ke zlepšení života muslimů, Poté bylo vytvořeno několik politických stran, mezi nimi i ty, které se snažily o připojení k Pákistánu v době, kdy už existoval, nicméně do získání indické nezávislosti v roce 1947, zůstal region nezávislý. Konflikt mezi Indií a Pákistánem se zrodil mezi těmi, kteří se spojili v boji proti koloniální nadvládě (Kalis & Dar, 2013). Více o následujících událostem ve státě Džammú a Kašmír je uvedeno v kapitole 2.2.

2.1.2 Ladak

Ladak je nejsevernější pohraniční region Indie, který se nachází v kulturním a identitním místě průniku, stejně tak s dynamikou občanství mezi Indií, Pákistánem a Čínou (Aggarwal, 2004). Díky své strategické poloze a obchodním příležitostem byl již od 19. století objektem zájmu pro mnoho mocností. Hlavní geopolitické události týkající se Ladaku se děly za doby Britské Indie, kdy Britové oblast považovali za strategicky významnou kvůli obavám před ruským vlivem v regionu. Ladak byl pro ně přirozenou hranicí k udržení Rusů daleko od Britské Indie. Z důvodu vzniku knížecího státu Džammú a Kašmír, jak je zmíněno v kapitole o Džammú a Kašmíru, náležel Ladak právě do tohoto knížecího státu. Výhody to neslo jak pro Britskou Indii, která tímto držela Rusy dál od oblasti, tak pro Gulaba Singha, který si vybudoval Dogské knížectví (Nurboo & Sudhakar, 2020). Ladak byl do 31. října roku 2019 součástí státu Džammú a Kašmír, nicméně od tohoto data je vyčleněn jako svazové teritorium Ladak díky schválenému zákonu o reorganizaci státu Džammú a Kašmír (India Today, n.d.).

2.1.3 Arunáčalpradeš

I přes to, že je tento region velmi řídko osídlen, jsou zde drsné klimatické podmínky, obtížný terén a vysoká nadmořská výška, je předmětem mnoha sporů. Lidé navzdory

drsným klimatickým podmínkám, se museli spojit s okolím, a proto začali obchodovat s Tibetem, Čínou, Barmou nebo údolím Brahmaputry. Oblast byla od 18. do 19. století předmětem zájmu Východoindické společnosti a barmských invazí. Na konci 19. století však spadala pod britskou provincii Assam. Ovšem kvůli terénu byly zavedeny vnitřní administrativní hranice, které oddělovaly oblasti kopců a údolí kvůli administrativě. Indie neměla definovanou mezinárodní hranici s Tibetem do té doby, dokud nebyla vymezena v roce 1914 McMahonova linie (Sarmah, 2020). Více viz v kapitole 2.3.

2.2 Historické souvislosti konfliktu mezi Indií a Pákistánem

Jen několik měsíců potom, co Indie v roce 1947 získala nezávislost, vtrhly do Kašmíru ozbrojené oddíly Paštunů z kmenových oblastí v pákistánském severozápadě. Stát Džammú a Kašmír pokrývají vysoké hory, hranice s Tibetem a Čínou nebyla přesně vymezena a na jihu a západě sousedil s oblastmi, které měly po vyhlášení nezávislosti Indie a Pákistánu připadnout právě oběma státům (Strnad, 2013). Nicméně Kašmír, neboli Kašmírské údolí s hlavním městem Šrínagarem, měl specifický problém. Vládla zde hinduistická monarchie, ale převládalo zde muslimské obyvatelstvo, které se prostřednictvím politické organizace Muslimská liga založené muslimským předákem přiklánělo k tomu, aby se Kašmír připojil k Pákistánu. Na druhé straně Džammú a Ladak byly proti připojení se k Pákistánu. Důležité bylo, že proti bylo taktéž muslimské obyvatelstvo, které tyto státy obývalo (Ganguly, 2001). Navzdory tomu, že poslední britský místokrál navrhl, aby se státy převážně s muslimským obyvatelstvem připojily k Pákistánu a státy s převážnou většinou hinduistického obyvatelstva připojily k Indii, Indie usilovala o Kašmír pod záminkou udržení pořádku v citlivém regionu poblíž Číny a Sovětského svazu (Ahsan, 2003). Dne 22. října 1947 vtrhly pákistánské oddíly do Kašmíru a postupovaly směrem na Šrínagar (Strnad, 2013). O pár dní později dorazila do Kašmíru indická armáda, což bylo podmíněno tím, že Kašmír podepsal dohodu o připojení k Indii (Nicolson, 2022). Pákistánské jednotky ze začátku obsadily důležité pozice, nicméně indická armáda měla mohutnější vojenský potenciál. V roce 1948 byla podána stížnost ze strany Indie Radě bezpečnosti OSN, aby vyzvala Pákistán k zastavení vměšování do vnitřních záležitostí Indie a o rok později bylo dohodnuto příměří (Strnad, 2013). Kašmír byl rozdělen a oblast Azad Kašmír spadala pod Pákistán. Byla vytvořena linie kontroly (LoC) (viz obr. 1), nicméně obě země považovaly příměří za dočasné (Nicolson, 2022). Linie kontroly rozděluje území Džammú a Kašmír na 2 poloviny,

z nichž jedna náleží Pákistánu a druhá Indii. Nicméně ani jedna strana se té druhé nechce vzdát. V roce 1960 se obě země dohodly na mírové smlouvě o sdílení vody ředy Indus a jeho přítoků. Tato smlouva ilustrovala schopnost Indie a Pákistánu řešit vážný problém mírovou cestou (Ahsan, 2003).

V reakci na vpád Čínské lidové osvobozené armády v roce 1962 a obsazení sporného území mezi Čínou a Indií a následnou indickou porážku se Pákistán domníval, že bude Indie vojensky vyčerpána. (Ganguly, 2001) O několik let později, tedy v dubnu roku 1965, se střetly pohraniční hlídky v indickém státě Gudžarát. O pár měsíců později překročilo přes 30 000 pákistánských vojáků převlečených za obyvatele Kašmíru linii příměří do indické části Kašmíru. Opět zasahovala OSN a vyjednálo se na krátkou dobu příměří (Nicolson, 2022). V roce 1971 se ovšem obě země opět střetly. Tentokrát se primárně nejednalo o Kašmír, ale o boje uvnitř Pákistánu, kdy se východní Pákistán chtěl odtrhnout od západního (Cheema, 2015). Pákistánské letectvo preventivně zahájilo útok na severozápadě Indie a v reakci na to se Indie zapojila do této války. Válka skončila o pár dní později a z Východního Pákistánu se stal nový stát Bangladéš (Nicolson, 2022). Po této válce se díky dohodě mezi Indií a Pákistánem linie příměří přejmenovala na linii kontroly. Na východě linie končila na úpatí Siačenského ledovce a během 80. let se Indii díky několika bojům podařilo linii posunout severním směrem, nicméně Kašmír zůstal stále rozdělený (Strnad, 2013). K dalším střetům docházelo od roku 1989, kdy bylo znatelnější, že Pákistán sympatizuje s terorismem. Indie tvrdila, že Pákistán podporuje odpor poskytováním zbraní a výcvikem bojovníků, když v Kašmíru začali vzdorovat rebelové proti indické nadvládě (Nicolson, 2022). Od násilného povstání v indickém Kašmíru následovalo během dalších let několik jednání, která se však nikdy nezdařilo ukončit dohodou (Cheema, 2015). Na přelomu století pákistánská armáda dobyla strategické cíle v kašmírské oblasti Kargil, na což Indie reagovala masivní silou a pákistánská armáda Kargil opustila (Ahsan, 2003). V té době docházelo uvnitř Pákistánu k vojenskému převratu a do čela vlády se postavil náčelník pákistánského armádního štábu. Současně se do konfliktu postupně přidávaly Spojené státy americké, jelikož jak Indie, tak Pákistán dosáhly technologického pokroku v oblasti jaderných zbraní. Spojené státy Americké se kvůli nestabilitě v Pákistánu obávaly právě použití jaderných zbraní a tlačily na Pákistán, aby ustoupil, což se i nakonec podařilo (Nicolson, 2022).

2.3 Historické souvislosti konfliktu mezi Indií a Čínou

Oficiální začátek čínsko-indické pohraniční války se odehrál 20. října 1962, kdy Čínská lidová osvobozená armáda zahájila preventivní ofenzívu. Skončila však 22. listopadu 1962 vítězstvím Číny a jednostranným příměřím. Této válce předcházelo několik sledů událostí a fakt, že čínsko-indická hranice nebyla nikdy oficiálně vytyčena. Spor zasahuje až do doby, kdy Velká Británie anektovala Kašmír v roce 1846, a pokusu o prosazení připojení náhorní plošiny Aksai Čin ke Kašmíru. Ovšem tato plošina pro Čínu měla strategickou hodnotu, jelikož je to důležitý průchozí bod mezi Tibetem a Sin-ťiangem (Zhang & Li, 2013). Z tohoto důvodu byla také vytvořena Linie aktuální kontroly (LAC) (viz Obr. 1), která odděluje území, které je pod čínskou kontrolou, od území, které je pod indickou kontrolou. Další událostí byl fakt, že v roce 1914 byla tajně podepsána bilaterální dohoda mezi britskou indickou vládou a tibetským zástupcem o nové hraniční linii, tzv. McMahonově linii, která pouze navazovala na linii aktuální kontroly. Čína se proti tomu ohradila tím, že Tibet byl pod čínskou jurisdikcí, proto neměl pravomoc k podpisu. Nicméně po získání indické nezávislosti v roce 1947 Indie učinila z McMahonovy linie oficiální hranici s Tibetem (Richards, 2015).

Čínská invaze do Tibetu v roce 1950 přispěla k prohloubení sporů mezi Indií a Čínou. Objevily se spory nejen o čínsko-indickou hranici, ale i o tibetsko-indickou hranici, ze kterých se stalo totéž. Jednalo se o východní sektor neboli jižní Tibet (dnešní Arunáčalpradéš a přilehlé území), který zaujímal 145 000 km², a západní sektor (34 000 km²), který zahrnoval plošinu Aksai Čin. V roce 1959 v Tibetu proběhlo povstání proti čínské nadvládě. Povstání se účastnili rebelové, které financovala americká Ústřední zpravodajská služba spolu s Čankajškovými agenty. Při pronásledování rebelů se Čína střetla s indickou armádou. V roce 1961 proto Indie zřídila vojenské stanoviště severněji od sporných území ve snaze odříznout zásobovací linie Číně. Nicméně to vyvolalo opačnou reakci a 20. října 1962 Čína zaútočila na východě i západě (Malone & Mukherjee, 2010).

K čínskému tažení proti Indii přispíval i fakt, že Indii podporovaly Spojené státy americké. Ty se za studené války pokoušely o omezení expanze komunismu a vytvořily alianci s Pákistánem. Navzdory tomu, že se Indie nepřipojovala k žádným táborům a byla členem Hnutí nezúčastněných zemí, Spojené státy využily poskytnutí ekonomické pomoci, aby Indie mohla konkurovat Číně. Při propuknutí čínsko-indické války proto

Spojené státy poskytly politickou i vojenskou podporu Indii, nicméně za dlouhodobou podporu požadovaly usmíření mezi Indií a Pákistánem v otázce kolem Kašmíru. Navzdory tomu, že Čína zaujímal neutralní postoj v otázce Kašmíru, v roce 1962 změnila svou zahraniční politiku vůči Pákistánu a rozhodla se vést jednání o hranicích a rozvíjet vztahy s Pákistánem. Indie zároveň upevňovala vztahy se Sovětským svazem (Peng, 2019).

V roce 1964 provedla Čína svůj první jaderný test v Lop Nor, Indie na to odpověděla o 10 let později svým jaderným testem v Pokhranu (Malone & Mukherjee, 2010).

Po válce čínsko-indické hraniční spory téměř utichly. Od konce 70. let proběhlo několik mírových jednání, ovšem nedosáhla žádného výsledku. V roce 1987 došlo k dalšímu vojenskému konfliktu, konkrétně v údolí Sumdorong Chu. Naštěstí tento konflikt nepřerostl v další čínsko-indickou válku. Na počátku 90. let se díky návštěvám vůdců obou zemí vztahy zlepšily a v roce 1993 obě země podepsaly dohodu o zajištění míru podél linie aktuální kontroly (Zhang & Li, 2013). Tyto dohody tvořily základ pro větší hospodářskou spolupráci navzdory tomu, že v roce 1998 Indie provedla několik jaderných testů jako reakce na pákistánské testy a prohlásila, že Čína je potenciální hrozbou číslo jedna (Malone & Mukherjee, 2010).

2.4 Dokumenty bezpečnostní strategie Indie

Vzhledem k tomu, že Indie postrádá dokument ohledně národní bezpečnostní strategie, kterou by se řídila celá země, jsou vydány dokumenty ohledně bezpečnosti jednotlivými institucemi nebo politickými stranami. Na to navazuje i vydání od Instituce spojených služeb Indie, která se zabývá prohlubováním znalostí umění, vědě a literatuře na téma národní bezpečnosti, prostřednictvím poskytování nejen historických výzkumů, vytváření scénářů a strategických her (Sharma, 2020). Druhým zmíněným dokumentem, který se podrobněji věnuje bezpečnostním otázkám, je Indická národní bezpečnostní strategie (2019), která je zpracována Indickým národním kongresem (Congress Manifesto, 2019).

2.4.1 Determinanty indické národní vojenské strategie (2020)

V roce 2020 byl vydán dokument od Instituce spojených služeb Indie, který se týká krátkodobých a dlouhodobých bezpečnostních strategií. Diskuze má sloužit jako důležitý dokument v blízkém vývoji Národní vojenské strategie (NMS) Indie, který je chystán v brzké době (Sharma, 2020).

Determinanty indické národní vojenské strategie (2020):

Dokument se v prvé řadě zabývá náročností zeměpisné polohy Indie. Zdůrazňuje, že kvůli poloze je vyžadována silná vojenská ochrana, která zajistí územní celistvost a suverenitu. Je zdůrazněno, že vojenská strategie nemůže fungovat samostatně, ale v návaznosti na diplomacii, ekonomii nebo politické rozhodování.

Dokument zmiňuje i vyvíjející se strategii geografie v regionu Jižní Asie. Předpovídá se, že proměnou himalájské bariéry prostřednictvím rozvoje infrastruktury se vytvoří ekonomické koridory, které propojí jihoasijské národy s čínskými provinciemi.

Dále jsou diskutovány hrozby v případě Číny a Pákistánu. Dokument předpovídá, že napětí mezi Čínou a Indií po střetu v roce 2020 bude narůstat. Čína také nadále posiluje své námořní schopnosti v Indickém oceánu a panují obavy ohledně námořního zbrojení. Dále text poukazuje na protiindický postoj pákistánské armády s náznaky toho, že Pákistán považuje Indii za věčného protivníka. Dále poukazuje na tajnou dohodu spolupráce mezi Pákistánem a Čínou, která se týká jaderných zbraní, balistických střel a vojenského vybavení. Zároveň jsou zmíněny hrozby v podobě povstání a terorismu. V rámci diskuze byly tyto nástroje považovány za nízkonákladové možnosti Pákistánu k zabránění vzestupu Indie v otázce Kašmíru.

2.4.2 Indická národní bezpečnostní strategie (2019)

Následující kapitola se věnuje dokumentu, který vydal Indický národní kongres v roce 2019. Jedná se o dokument s názvem Indická národní bezpečnostní strategie, ve kterém se indická strana snaží dobře definovat národní bezpečnostní strategii, kterou by se země měla v budoucnu vydat k vyřešení bezpečnostních otázek. Indický národní kongres, který stojí za tímto dokumentem, se pokouší navrhnout možná řešení bezpečnostních rizik, kterým Indie čelí. Dokument je členěn do několika kapitol, které se věnují hlavním bezpečnostním hrozbám, jako řešení bezpečnosti se sousedními státy, řešení vnitřních konfliktů nebo ostatních bezpečnostních otázek, jako ekonomická, klimatická, demografická nebo kybernetická bezpečnost.

V současné době Indie čelí několika výzvám. Jednou z nich jsou přetrvávající problémy v jižní Asii obecně, například konflikt v Afghánistánu (který v současnosti do značné míry utichl vítězstvím Tálibánu a stažením vojsk USA) nebo pákistánské sponzorování terorismu. Další bezpečnostní hrozbou, kterou Indie vnímá, je rostoucí vliv Číny

v regionu. Tento vliv se snaží prosazovat Čína prostřednictvím infrastrukturních projektů a ekonomických vazeb. Naopak text uvádí i příležitosti pro Indii, například její hospodářský růst a podporu regionální spolupráce nebo vyzdvihuje země, které se na Indii obrátily proti Číně kvůli obavám z dluhové pasti.

V následujícím textu jsou vyzdvihnuty kapitoly, které se zabývají zejména otázkou hraničních konfliktů a bezpečnostních hrozeb ohledně sporu o hranice.

Angažovaná Čína

Vztah mezi Indií a Čínou je křehký a je třeba, aby fungoval k utváření geopolitiky jižní Asie a celé Asie. Dokument vyzdvihuje důležitost ohledně řešení hranic a přesného definování linie skutečné kontroly. Dále zde panují obavy ohledně pákistánského terorismu a nejasného postoje Číny ohledně této otázky. Nicméně nadále probíhá spolupráce ohledně obchodu, otázek životního prostředí a snahy Indie řešit bezpečnostní otázky v Indickém oceánu.

Dohoda s Pákistánem

Vzhledem k tomu, že napětí mezi Indií a Pákistánem je nadále vysoké, je trvalou strategií Indie zejména diplomacie a ekonomická izolace, která má přimět Pákistán k zastavení podpory terorismu. Jednou z možností jsou jednostranné vojenské akce nebo strukturovaný dialog, který vede k viditelným výsledkům. Důvěra může být postavena na základě zklidnění situace na hranicích a případného řešení pákistánské infiltrace do Indie. Dalším hlavním bodem je řešení a zapojení se do jaderných otázek, které představují silnou hrozbu pro stabilitu regionu.

Džammú a Kašmír

Největším indickým problémem v oblasti vnitřní bezpečnosti je otázka nevyřešeného sporu o hranice v oblasti Džammú s Kašmír. Od roku 2001 byl patrný pokles násilí v regionu, nicméně v posledních letech byl zaznamenán trvalý nárůst. Hlavním problémem, který dokument zachycuje, je pákistánská podpora teroristických aktivit a rostoucí místní nepokoje a povstání. Porušování příměří Pákistánem mělo za důsledek narušení bezpečnostního prostředí, zejména po útoku na Pulwamu a náletech na Balakot. Vzhledem k tomu, že zde tímto způsobem narůstá hněv a odcizení obyvatel, které bylo umocněné právě radikalizací, jelikož zde zasahovala indická armáda do civilního života, docházelo k častým pouličním protestům a civilním zasahováním do vojenských operací

v oblasti. Tím se i zvýšil počet mladých lidí, kteří se přihlásili k teroristickým skupinám. Nicméně konflikt se přesunul i na sociální síť, což přispívá k citové propasti. Navzdory tomu indická vláda zaznamenává, že někteří obyvatelé oblasti uznávají důležitost dialogu k vyřešení problému a jsou zaznamenána i ohniska odporu proti terorismu v oblastech s většinou muslimů (Congress Manifesto, 2019).

Prioritou Indie je přinést do prostředí klid a omezit násilí. Ovšem to může být uskutečněno pouze v případě empatie a porozumění lidem v Džammú a Kašmíru, jelikož Indie vnímá začlenění Kašmíru do zbytku Indie jako zásadní. Řešením proto může být dobře připravená informační kampaň, jelikož kapitulace a rehabilitační politiky mohou čelit tomu, že se obyvatelé připojí k teroristickým organizacím. Dokument udává důležitost vnitrostátního dialogu mezi Džammú a Kašmírem a Ladakem, kterého se ujímá občanská společnost. Zároveň udává, že Boj proti radikalizaci vyžaduje strukturované programy zahrnující občanskou společnost, pedagogy, náboženské vůdce nebo kapitulované teroristy. Nicméně nevyhnutelnými jsou vojenské operaci proti teroristickým skupinám. V neposlední řadě si klade důraz na udržování zákona, pořádku a zlepšení vybavení a podpory bezpečnostních složek k efektivnímu plnění úkolů (Congress Manifesto, 2019).

3 Metodika a data

Kapitola metodika a data se věnuje popisu postupu sběru a zpracování dat pro účely analýzy bezpečnostní situace v severním pohraničí Indie ve 21. století. Konkrétně je rozdělena na dvě podkapitoly. První podkapitola se věnuje zejména popisu sběru dat a zdrojů z hlavních databází a druhá kapitola se věnuje následným metodám zpracování a analýzy dat.

3.1 Datová základna

V praktické části této diplomové práce jsou zpracovávána data z několika databází. V případě ozbrojených konfliktů byla data sbírána z databáze Uppsala Conflict Data Program (UCDP). Založení se datuje do poloviny 80. let pod původním názvem Conflict Data Project. Tato databáze je hlavním světovým poskytovatelem dat o organizovaném násilí. Data jsou zde systematicky shromažďována s dlouhými časovými řadami a mají globální pokrytí. Program také poskytuje online databázi (UCDP Conflict Encyclopedia) o ozbrojených konfliktech a organizovaném násilí (Uppsala Conflict Data Program, 2023b)

Druhým důležitým zdrojem především kvantitativních dat je Global Terrorism Database (GTD). Tato databáze vznikla v roce 2001 a hlavní úlohou je shromažďovat informace o teroristických událostech po celém světě od roku 1970 do roku 2020. Informace ohledně útoků vycházejí ze zpráv a ze zdrojů ověřených médií. Ke každému incidentu jsou shromážděny informace, kde se daný incident odehrál, jaké zbraně byly použity, na jaký konkrétní cíl, pokud je to dohledatelné, případně ostatní dodatkové informace.

Data byla sbírána od roku 2000 do roku 2022. V případě teroristických útoků byla data sbírána pouze do roku 2020, jelikož databáze nenabízí údaje za poslední roky.

3.2 Metodika zpracování dat

Vzhledem k tomu, že Uppsala Conflict Data Program nabízí stahování hotových sad o organizovaném násilí, právě v této práci bylo stažení hotových sad využito. To stejné při přihlášení nabízí i Global Terrorism Database, kde je možné stažení celé databáze ve formátu excel. Při stažení těchto dat byly následně z obou souborů vybrány potřebné údaje ohledně sledovaného území. Tyto údaje byly následně zpracovány pomocí funkcí v Excelu a rozříděny dle potřeby pro analýzu ozbrojených konfliktů a analýzu

teroristických útoků. Pro účely analýzy byly vybrány následující proměnné: počet obětí ozbrojených střetů, počet obětí teroristických útoků, počet teroristických útoků, cílové skupiny a počet útoků, na které se zaměřovaly teroristické organizace, hlavní teroristické organizace a počet útoků, které spáchaly a také počet teroristických útoků v rámci obcí, případně okresu, pokud nebyla uvedena v databázi obec. Výsledkem zpracování těchto dat jsou poté grafické, tabulkové a mapové výstupy.

Grafy zachycují především vývoj počtu teroristických útoků za jednotlivé roky ve sledovaném území nebo vývoj počtu obětí za jednotlivé roky. Dále zachycují konkrétní cílovou skupinu, na kterou byly teroristické útoky směřovány.

V případě tabulkových výstupů se zejména jedná o přehledy ozbrojených útoků, případně přehledy hlavních teroristických skupin.

V případě mapových výstupů jsou data zpracována především k potřebě prostorové analýzy teroristických činů. Konkrétně jsou zpracovány teroristické útoky v jednotlivých obcích, případně okresech, pokud databáze nezařadila útok k obci, ve sledovaných územích. Výsledkem jsou poté dva mapové výstupy v podobě kartodiagramů s absolutními počty, které zaznamenávají počty teroristických útoků v daných obcích, případně okresech. Ke zpracování mapových výstupů sloužil program ArcMap 10.8.2 a jak bylo již zmíněno výše, jsou vytvořeny na podle místní terminologie, především na úrovni obcí. Mapové podklady byly staženy z volně přístupné webové stránky ArcGIS Living Atlas of the World, která nabízí mnoho mapových podkladů různých zemí.

V neposlední řadě byla pozornost zaměřena na srovnání teroristických útoků a ozbrojených střetů, které umožňuje sledování a posouzení vývoje bezpečnostní situace ve vymezeném území. V případě sledování ozbrojených střetů je sledováno, zda v době střetu docházelo k více teroristickým útokům, nebo nikoli.

Ke zjišťování možné statistické souvislosti proměnných počtu obětí teroristických útoků a počtu obětí ozbrojených střetů, je využita statistická metoda, konkrétně korelační analýza. Tato analýza sleduje závislost obou proměnných, tedy zda se při změně jedné proměnné současně stejně změní i druhá proměnná, či nikoliv. Ke zjištění závislosti byl využit softwarový program Statistica.

Veškerá data z databází jsou známá a zaznamenaná, ovšem někdy je možné, že k danému útoku nebyla zjištěna konkrétní cílová skupina, případně přesný počet obětí atp. Tento

počet ovšem není nijak markantní, proto lze předpokládat, že to nijak neovlivní výsledky analýzy.

4 Analýza vývoje bezpečnostní situace v zájmové oblasti Džammú a Kašmír a Ladak

Indie čelí v rámci bezpečnostní situace na počátku 21. století zejména dvěma výzvám – vnější a vnitřní. Co se týče vnější bezpečnosti, která je primární z pohledu této diplomové práce, největší hrozbou jsou závody ve zbrojení, zejména jaderné testy Indie a Pákistánu nebo vojenská a jaderná pomoc Číny Pákistánu. Hrozba konfliktu těchto zemí neutichá ani na přelomu tisíciletí a trvá dodnes (Siwach, 2003).

Konflikt mezi Indií a Pákistánem je takovou černou skvrnou na jinak vcelku demokratické zemi, jakou Indie je i vzhledem k faktu, že je velmi kulturně rozmanitá. Důkazem může být i fakt, že navzdory střetům se Indie snaží dotovat pohraniční menšinové oblasti za účelem rozvoje infrastruktury (Mukherjee, 2018). Nicméně v posledních letech je dle organizace Freedom House hodnocena pouze jako částečně svobodná země (Freedom House, 2023). Indie po rozdělení a získání nezávislosti zdědila britský centrální státní aparát a geograficky lepší části subkontinentu, které jsou vhodnější pro pěstování zemědělských plodin. Díky tomu Indie mohla ekonomicky růst. Naopak severozápadní pohraniční oblasti v Pákistánu jsou kopcovité a hornaté. Pákistán má obecně horší podmínky pro zemědělství, horské prostředí se střídá s pákistánskými pouštěmi, a to zapříčiňuje nepříznivý dopad na ekonomiku (Mukherjee, 2018). Testování jaderných zbraní v roce 1998 prohloubilo zhoršující se vztahy mezi Indií a Pákistánem a vytvořilo nejistotu mezi menšími státy v jihoasijském regionu (Siwach, 2003). Pro Pákistán nebude národní identita úplná, pokud nezahrne celý Kašmír, a Indie naopak Kašmír potřebuje vzhledem k tomu, že pokud by se oddělila menšinová pohraniční oblast, může to být příkladem pro ostatní nespokojené menšinové oblasti v Indii (Mukherjee, 2018).

Naopak bezpečnostní analytici z Indie vnímají Čínu s podezřením, navzdory ekonomické spolupráci obou zemí. Avšak spor o hranice trvá neustále. Politická scéna Indie vidí Čínu jako hrozbu, která se snaží ovládnout Kašmír a severovýchod Indie (Mukherjee, 2018). Není pochyb o tom, že Čína strategicky obklíčila Indii, a znepokojující jsou i námořní aktivity Číny v Indickém oceánu, kde se snaží vybudovat svou námořní infrastrukturu (Siwach, 2003). Důkazem může být i fakt, že Čína v srpnu roku 2017 otevřela své první

stálé zámořské námořní zařízení v Džibuti. Město je pro Čínu jedním z klíčových uzlů na námořní hedvábné stezce (Styran, 2019).

4.1 Ozbrojené střety

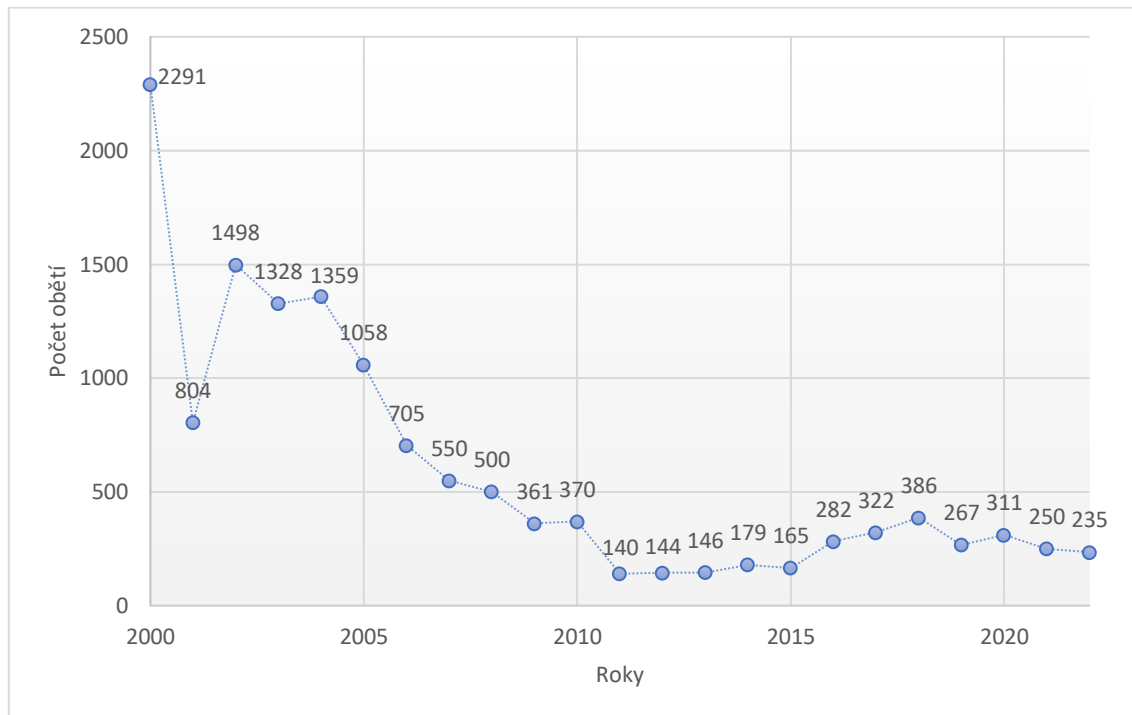
V rámci oblasti Džammú a Kašmír a Ladak se ozbrojené střety týkaly zejména mezistátních nebo jednostranných konfliktů. Střety s Kašmírskými povstalci jsou spíše nepřímým mezistátním prostřednictvím povstalců zastupující Pákistán. Jak naznačuje tabulka č. 2, největší počet obětí mezi roky 2000 a 2022 byl zaznamenán ve střetech indické vlády a kašmírskými povstalci. Počet obětí vystoupal až na 13 651. Dále se v zájmové oblasti odehrávaly střety mezi indickou a pákistánskou vládou navzdory mírovým iniciativám. Celkový počet obětí se dostal až na hodnotu 1568. V neposlední řadě se v rámci mezistátního násilí odehrály střety mezi indickou a čínskou vládou. To zapříčinilo úmrtí 25 lidí. Počet obětí, který zaznamenává Uppsala Conflict Data Program (2023) v rámci mezistátního násilí za roky 2000-2022 na území Džammú a Kašmír a Ladak, se vyšplhal až na 15 244.

Tab. 2: Počet obětí konfliktů mezi státními aktéry v zájmové oblasti mezi roky 2000 a 2022

Aktéři státního násilí	Počet obětí za roky 2000 a 2022
Indická vláda vs. Kašmírští povstalci	13651
Indická vláda vs. Pákistán	1568
Indická vláda vs. Čína	25
Celkem	15244

Zdroj: vlastní zpracování dle Uppsala Conflict Data Program (2023)

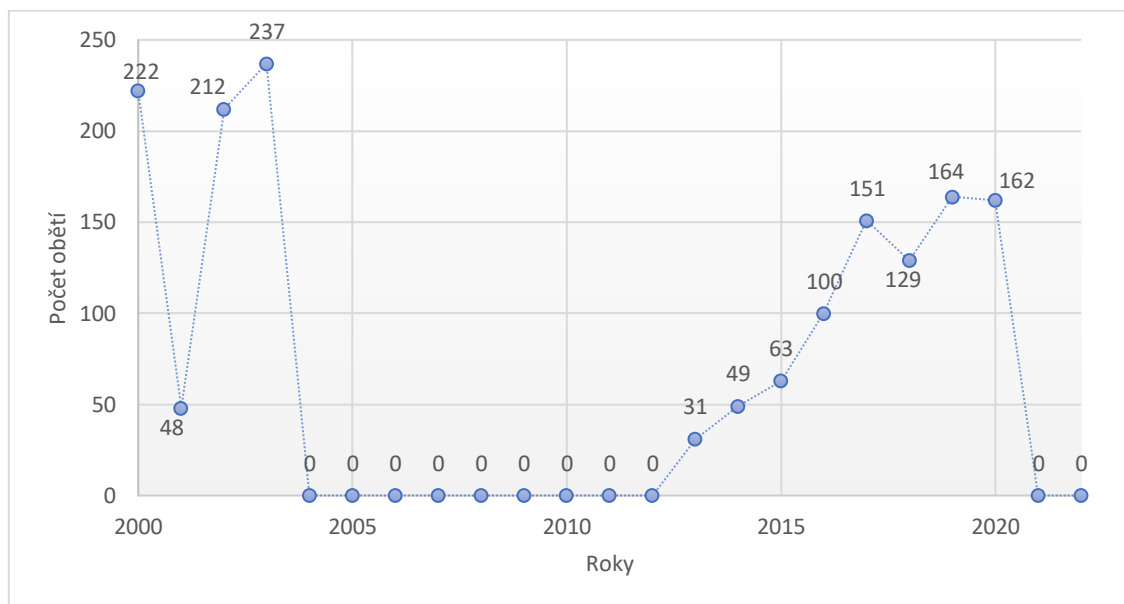
Graf 1: Vývoj počtu obětí ozbrojených střetů mezi indickou vládou a kašmírskými povstalci mezi lety 2000 a 2022

Zdroj: vlastní zpracování dle Uppsala Conflict Data Program (2023)

Kašmírští povstalci zahrnují až 150 různých milic, které jsou společně proti indické nadvládě. Operují především právě v oblastí Džammú a Kašmír. Skupiny, které Uppsala Conflict Data Program (UCDP) řadí právě do kašmírských povstalců, jsou zejména Fronta za osvobození Džammú a Kašmíru (JKFL), Hizbal-Mujahideen, Pasdaran-e-Inqilab-e-Islami nebo Lashkar-e-Toiba. Jedná se především o islamisty, případně se hlásí k pro-pákistánským nebo nacionalistickým kašmírským ideologiím. Možností je i spolupráce se skupinou al-Káida a podpora ze strany pákistánské vlády v případě výcviku a dodávky zbraní (UCDP, 2023). Z grafu č. 1 je patrné, že nejvíce obětí ozbrojených střetů mezi indickou vládou a kašmírskými povstalci bylo v roce 2000 s celkovým počtem 2291. O rok později se počet více jak o polovinu snížil na 804 obětí. V roce 2002 opět přesáhl hranici tisíce a počet se vyšplhal na 1498. Od tohoto roku byl trend spíše klesající do roku 2011, kdy se dostal na hodnotu 140 obětí. Od roku 2011 do roku 2015 byl počet obětí střetů téměř konstantní a poté mírně stoupal do roku 2018, kdy celkový počet dosáhl 386 obětí. Následující roky se hodnota opět ustálila přibližně mezi 200 – 300 obětmi za rok. Vysvětlením poklesu počtu obětí od roku 2003 je z velké pravděpodobnosti právě mírové jednání mezi indickou a pákistánskou vládou, které je podrobněji vysvětleno v kapitole 4.3 (Nicolson, 2022).

Graf 2: Vývoj počtu obětí ozbrojených střetů mezi indickou a pákistánskou vládou mezi lety 2000 a 2022

Zdroj: vlastní zpracování dle Uppsala Conflict Data Program (2023)

Od začátku nového tisíciletí se vztahy mezi Indií a Pákistánem do jisté míry ustálily. V roce 2000 se počet obětí ozbrojených střetů vyšplhal až na hodnotu 222. O rok později se počet velmi snížil na 48 obětí, ovšem v následujících dvou letech se opět zvýšil a přesáhl hodnotu 200 obětí. Nicméně od roku 2004 do roku 2012 nebyl zaznamenán žádný počet obětí mezi těmito aktéry. Mezi těmito lety vedla Indie a Pákistán několik mírových jednání a příměří. Od roku 2013 ovšem konflikt opět narůstal na intenzitě, což si vyžádalo několik střetů a mnoho obětí. V roce 2013 bylo zaznamenáno celkem 31 obětí. Počet do roku 2017 neustále narůstal až do hodnoty 151 obětí. Následující 4 roky byl trend téměř konstantní až do roku 2020. V tomto roce se totiž obě strany dohodly na příměří a ačkoli jsou zprávy o porušování a střetech na linii kontroly, databáze nezaznamenala přesah výše zmíněné hranice 25 úmrtí souvisejících s boji, proto nejsou žádné oběti zaznamenané (Uppsala Conflict Data Program, 2023b). Podrobnější vývoj a souvislosti s vývojem počtu obětí střetů jsou popsány v kapitole 4.3.

Mezi indickou a čínskou vládou se od roku 2000 odehrál pouze jeden konflikt, který si vyžádal 25 obětí a byl zaznamenán v databázi UCDP. Střet se odehrál na základě obvinění čínské armády z pronikání přes hranici a došlo k několika střetům, z nichž jeden si vyžádal 24 obětí. 20 obětí na indické straně a 4 na čínské. Poslední indická oběť zemřela o několik týdnů později po výbuchu miny (Uppsala Conflict Data Program, 2023b).

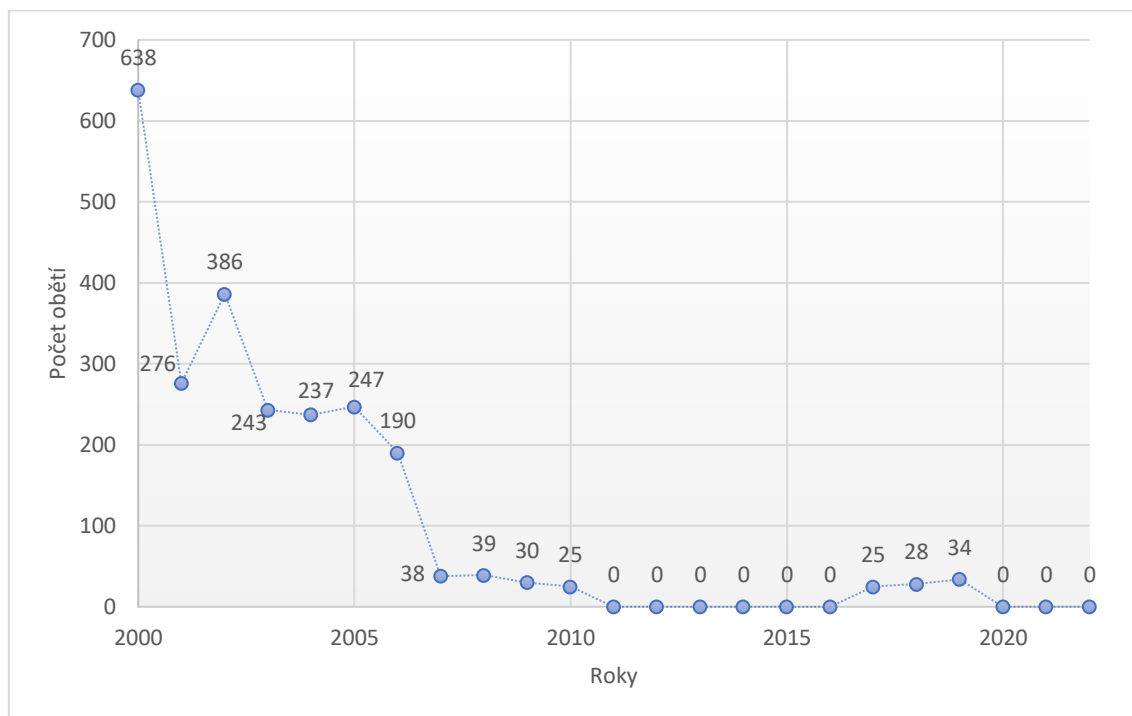
Tab. 3: Počet obětí konfliktů jednostranného násilí v zájmové oblasti mezi lety 2000 a 2022

Aktéři jednostranného násilí	Počet obětí za roky 2000 a 2022
Indická vláda vs. civilisté	16
Kašmírští povstalci vs. civilisté	2857
Celkem	2873

Zdroj: vlastní zpracování dle Uppsala Conflict Data Program (2023)

V rámci jednostranného násilí, jak je znázorněno v tabulce č. 3, lze identifikovat oběti v oblasti zájmu, které zahrnují útoky indické vlády na civilisty a útoky kašmírských povstalců na civilisty. Mezi lety 2000 a 2022 bylo zaznamenáno 16 obětí násilí způsobeného indickou vládou vůči civilistům. Důvodem takového počtu civilních obětí ze strany indické vlády je především potlačení povstání. Vzhledem k etnické, náboženské a třídní různorodosti Indie zde existuje několik konfliktů ze strany povstalců za změnu ústavního statusu příslušných menšin. Právě pohraniční oblasti, které jsou hlídány pohraničními bezpečnostními silami indické vlády, jsou dějištěm nejvíce takových konfliktů. Na druhé straně byl počet obětí násilí spáchaného kašmírskými povstalci na civilistech zaznamenán jako 2857. Důvodů míření kašmírských povstalců na civilisty je několik. Jak uvádí Uppsala Conflict Data Program (2023), jedním z motivů je zaměření se na hinduisty ve snaze o etnické čištění a vytvoření muslimské oblasti. V případě oblasti Džammú a Kašmír se spíše útoky zaměřovaly na kašmírské muslimy loajální k indické vládě. Jedním z cílů jsou političtí aktivisté, kteří jsou napojeni na indickou vládu, a zmaření tak volebních procesů. Dále se jedná o příznivce vlády a informátory nebo kolaboranty (z pohledu povstalců). V neposlední řadě se kašmírští povstalci zaměřují na členy rodin příslušníků bezpečnostních sil, armády nebo civilních služeb. Nicméně mimo výše zmíněné cíle se také zaměřují na autobusy s civilisty, kdy je motiv útoku nejasný. Možným vysvětlením může být pouze zastrásování jako klasická nepřímá strategie teroristů. Celkový počet obětí v rámci jednostranného násilí v oblasti Džammú a Kašmír a Ladak dosáhl čísla 2873.

Graf 3: Vývoj počtu civilních obětí v důsledku jednostranných ozbrojených útoků kašmírských povstalců mezi lety 2000 a 2022

Zdroj: vlastní zpracování dle Uppsala Conflict Data Program (2023)

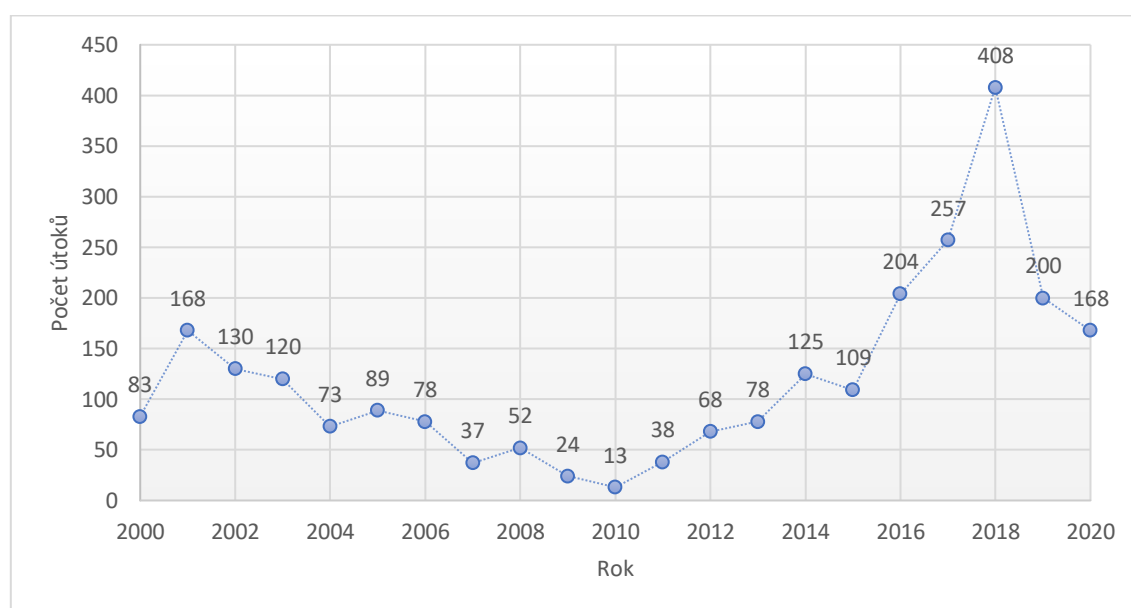
Graf č. 3 znázorňuje počet civilních obětí útoků kašmírských povstalců. Nejvíce obětí je zaznamenáno v roce 2000, kdy se počet vyšplhal až na hodnotu 638. Poté je, vyjma roku 2002, zaznamenáno klesání počtu obětí až do roku 2010. Od roku 2011 do roku 2016 dokonce není zaznamenán žádný útok kašmírských povstalců na civilisty. Pravděpodobně je to dáno tím, že se v té době konalo příměří mezi indickou a pákistánskou vládou. V roce 2017 až 2019 je zaznamenán opět menší nárůst střetů, který si celkem za tyto roky vyžádal 87 obětí. Ovšem od roku 2020 do současnosti nebyla opět zaznamenána žádná oběť (Uppsala Conflict Data Program, 2023b).

4.2 Teroristické útoky

Území Džammú a Kašmír a území Ladak už od poloviny 20. let minulého století provází série vln terorismu. Historie militantnosti v zájmové oblasti má kořeny zejména ve špatném řízení kašmírské politiky indickou vládou (D'Souza & Routray, 2016). Tato rozhodnutí vedou k rostoucímu odcizení a vzestupu hnutí, která usilují o nezávislost. Cílem teroristických skupin je především vytvořit v regionu samostatnou vlast pro muslimy a připojit ji k Pákistánu. Jedny z hlavních teroristických skupin, které působí v Kašmíru, jsou zejména Hizb-ul-Mujahideen, Lashkar-e-Toiba a Jaish-e-Mohammad.

Konkrétně pro tyto teroristické skupiny jsou charakteristické 3 vlastnosti: přenesení konfliktu mimo Kašmír i do dalších indických států, narušení mírových úsilí mezi Indií a Pákistánem a muslimský exkluzivismus (D'Souza & Routray, 2016). Celé hnutí, které se prezentovalo v Kašmíru na počátku 90. let jako sekulární a nacionalistické, se však ve skutečnosti ukázalo jako hluboce islamistické, a to naznačovalo větší jednotu myšlení mezi teroristickými skupinami, což mělo dopad na indickou politiku. Intenzita střetů je však ovlivněna spíše pákistánským vojenským establishmentem než lidovou podporou skupin (Swami, 2003).

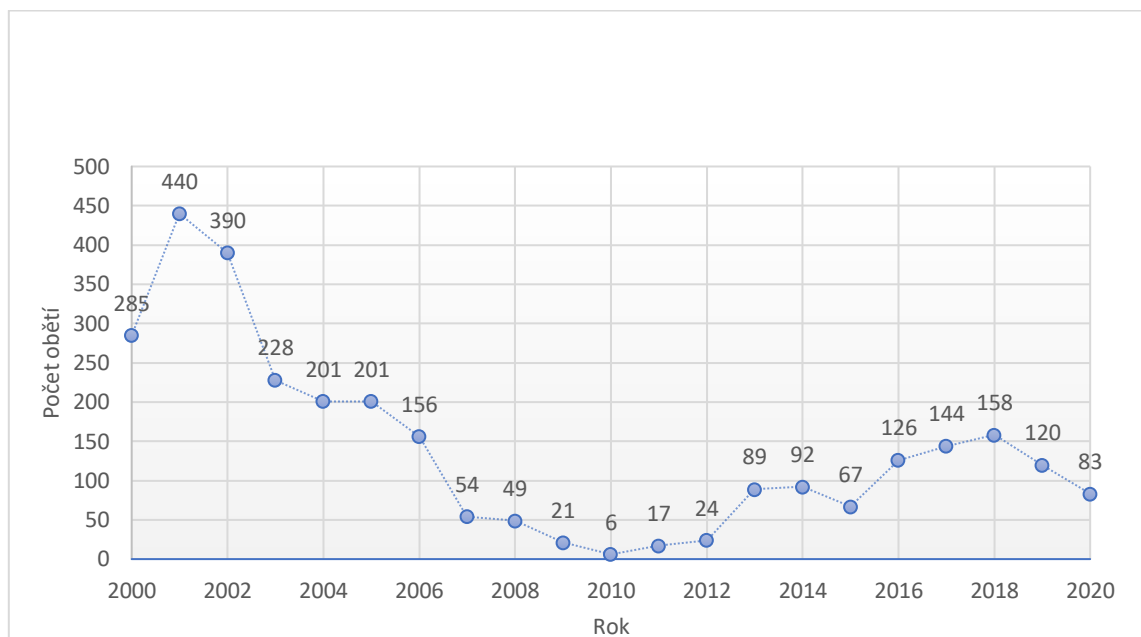
Graf 4: Počet teroristických útoků v Džammú a Kašmíru a Ladaku mezi lety 2000 a 2020

Zdroj: vlastní zpracování dle Global Terrorism Database (2023)

Dle grafu č. 4 lze sledovat vývoj počtu teroristických útoků v zájmovém území za roky 2000-2020. V roce 2000 se odehrálo celkem 83 teroristických útoků v Kašmíru. O rok později se počet zdvojnásobil na 168. Od tohoto roku je zaznamenán pokles útoků až do roku 2010, kdy byl nejnižší počet, a to 13 útoků za celý rok. V širší souvislosti jsou hlavním důvodem poklesu počtu útoků především mírová jednání mezi oběma vládami, jak je uvedeno v kapitole 4.3. Podrobně je však vývoj vysvětlen také v kapitole 4.4. Ovšem v následujících letech je opět zaznamenán růst počtu útoků. V roce 2016 počet přesáhl hodnotu 200 a v roce 2018 se vyšplhal až na 408 útoků za rok. Vysvětlením může být fakt, že v těchto letech napětí mezi zeměmi opět sílilo. O rok později se počet dvojnásobně snížil a v roce 2020 bylo zaznamenáno 168 útoků.

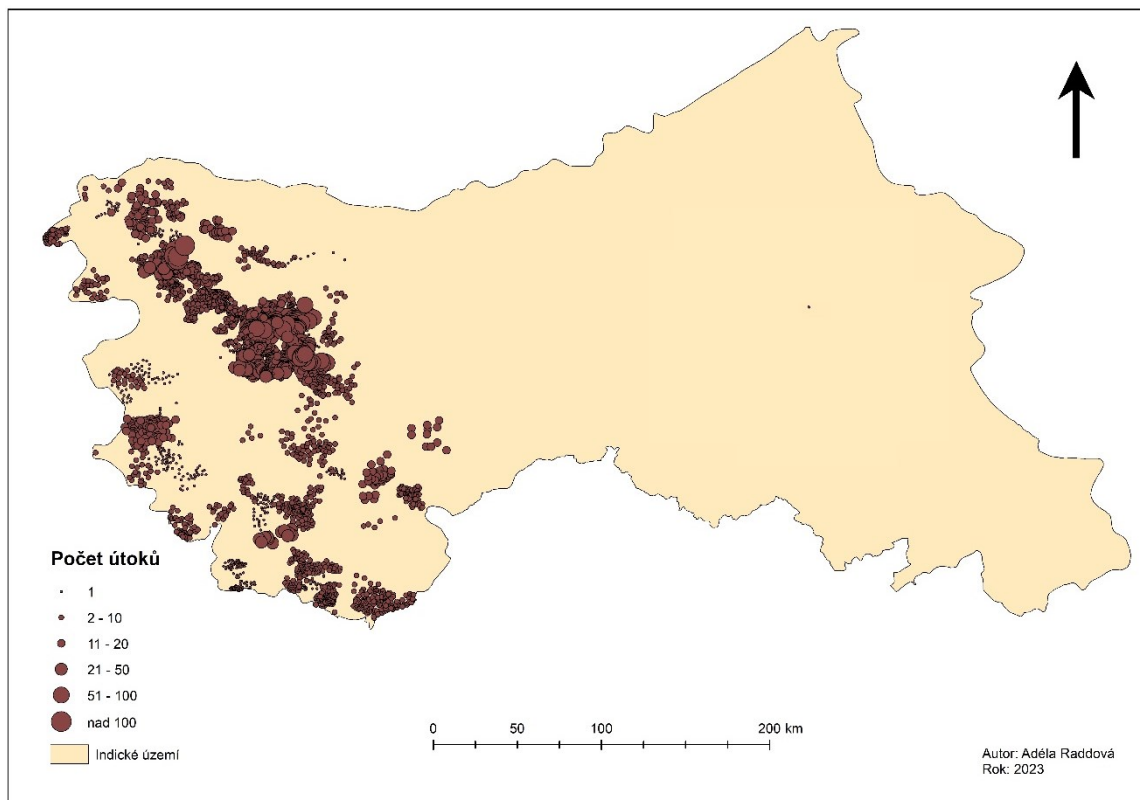
Graf 5: Vývoj počtu obětí teroristických útoků v oblasti Džammú a Kašmír a Ladak mezi lety 2000 a 2020

Zdroj: vlastní zpracování dle Global Terrorism Database (2023)

V souvislosti s počtem teroristických útoků lze sledovat i podobný trend ohledně počtu obětí útoků v zájmové oblasti (graf č. 5). V roce 2000 v rámci 83 útoků byl počet obětí 285. O rok později byl zaznamenán větší nárůst počtu teroristických útoků, stejně tak byl téměř jednou tak vyšší počet obětí, a to 440. Ve stejném trendu se od tohoto roku do roku 2010 počet snižoval a v roce 2010 dosáhl hodnoty 6 obětí na 13 teroristických útoků. V následujících letech počet obětí opět mírně rostl spolu s tím, jak se zvyšoval počet teroristických útoků. V roce 2018, kdy bylo útoků provedeno nejvíce, se počet obětí vyšplhal na 158. Nicméně v porovnání s rokem 2001, kdy bylo mnohem méně útoků, a naopak více obětí, je toto číslo nižší. V posledních dvou letech počet opět klesal a v roce 2020 se celkový počet dostal na 83 obětí za rok.

Mapa 2: Prostorové rozložení počtu teroristických útoků v oblasti Džammú a Kašmír a Ladak mezi lety 2000 a 2020

Zdroj: vlastní zpracování v programu ArcMap dle ArcGIS Living Atlas of the World (2023) a Global Terrorism Database (2023)

V návaznosti na vývoj počtu teroristických útoků v zájmové oblasti je vhodné sledovat i prostorové rozmístění jednotlivých teroristických útoků. Ke znázornění takového rozložení slouží mapa č. 2, která pokrývá počet teroristických útoků na indickém území ve sledovaném období. Indické území je na mapě znázorněno béžovou.

Na mapě jsou zobrazeny jednotlivé intervaly dle počtu teroristických útoků v jednotlivých městech a obcích, které jsou vysvětleny v legendě. Jak je na první pohled zřejmé, nejvíce útoků bylo směřováno na západní část zájmové oblasti, tedy do oblasti Džammú a Kašmír. Lze pozorovat, že mnoho útoků bylo zaměřeno do těsné blízkosti hranice mezi Indií a Pákistánem. Jednalo se především buď o jeden útok nebo rozmezí 2-10, případně 11-20 útoků. Příkladem z této oblasti může být město Rajouri, kde se odehrálo 19 útoků. V jižní části západní oblasti, která se potýkala s teroristickými útoky, bylo dějištěm nejvíce útoků město Džammú. Konkrétně zde proběhlo 32 útoků. Ovšem nejvíce útoků je zaznamenáno v severozápadní a střední oblasti území. Ve střední oblasti se hlavním terčem stalo město Anantnag se 63 útoky, město Shopian se 47 útoky nebo

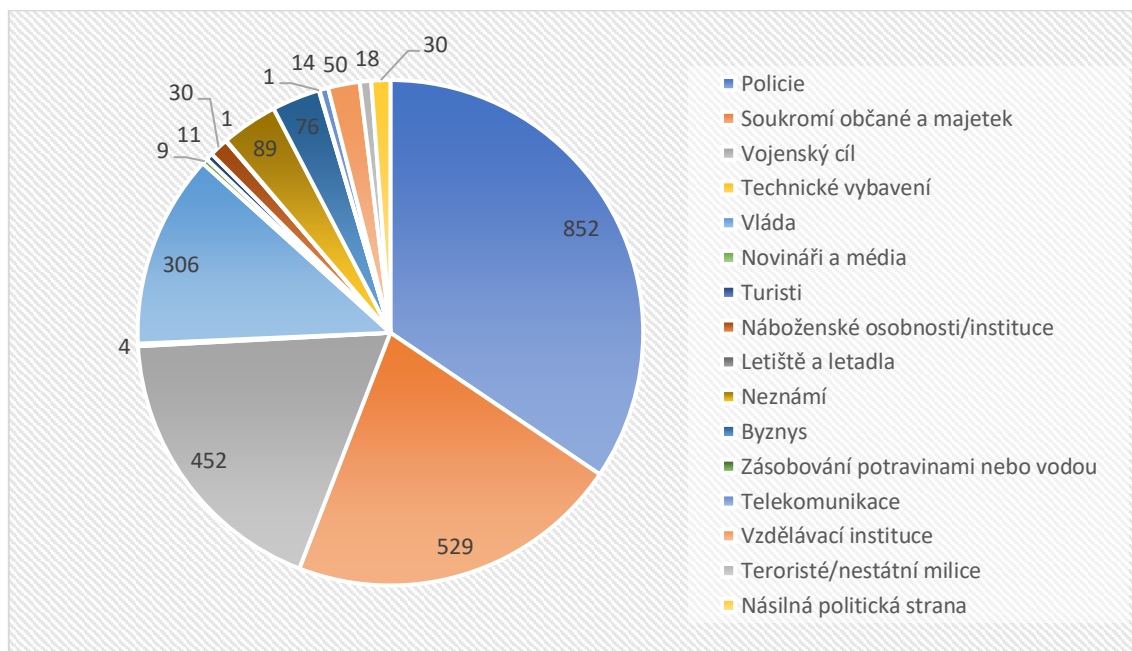

Pulwama s 53 útoky. Ovšem nejvíce zasaženou oblastí je severozápad. Zejména se jedná o město Sopore, kde se celkový počet vyšplhal na 111 útoků, a město Srinagar, kde bylo zaznamenáno až 365 útoků. Město Srinagar je největším a letním hlavním městem oblasti Džammú a Kašmír. Probíhalo zde mnoho protestů proti vládě a v návaznosti na to zde bylo pácháno mnoho teroristických útoků (ČTK & iDNES.cz, 2019). Stejně tak je tomu v ostatních větších městech, kde se soustřeďuje více teroristických útoků.

V oblasti Ladak se odehrál celkem jeden teroristický útok. Jednalo se o město Leh, kdy zemřeli dva Tibeťané.

Z mapy lze pozorovat zaměření teroristických skupin právě na západní oblast Kašmíru. Možným vysvětlením, proč se teroristické útoky nesoustřeďují více v severní oblasti může být fakt, že je zde velmi hornatý terén. Je ovšem viditelné, že se jedná o hraniční konflikt, který se soustřeďuje právě k blízkosti hranic a až na pár výjimek ne do vnitrozemí.

Graf 6: Celkový počet teroristických útoků podle charakteru cíle v Džammú a Kašmír a Ladaku mezi lety 2000 a 2020

Zdroj: vlastní zpracování dle Global Terrorism Database (2023)

V souvislosti s počtem teroristických útoků a počtem obětí je důležité zmínit, na jaký bezprostřední cíl se teroristické organizace zaměřují. To znázorňuje graf č. 6, který zaujímá celkem 16 typů cílů útoků s celkovým počtem útoků v zájmové oblasti. Jak je patrné, tak hlavním cílem pro teroristické organizace je policie. Za 20leté období se

celkový počet útoků proti tomuto typu cíle vyšplhal na 852. Na policii se po celé sledované období teroristické skupiny zaměřují nejvíce. Jedním z možných vysvětlení je, že policie je oproti armádě snazším terčem (Gibbs, 2018). Druhým nejčastějším cílem skupin jsou soukromí občané a majetek neboli civilisté. Civilisté zůstávají na předních pozicích cílových skupin teroristů zejména proto, aby skupiny jejich prostřednictvím zastrašily protivníka a tím dosáhly svých určených cílů. Způsobem, jakým dosahují svých cílů, jsou především bombové útoky, atentáty nebo únosy osob. V zájmové oblasti Džammú a Kašmír a Ladak byl celkový počet útoků na tento cíl 529. Třetím nejčastějším cílem jsou dle očekávání vojenské cíle. Celkový počet útoků za vybrané období byl 452. Vojenský cíl není preferován, jelikož pro teroristické organizace bývá snadnější zaměřit se na policii, která není tak silným soupeřem. Čtvrtým nejčastějším cílem v zájmové oblasti je vláda. Jedná se především o členy vlády nebo zákonodárce a ostatní s nimi spolupracující. Celkový počet útoků směřovaných na tuto cílovou skupinu byl 306. Dalším větším cílem bývá byznys, tzn. útoky v podnicích nebo obchodech. Ve sledovaném období byl počet útoků 76. Dalším cílem bývají také telekomunikace, pravděpodobně (dle autorky této práce) za účelem znemožnění předávání informací. Dle grafu č. 6 je patrné, že jeden sebevražedný útok byl směřován i na letiště v Srinagaru. Ojedinelý je i útok, který mířil na zásobování pitnou vodou. V propustku převádějícím dešťovou vodu pod dálnicí byly nalezeny 2 kg výbušnin v městě Rajouri. V menší míře se skupiny zaměřují i na novináře nebo media, vzdělávací instituce, turisty nebo náboženské instituce (Global Terrorism Database, 2023).

Tab. 4: Hlavní teroristické skupiny působící v oblasti Džammú a Kašmír a Ladak a počty útoků jimi přiznaných mezi lety 2000 a 2020

Teroristická skupina	Počet útoků
Hizb-ul-Mujahideen	254
Lashkar-e-Taiba	208
Jaish-e-Mohammad (JeM)	122
Separatisté	33
Muslimští extrémisté	27
Lashkar-e-Islam (India)	13
Jamiat ul-Mujahidin (JuM)	9

Zdroj: vlastní zpracování dle Global Terrorism Database (2023)

V zájmové oblasti Kašmíru působí mnoho teroristických skupin. Uppsala Conflict Data Program je zahrnuje do jedné skupiny, jak již bylo zmíněno výše, a tou jsou kašmírští povstalci. Ovšem Global Terrorism Database shromažďuje veškeré teroristické útoky, nejen ty, které mají na svědomí 25 obětí a více. Proto jsou zde zaznamenány i skupiny, které například jen útočily, ale bez jakýchkoliv obětí. Je však důležitý údaj, že skupiny se k útoku přihlásily. V opačném případě databáze pouze zaznamená, že se k incidentu nepřihlásila žádná teroristická skupina.

V oblasti Kašmíru na indickém území proto bylo vybráno několik skupin, které se podílely na většině útoků. První skupinou, která má na svědomí nejvíce útoků, je Hizbul-Mujahideen. Celkový počet za dané období byl 254 útoků. Tato skupina byla založena v roce 1989 s cílem působení v Kašmíru. Za dobu svého působení se stala jádrem řady různých aliancí. Hlavním cílem je oddělení Kašmíru od Indie a jeho přidružení k Pákistánu, zavedení islámského práva a zvyků v Kašmíru. Skupina bojovala nejen proti indické vládě, ale také proti frontě za osvobození Džammú a Kašmíru (JKLF), což byl její konkurent. Indie spojuje organizaci Hizbul-Mujahideen s Pákistánem a označuje ji za výtvar Pákistánu. Dále také tvrdí, že ji stát tajně trénuje, financuje a vybavuje prostřednictvím své zpravodajské služby Inter-Services Intelligence (ISI) (Uppsala Conflict Data Program, 2023b).

Druhou skupinou, která se podílela na nejvíce útocích v zájmové oblasti, je Lashkar-e-Taiba. Skupina, která má sídlo v Pákistánu, má velmi rozsáhlou síť po celém světě. Aktivní v Indii je od roku 1993, avšak vznikla v Afgánistánu v roce 1990 jako vojenské křídlo skupiny Markaz-ad-Dawa-wal-Irshad. Primárním cílem je tedy oblast Džammú a Kašmíru, nicméně má vazbu i na řadu islamistických organizací po celé Indii. Existují náznaky, že Lashkar-e-Taiba tajně dostávala podporu, instrukce a finanční prostředky od pákistánské zpravodajské agentury ISI v 90. letech minulého století. V roce 2002 byla nicméně v Pákistánu zakázána. Dále je však napojena na pákistánský Tálibán a síť al-Káida. Dále se angažuje v Afgánistánu, má vazby na islamistické skupiny, které bojovaly proti americkým vojákům v Iráku, a měla být zapojena do bosenské kampaně proti Srbům během válek v Jugoslávii (Uppsala Conflict Data Program, 2023b).

Skupina, která má na svědomí 122 útoků v zájmové oblasti Kašmíru, je Jaish-e-Mohammad (JeM). Jejím sídlem je opět Pákistán a cílem je nastolení pákistánské suverenity v Kašmíru. Založena byla v roce 2000 oddělením od skupiny Harakat ul-Mujahidin. Organizace spolupracovala také s Tálibánem proti americkým silám

v Afgánistánu. Jedním z útoků, který skupina podnikla, byl sebevražedný atentát na indický polovojskový konvoj 14. února 2019 v Pulwamě, kdy bylo zabito nejméně 40 lidí (Counter Terrorism Guide, n.d.).

Global Terrorism Database (2023) kategorizuje útoky i podle teroristické organizace s obecným názvem Separatisté a Muslimští extrémisté. Ovšem názvy nejsou přímo určitých organizací, proto zařazuje do této kategorie útoky organizací, které se považují za separatisty nebo muslimské extremisty, kdy není znám přesný aktér. Celkový počet jejich útoků byl ve sledovaném období 60.

Skupinou s 13 útoky v oblasti indického Kašmíru je Lashkar-e-Islam (India). Lashkar-e-Islam je pákistánská teroristická organizace, která ovšem působí především v okrese Khyber v Pákistánu. Cílem je získat územní kontrolu a nastolit vládu právě nad tímto okresem. Skupina nicméně spolupracuje s Tálibánem (Center for International Security and Cooperation, n.d.). Global Terrorism Database (2023) ovšem udává útoky i v Indii, zřejmě vytvořením větve Lashkar-e-Islam na indickém území, a dle popisů incidentů je patrné, že Indie z útoků obvinila skupinu Hizb-ul-Mujahideen, proto jediným možným vysvětlením je to, že jsou skupiny na sebe napojené a spolupracují.

V neposlední řadě je třeba zmínit skupinu Jamiat ul-Mujahidin (JuM), která má na svědomí 9 útoků. Tato menší skupina vznikla v roce 1990 odtržením od Hizb-ul-Mujahideen. Považuje se za čistě kašmírskou organizaci a jejími členy jsou především Kašmířané, ovšem snaží se verbovat i Pákistánce (South Asia Terrorism Portal, n.d.a.).

4.3 Vývoj konfliktu mezi Indií a Pákistánem ve 21. století

Pokud bychom se zaměřili na vztahy mezi Indií a Pákistánem, vzhledem k bezpečnostním otázkám, hraje pro Indii klíčový význam. Jedním z důvodů je ovládnutí pramenů řek napájejících povodí Indu (Balabán & Rašek, 2010). Strategická poloha Kašmíru má jak pro Pákistán, tak pro Indii geopolitický význam.

Konflikt v Kargilu v roce 1999 vyústil ve výrazné zhoršení vztahů a mírový proces zahájený po Láhaurské deklaraci z roku 1999 byl narušen. Snahy o zlepšení vztahů probíhaly diplomatickou cestou (Misson, 2022). Následky útoků z 11. září 2001 vedly k tomu, že Spojené státy zvýšily svou přítomnost v Pákistánu. Ministr zahraničí Colin Powell vyvíjel nátlak na Pákistán, aby pomohl ve „válce proti terorismu“ tím, že by pronásledoval Al-Káidu a bojoval proti Tálibánu. Toto rozhodnutí rozdělilo Pákistán,

protože politické frakce byly pobouřeny spoluprací země s USA navzdory historickým vazbám mezi Tálíbánem a pákistánskou armádou a vládou (Nicolson, 2022). V témže roce se odehrál i útok na indický parlament, který měla na svědomí organizace Jaish-e-Mohammed. Útok představoval přímou hrozbu pro demokratické instituce země a zvýšilo se napětí mezi oběma zeměmi (D'Souza & Routray, 2016). O rok později byl proveden útok na autobus veřejné dopravy v Džammú. Obě země překvapivě v obou případech namísto eskalace napětí zvolily nevojenské přístupy (Misson, 2022). O dva roky později podnikla Indie a Pákistán kroky k míru tím, že se sešlo politické vedení, aby zchladilo napětí a vyhlásilo příměří na linii kontroly (LoC) v Kašmíru. Zdálo se, že tyto snahy vydláždily cestu k přátelským vztahům. Proto v roce 2004 začal proces složeného dialogu, který znamenal zahájení bilaterálních schůzek na různých vládních úrovních. Šlo o pokus řešit širokou škálu problémů. Mírový proces vedl k vytvoření a realizaci opatření k budování důvěry ve vojenských i nevojenských oblastech. Klíčová opatření k budování důvěry zahrnovala obchod a cestování přes linii kontroly (LoC), jako je zahájení kašmírské autobusové dopravy ze Šrínagaru do Muzaffarabádu, trasa Poonch-Rawalakote a železniční spojení Khokhrapar-Munabao. Kromě toho obě země zahájily společný protiteroristický mechanismus a pracovaly na snížení jaderného rizika, systémech včasného varování pro testy raket a různých autobusových spojích a leteckých linkách mezi městy (Misson, 2022). To vedlo ke snížení rozmístění indických jednotek v Kašmíru a klesající potřebě vojenských sil (Nicolson, 2022). Navzdory mírovým pokusům byly provedeny v roce 2006 skupinou Lashkar-e-Taiba v Bombaji série explozí. Tyto koordinované bombové útoky se odehrály v místních vlacích, což mělo za následek značné ztráty na životech. Tento útok byl součástí strategie organizace Lashkar-e-Taiba na eskalaci teroristických útoků mimo Kašmír (D'Souza & Routray, 2016). Navzdory náznakům rozvoje vztahů napětí eskalovalo. Indie a Pákistán se s Turkmenistánem a Afghánistánem dohodly na projektu plynovodu za 7,6 miliardy dolarů, ale v červenci roku 2008 Indie obvinila pákistánské ředitelství Inter-Services Intelligence (ISI) z bombového útoku na indickou ambasádu v Kábulu, při kterém bylo zraněno 141 lidí a 58 mrtvých (Nicolson, 2022). Nejpozoruhodnějším a mezinárodně nejvýznamnějším útokem byly útoky v Bombaji v roce 2008. Deset teroristů vycvičených Lashkar-e-Taiba provedlo koordinované útoky na více místech v Bombaji, které trvaly tři dny. Tyto útoky měly za následek zabití 166 lidí a zranění dalších stovek. Útočníci se zaměřili mimo jiné na luxusní hotely, nádraží a židovské centrum (D'Souza & Routray, 2016). Navzdory

četným incidentům, jako byly bombové útoky na vlak v Bombaji v roce 2006 a teroristické útoky v Bombaji v roce 2008, obě země prokázaly odhodlání pokračovat v mírovém procesu v rámci smíšených dialogů. Mírový proces byl kvůli těmto incidentům přerušen, ale vůdci obou stran vyjádřili přání bojovat proti terorismu a zlepšit bilaterální vztahy (Misson, 2022). Teroristické útoky spáchané v následujících letech Lashkar-e-Taiba, Hizb-ul-Mujahideen a Jaish-e-Mohammad se rozšířily z Kašmíru do dalších indických států. Mezi ně patřily mimo jiné bombové útoky v Novém Dillí, Váránasí a Ahmedabádu, stejně jako výbuch před Nejvyšším soudem v Novém Dillí v roce 2011 (D'Souza & Routray, 2016). V roce 2011 se začaly vztahy opět zlepšovat a docházelo k obnovení mírových rozhovorů, které probíhaly fakticky až do roku 2015. V tomto roce Pákistán dokonce propustil 151 indických rybářů ze svých věznic a byla zahájena nová éra bilaterálních vztahů (Nicolson, 2022). Protimírové síly a teroristické činy, jako útok na leteckou základnu Pathankot v roce 2016, však mírový proces narušily. Pákistán útok odsoudil a vyjádřil odhodlání vymýtit terorismus. Nejen navzdory takovým mírovým přípravám vzájemná podezíravost a nedůvěra mezi Pákistánem a Indií v roce 2016 vzrostly, což ještě zhoršily incidenty, jako je atentát na Burhana Waniho v Kašmíru a útok v Uri (Misson, 2022). V roce 2019 tehdejší americký prezident Donald Trump během summitu G7 vyjádřil ochotu být prostředníkem mezi Indií a Pákistánem, nicméně současně povzbudil premiéra Indie. To vedlo ke zvýšenému napětí, protože Indie v návaznosti na to odvolala článek 370, který upřesňoval autonomní status Kašmíru, a udržela území pod bezpečnostním uzavřením (Nicolson, 2022). Následovala neochota Indie zapojit externí prostředníky z obav o její suverenitu. Následné události, jako je neutralita Pákistánu během vojenského konfliktu mezi Čínou a Indií v roce 2020, reaktivace dohody o příměří z roku 2003 v roce 2021 a pákistánské udělení povolení Indii přepravovat humanitární zásoby do Afghánistánu, naznačují složitější a vyvíjející se dynamiku vztahů mezi oběma zeměmi. Tento vývoj nelze zcela vysvětlit tradiční mocenskou politikou (Misson, 2022). V roce 2021 však Indie souhlasila s příměřím mezi ní a Pákistánem, což vyvolalo naděje na zlepšení bezpečnosti v Jižní Asii a potenciální mírové rozhovory (Nicolson, 2022).

Teroristické útoky neměly za cíl pouze snahu o nátlak prostřednictvím strachu, ale měly také širší cíle, jako je podkopání politické a vojenské síly Indie, oslabení jejího odhodlání v Kašmíru a projekce Pákistánu jako bojovníka za muslimskou věc. Několik útoků provedených skupinami jako Lashkar-e-Taiba, Hizb-ul-Mujahideen a Jaish-e-

Mohammad využilo sebevražedných útočníků neboli fidayeenů. Tito útočníci by se zaměřovali na bezpečnostní síly, vládní zařízení nebo civilní oblasti, což by způsobilo značné ztráty na životech. Útoky byly strategicky naplánovány s cílem vyvolat mezinárodní důsledky a narušit mírové procesy mezi Indií a Pákistánem. I když tyto útoky dosáhly svých bezprostředních cílů, přispěly také k mezinárodnímu tlaku na militantní skupiny a Pákistán (D'Souza & Routray, 2016).

Potenciálně existenční konflikt mezi Indií a Pákistánem má své kořeny v držení jaderných zbraní oběma zeměmi a náboženských rozdílech. Indie vyvinula jaderné zbraně jako reakci na Čínu a jako hrozbu vůči Pákistánu. Pákistán zase vyvinul jaderné zbraně kvůli snaze vyrovnat se Indii, i když je oproti ní menší a má slabší ekonomiku a konvenční armádu. Klíčovou roli v tomto konfliktu hraje náboženství – hinduismus a islám. Existuje vzrůstající hinduistický extremismus v Indii, což vede k diskriminaci muslimů. Americký prezident Joe Biden kritizoval Indii za její postoj vůči muslimům a zvedl otázku nezávislosti Kašmíru, aby získal podporu muslimských voličů ve Spojených státech. Náboženský extrémismus a vliv teroristických skupin v obou zemích mohou přispět k násilí a komplikovat mírové úsilí (Nicolson, 2022).

Jak Indie, tak Pákistán se nechtějí vzdát svých nároků na Kašmír, protože z jeho kontroly mohou hodně získat. Jeho symbolický význam je zásadní pro jejich národní hrdost a strategická poloha regionu má geopolitický význam. Pro Indii by kontrola nad celým Kašmírem poskytla bránu do střední Asie, usnadnila by obchod a posílila její pozici globální supervelmoci. Vytvořila by také hranici s Afghánistánem, což by potenciálně ovlivnilo vztahy mezi Pákistánem a Čínou, jelikož by se přerušilo jejich přímé spojení společnou hranicí. Pokud jde o Pákistán, kontrola Kašmíru by zlepšila možnosti zahraniční politiky, zejména ve vztahu s Čínou. Zajistilo by to také vodní zdroje, protože řeka Indus, klíčová pro dvě třetiny pákistánské ekonomiky, přitéká do Pákistánu z části Kašmíru kontrolované Indií. Smlouva o vodě Indu z roku 1960, která reguluje sdílení vody, nemusí vydržet, protože populace obou zemí roste a globální oteplování ovlivňuje bezpečnost vodních zdrojů (Nicolson, 2022).

4.4 Vývoj konfliktu mezi Indií a Čínou ve 21. století

Na přelomu tisíciletí došlo k výraznému zlepšení čínsko-indických vztahů. Významným se stal rok 2005, kdy Čína uznala Sikkim za součást Indie. O rok později se v rámci „roku indicko-čínského přátelství“ konaly kulturní akce, probíhaly výměny hodnostářů a byl

znovuotevřen obchodní průsmyk Nathula v Sikkimu (Malone & Mukherjee, 2010). Tento vstřícný krok od Číny byl ovšem proveden v souvislosti se začínajícím strategickým vztahem mezi Indií a Spojenými státy americkými ohledně civilní jaderné dohody s cílem oslabit tak jejich spolupráci (Raghavan, 2019). V honbě za ekonomickými příležitostmi obě země prozkoumaly nové možnosti přeshraničního obchodu, což vedlo k výraznému nárůstu přeshraničního obchodu (Banerjee & Chen, 2013).

V následujících letech Čína nabyla dojmu, že by se Indie mohla obrátit proti zájmům Číny, a proto přitvrdila svůj postoj k jednání o hranicích. Obě strany začaly o jejich „přátelství“ pochybovat a došlo k nárůstu hlídkování u hranic na obou stranách. Snaha o posunutí hranice svého vlivu z obou stran vedla k tomu, že si Čína v roce 2013 postavila stany ve sporné části LAC v západním sektoru. To ovšem skončilo po pár týdnech stažením jednotek obou stran (Raghavan, 2019). Patové situace ovšem jsou od roku 2012 až do roku 2017 celkem časté. V roce 2017 se jednalo o incident na trojmezí Indie-Čína-Bhútán, který skončil jednáním. Nicméně napětí zůstává a potyčky nadále pokračují (Jain, 2021). Greene a kol. (2021) tvrdí, že nárůst čínských vpádů lze vnímat jako reakci na zvýšenou indickou výstavbu podél LAC. V červnu roku 2020 se v provincii Ladak opět střetly po několika desetiletích indické a čínské jednotky. Bylo zabito 20 indických vojáků. Není známo, kolik zahynulo čínských vojáků, nicméně média mluví o 45 mrtvých nebo zraněných (ČT24, 2022). Reakcí na to byl bojkot čínského zboží od indické veřejnosti a vláda zakázala necelých 200 čínských aplikací a videoher (Jain, 2021). Nejaktuálnější zprávou o střetech ze sporného čínsko-indického hraničního území je článek ze 14. prosince 2022. LAC totiž překročilo přes 300 čínských vojáků, a to vyvolalo mezi vojáky potyčku. Spojené státy americké ihned zareagovaly svou podporou Indie a panovaly obavy ze stupňování napětí (Jakš, 2022).

Čína je po USA druhým největším obchodním partnerem Indie a její společnosti mají významný podíl na trhu, zejména v oblasti elektroniky. Po střetu v roce 2020 však indiští občané bojkotovali čínské výrobky. Ovšem takový bojkot by nebyl pro indickou ekonomiku pozitivní, jelikož mnoho sektorů, jako mobilní telefony, farmaceutika nebo lehké strojírenství, je do jisté míry závislých na čínských surovinách. Očekává se, že indiští a čínští politici budou chtít myslet spíš na dlouhodobé vzájemné výhody než krátkodobé neshody (Hosain, 2020).

Dle Banerjee & Chen (2013), kteří mapují život obyvatel na sporných hranicích Indie a Číny a Indie a Bangladěše, je patrné, že životy místních lidí ve sporném pohraničí jsou

kulturně, sociálně a ekonomicky propojeny napříč geopolitickými sférami. Přítomnost rozmanitých přeshraničních sociálních sítí, včetně příbuzenství, předků, přátelství a nově identifikovaných neformálních organizačních sítí, zdůrazňuje odlišné aktéry v rámci místních ekonomických procesů. To zahrnuje skryté mocenské skupiny, jako jsou politické strany a armáda, které ovlivňují ekonomická a politická rozhodnutí. Studie navíc podtrhuje prožité zkušenosti obyvatel pohraničí a zdůrazňuje vliv historických a globálních událostí. Nejen indicko-čínská pohraniční oblast zůstává neklidná, ale také indicko-bangladéšská hranice zažívá nestabilitu. Obyvatelé se v těchto složitostech vyrovnávají rozvíjením nadregionálních občanských identit, čímž zpochybňují pojetí hranic jako pevných národních bariér. Geografická blízkost a kulturní podobnosti koexistují se spornými hranicemi. Důležité je jemné porozumění těmto meziprostorům a uznání souhry mezi historickým dědictvím, geopolitickou dynamikou a místními kulturami, které formují materiální a sociální životy obyvatel pohraničí (Banerjee & Chen, 2013).

4.5 Čínsko-pákistánské vztahy

V roce 1950 navázal Pákistán diplomatické styky s Čínou, což zahájilo stabilní vztahy. Jejich spojenectví jen potvrdila dohoda o hranicích, která byla uzavřena v roce 1965. Dále také podpora Pákistánu v jeho konfliktu s Indií jen posílila jejich vztah. Události v roce 1971 otestovaly vztahy, když Čína v Radě bezpečnosti využila své první veto kvůli Bangladéši. Po Maově éře směřovala Čína k hospodářskému růstu a sousedství s důrazem na obchodní výměnu, včetně Pákistánu. Postupem času Čína přizpůsobila svůj postoj ke sporu o Kašmír a vyjádřila respekt k přání kašmírského lidu. Čínsko-indické vztahy prošly změnami, ale historické vazby s Pákistánem zůstávají klíčové, s Čínou jako významným zdrojem kapitálu a technologií pro Pákistán. Čínsko-pákistánské vztahy vynikají nulovými konflikty a absencí nevyřešených problémů, což jen poukazuje na jejich pevnost. Pravidelná vysoká úroveň kontaktů a konzultací na mezinárodních fórech ukazují na pevnost tohoto spojenectví. Čínské obavy o Sin-t'iang a militantní aktivity jsou řešeny aktivní spoluprací a sdílením zpravodajských informací s Pákistánem. Pákistán značně těží z Číny v oblasti rozvoje a ekonomické síly. Silné vztahy Číny a Pákistánu se odlišují od čínsko-indických vztahů, ačkoli pravděpodobnost konfliktu mezi Čínou a Indií je malá. Pákistán má v kontextu regionálních priorit Číny význam, zejména v blízkosti Sin-t'iangu. Význam Pákistánu pro Čínu spočívá v jejich spolehlivé spolupráci v regionu.

Podle některých autorů by se měl Pákistán zaměřit na ještě větší posílení ekonomických, obchodních a mezilidských kontaktů s Čínou (Khan, 2011).

Strategické partnerství mezi Pákistánem a Čínou, které se rozvíjelo několik desetiletí, hrálo klíčovou roli v politice jižní Asie, přičemž Indie byla jejich společným protivníkem. Přátelství, vytvořené prostřednictvím jaderné spolupráce uprostřed měnící se dynamiky, se v 21. století rozšířilo do různých oblastí, zejména do obchodu. Vztah je charakterizován mírovým soužitím, nevměšováním se a vzájemnou spoluprací, a to i přes rozdílné politické systémy a ideologické přesvědčení. Na rozdíl od USA vedla čínská politika „soběstačnosti“ k bezpodmínečné pomoci Pákistánu bez zasahování do vnitřních záležitostí. Naproti tomu spojenectví Pákistánu s USA mělo za následek ztráty suverenity bez recipročních výhod (Javaid & Javangir, 2015).

5 Analýza vývoje bezpečnostní situace v zájmovém území Arunáčalpraděš

Povstání v severovýchodní Indii je nejstarším a nejsložitějším protistátním separatistickým hnutím v Indii, které přetrvává dodnes. Různé skupiny usilují o větší autonomii nebo nezávislost prostřednictvím ozbrojeného boje, s výjimkou Arunáčalpraděše a Meghalaje. Region, známý jako „sedm sester“, byl před nezávislostí pod kontrolou Myanmaru (tehdy Barmy), Tibetu a Bangladéše. Smlouva z Yanaboo z roku 1826 postoupila kontrolu Britům, což vedlo k urychlenému vymezení hranic sirem Cyrilem Redcliffem, což způsobilo etnické a separatistické boje. Nedostatek úsilí Nového Dillí o integraci regionu prohlubuje propast a podporuje teroristická hnutí (Mitra, 2018).

Navzdory mnoha kmenovým skupinám, kmenům a podkmenům je Arunáčalpraděš zářným příkladem jednoty v rozmanitosti, jelikož neexistuje příklad mezikmenového konfliktu. Navzdory tomu, že ostatní státy si na severovýchodě Indie prošly mnoha násilnými střety, ani dnes Arunáčalpraděš netrpí žádným etnickým povstáním. Vzhledem k jeho geografické a strategické poloze, kdy se dotýká hranice s Čínou, Myanmarem a Bhútánem, se vláda zasadila o rozšiřování infrastruktury a ekonomiky. Ovšem byl zde problém ohledně tibetských uprchlíků z osad Chakma a Hajong, kdy obyvatelé Arunáčalpraděše tyto uprchlíky považovali za cizince, které je třeba vrátit zpět do své země, což mohlo vyvolat povstání a přihnát větší vlnu terorismu. Nicméně hraniční konflikt mezi Indií a Čínou vyzývá ke zvýšené opatrnosti, jelikož souvisí s umělým vymezením hranice s Čínou, a proto bylo také vybráno jako zájmové území této diplomové práce. Vzhledem k tomu, že obyvatelstvo na obou stranách hranice se kulturně neliší a má spřízněné a hluboké sociální vztahy, měla by být nastavena mezinárodní politika na základě pěstování spřátelených vztahů (Singh, 2011). Ozbrojené střety, které jsou podrobněji rozebrány v kapitole 5.1, se na území Arunáčalpraděše týkají zejména střetů indické vlády a povstaleckých skupin, které bojují o nezávislost sousedících indických států s Arunáčalpraděšem (Uppsala Conflict Data Program, 2023b).

5.1 Ozbrojené střety

Ozbrojené střety na území Arunáčalpraděše probíhaly mezi roky 2000 a 2022 dle Uppsala Conflict Data Program (2023) pouze v rámci násilí zahrnujícího státní složky. Celkem databáze zaznamenala 13 obětí těchto střetů v souvislosti s boji mezi indickou vládou a

třemi dalšími skupinami. Střety mezi vládou a skupinou a počty obětí jsou zaznamenány v tabulce č. 5.

Tab. 5: Počet obětí ozbrojených střetů mezi indickou vládou a ostatními povstaleckými skupinami v zájmové oblasti Arunáčalpradéš mezi lety 2000 a 2022

Aktéři ozbrojených střetů	Počet obětí
Indie vs. ULFA	5
Indie vs. UNLFW	1
Indie vs. NDFB	7

Zdroj: vlastní zpracování dle Uppsala Conflict Data Program (2023)

Střet indické vlády s Národní demokratickou frontou Bodolandu (NDFB), má v Arunáčalpradéši na svědomí 7 obětí. NDFB je násilná povstalecká skupina v severovýchodním indickém státě Assam. Tato skupina, založená v roce 1986 jako Bodo Security Force (BdSF), usiluje o vytvoření nezávislého suverénního státu pro etnickou skupinu Bodo. Bodové, křesťanská etnická skupina, čelí křivdám souvisejícím s kulturním zanedbáváním, diskriminací, ekonomickou zaostalostí a vyvlastňováním půdy. NDFB byla zapojena do útoků na nekmenové obyvatele a přistěhovalce. Měla spojení s Uníí všech studentů Bodo (ABSU), ale pokračovala ve svém ozbrojeném boji i po zřízení autonomní rady Bodo. Skupina je aktivní v několika okresech Assamu a měla základny v Bhútánu, Myanmaru a Bangladéši. Je obviňována z napojení na pákistánské zpravodajské služby a udržuje vztahy s dalšími povstaleckými jednotkami. Proto se i některé konflikty odehrály v Arunáčalpradéši, i když není primárním cílem. Vůdcem NDFB je Rajan Daimary, také známý jako DR Nabla (Uppsala Conflict Data Program, 2023b).

Bodolandský konflikt v severovýchodní Indii vznikl v roce 1989, když skupina Unie všech studentů Bodo (ABSU) zahájila povstání. Konflikt později eskaloval se zapojením Národní demokratické fronty Bodolandu (NDFB). Objevily se různé frakce a odštěpené skupiny, což vedlo k mnoha fázím konfliktu. Mezi požadavky etnické skupiny Bodo patří samostatná vlast nebo stát v rámci indické federace. Konflikt je živěn demografickými změnami, ekonomickou a politickou marginalizací a komunálním násilím. Mírová dohoda byla podepsána v roce 1993, ale boje byly obnoveny v roce 2004 a znovu v následujících letech. Konflikt byl také ovlivněn větší etnickou a kulturní nekompatibilitou

na území západní jihovýchodní Asie. Imigrace a vysídlování lidí z Bodolandu přispěly k jejich pocitu marginalizace a podpořily povstání (Uppsala Conflict Data Program, 2023b).

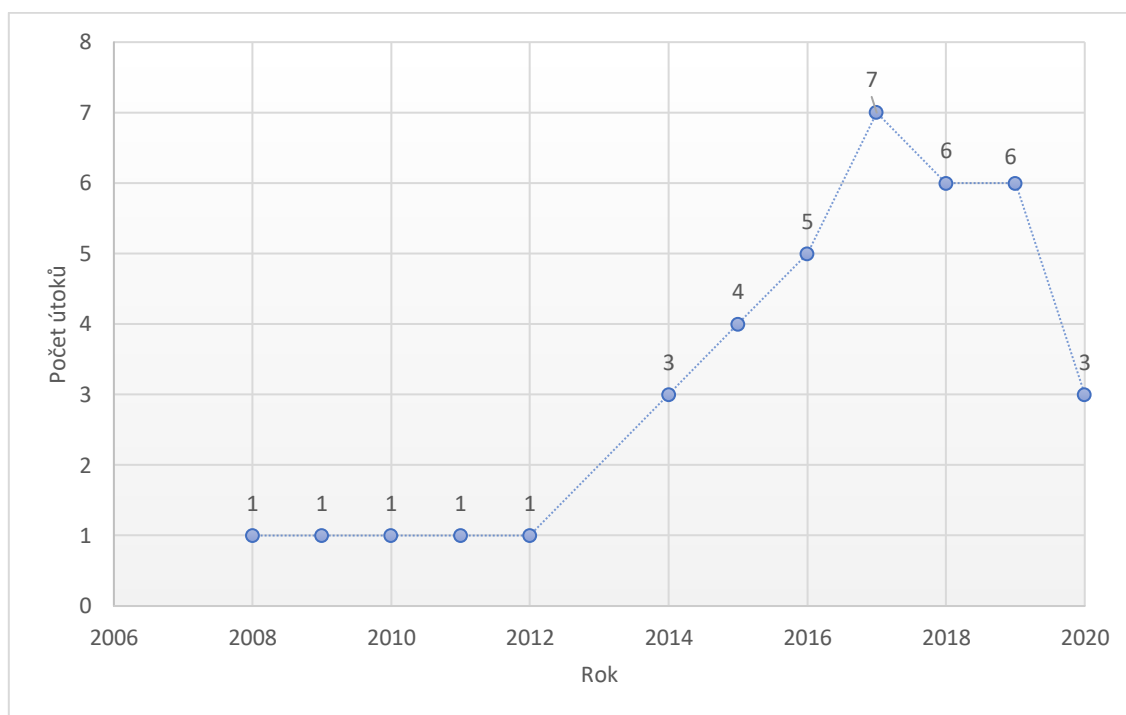
United Liberation Front of Assam (ULFA), jejíž střet s indickou vládou má na svědomí 5 obětí v zájmové oblasti Arunáčalpradéši, je povstalecká skupina působící v indickém státě Assam. Primárním cílem ULFA je vytvořit nezávislý stát Assam, ale má také námitky proti přílivu imigrantů do státu. Skupina byla založena v roce 1979, ale v roce 1990 zahájila rozsáhlé povstání. ULFA se zpočátku těšila veřejné podpoře, ale časem ji ztratila kvůli své násilné taktice. Skupina měla spojení s dalšími povstaleckými hnutími a pravděpodobně získala podporu z Pákistánu a Bangladéše. ULFA má jak politické, tak vojenské křídlo, přičemž její vůdci sídlili v Bhútánu a později v Bangladéši. Jednání mezi ULFA a vládou brzdil požadavek ULFA na nezávislost. V roce 2011 ULFA upustila od požadavku a vyhlásila příměří. Frakce vedená Pareshem Barou se však od ULFA odtrhla a vytvořila ULFA-Independent (ULFA-I). V roce 2015 několik skupin v regionu vytvořilo zastřešující skupinu s názvem UNLFW. Konflikt vznikl z proticizineckého hnutí proti nelegálnímu přistěhovalectví z Bangladéše. Vláda pokračovala ve vojenských operacích a jednáních s cílem řešit povstání. Byly zapojeny regionální vazby a spolupráce se sousedními zeměmi. Pokusy o vyjednávání čelily problémům kvůli předsudkům a neshodám. Uvnitř organizace vznikl rozkol mezi frakcí příznivců a odpůrců rozhovorů (Uppsala Conflict Data Program, 2023b). Nicméně tento konflikt se přímo netýká území Arunáčalpradéše, i když se zde odehrály útoky.

Poslední skupinou, se kterou se střetla indická vláda v Arunáčalpradéši a střet měl na svědomí jednu oběť, je United National Liberation Front of Western South East India (UNLFW), která byla vytvořena v roce 2015 čtyřmi povstaleckými skupinami v severovýchodní Indii. Tyto skupiny se spojily kvůli slábnoucímu povstání a potenciálu pro trvalou dohodu mezi vládou a konkurenční frakcí. Krátce po svém zformování se UNLFW zapojila do těžkých bojů s indickou armádou, což mělo za následek ztráty na obou stranách. Územní nárok UNLFW zahrnuje části severovýchodní Indie a Myanmaru, ne však přímo území Arunáčalpradéše. Násilí v regionu však v posledních letech pokleslo, rok 2018 byl posledním aktivním rokem konfliktu (Uppsala Conflict Data Program, 2023b).

5.2 Teroristické útoky

Vzhledem k tomu, že napětí mezi Indií a Čínou neustává ani ve 21. století, a vzhledem k neklidnému regionu severovýchodní Indie lze očekávat, že se i teroristické útoky odehrávají na území Arunáčalpraděše. Pravděpodobně se nejedná o velké množství útoků, jelikož region není hlavním cílem teroristických skupin, jak již bylo zmíněno výše. Nicméně napětí na čínsko-indických hranicích je stále aktuální a střety mezi Indií a Čínou v roce 2020, jak je popsáno v kapitole 4.4., nenapomohly vzájemné dohodě a usmíření.

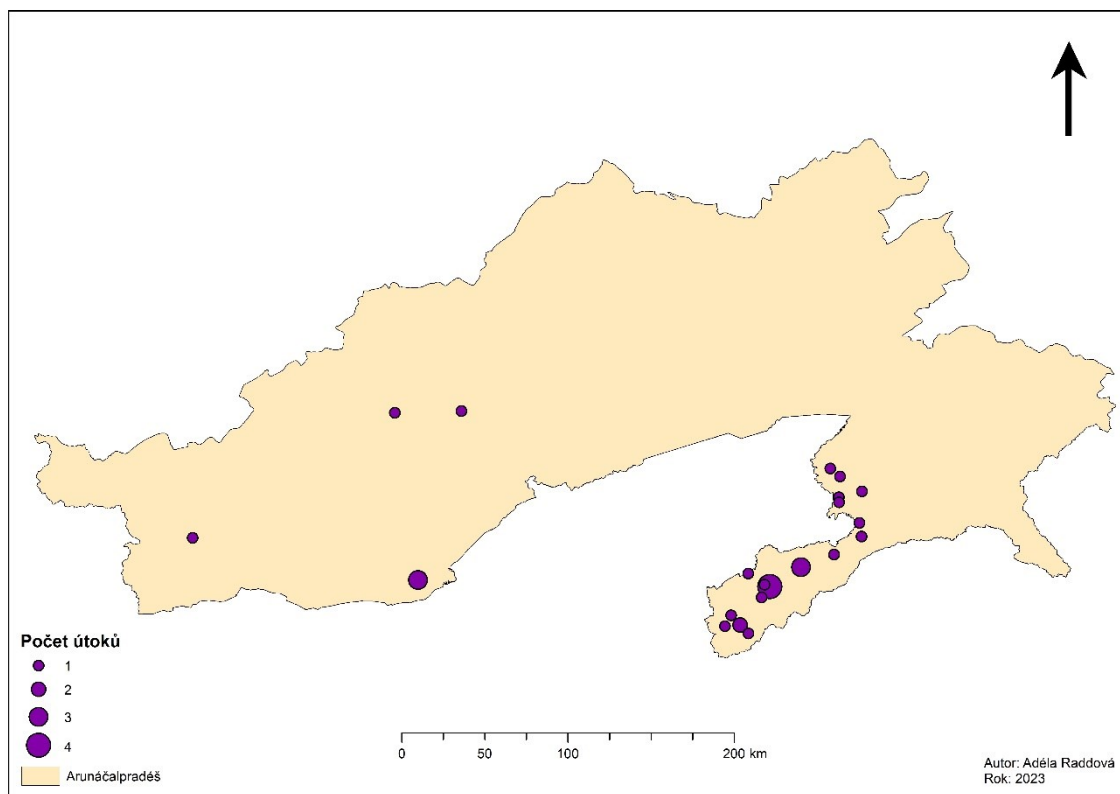
Graf 7: Počet teroristických útoků v zájmové oblasti Arunáčalpraděš mezi lety 2000 a 2020

Zdroj: vlastní zpracování dle Global Terrorism Database (2023)

Z grafu 7 vyplývá, že v posledních letech dochází k mírnému poklesu počtu teroristických útoků na území Arunáčalpraděše. V období do roku 2007 nebyl zaznamenán žádný teroristický útok. Od roku 2008 do roku 2012 se počet útoků udržoval, tj. jeden útok ročně. První změna trendu byla zaznamenána v roce 2014, kdy celkový počet dosáhl tří útoků. Počty stále stoupaly a dosáhly vrcholu v roce 2017 s rekordními sedmi útoky. V následujících dvou letech bylo zaznamenáno 6 útoků ročně, a v roce 2020 došlo k mírnému snížení na tři útoky ročně.

Mapa 3: Prostorové rozložení počtu teroristických útoků v oblasti Arunáčalpraděš mezi lety 2000 a 2020

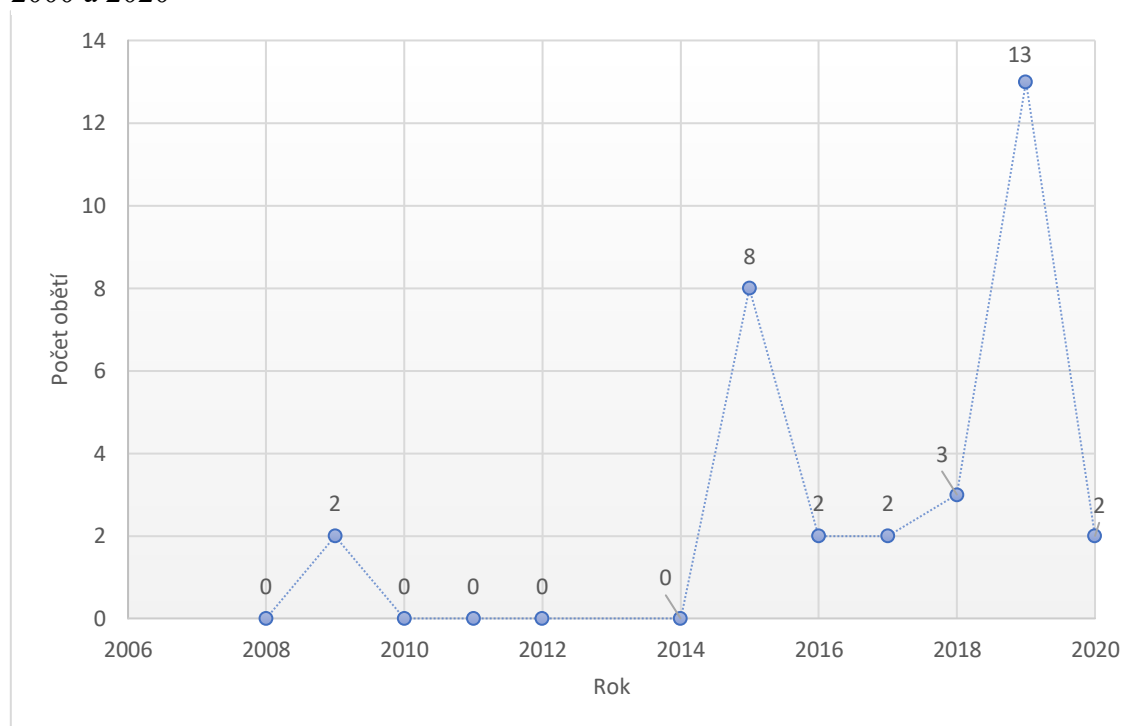

Zdroj: vlastní zpracování v programu ArcMap dle ArcGIS Living Atlas of the World (2023) a Global Terrorism Database (2023)

Jak je patrné z mapy 3, teroristické útoky v Arunáčalpraděši byly směřovány zejména do jihovýchodního cípu svazového státu. Tento cíp se nachází na hranicích se svazovými státy Assam a Nágáland. Nejvíce útoků bylo zaznamenáno v okrese Tirap, celkem zde byly spáchány 4 útoky. Jeden útok je přiznán organizaci National Socialist Council of Nagaland proti organizaci za svobodný Assam, kdy byl jejich cílem právě vojenský kemp. Dalším místem, kde se odehrálo více útoků, bylo město Itanagar ležící na jihozápadě státu, které sousedí na jihu se státem Assam. To bylo cílem 3 útoků k nimž se nepřihlásila žádná organizace. Ve dvou případech se jednalo o únosy členů vlády a v jednom případě šlo o napadení novináře opět neznámou teroristickou skupinou. Dva útoky byly zaznamenány ve městě Nginu, kde se jednalo opět o pachatele z řad National Socialist Council of Nagaland. Tři útoky byly taktéž provedeny ve městě Deomali, ke kterým se opět přihlásila organizace National Socialist Council of Nagaland. Dále byly na území

svazového státu spáchány většinou již jen občasné útoky, zejména je lze pozorovat na jihovýchodě. Nicméně tři útoky byly také provedeny náhodně na západě státu. Jeden z těchto útoků má na svědomí skupina National People's Party (India) (Global Terrorism Database, 2023). Možným důvodem, proč byly teroristické útoky provedené zejména na jihovýchodním cípu, je fakt, že zde Arunáčalpraděš sousedí jak se státem Assam, kde probíhají ozbrojené střety ohledně založení suverénního socialistického státu a dále na hranicích s Nagalandem, kde operuje několik organizací za svobodný Nagaland.

Graf 8: Počet obětí teroristických útoků v zájmovém území Arunáčalpraděš mezi lety 2000 a 2020

Zdroj: vlastní zpracování dle Global Terrorism Database (2023)

Graf č. 8 podává přehled vývoje počtu obětí teroristických útoků ve sledovaném období mezi lety 2000 a 2020. Analýza grafu č. 7, zaměřeného na celkový počet teroristických útoků ve stejném časovém rámci, ukazuje, že do roku 2008 nebyl zaznamenán teroristický útok, proto ani do téhož roku není zaznamenána žádná oběť.

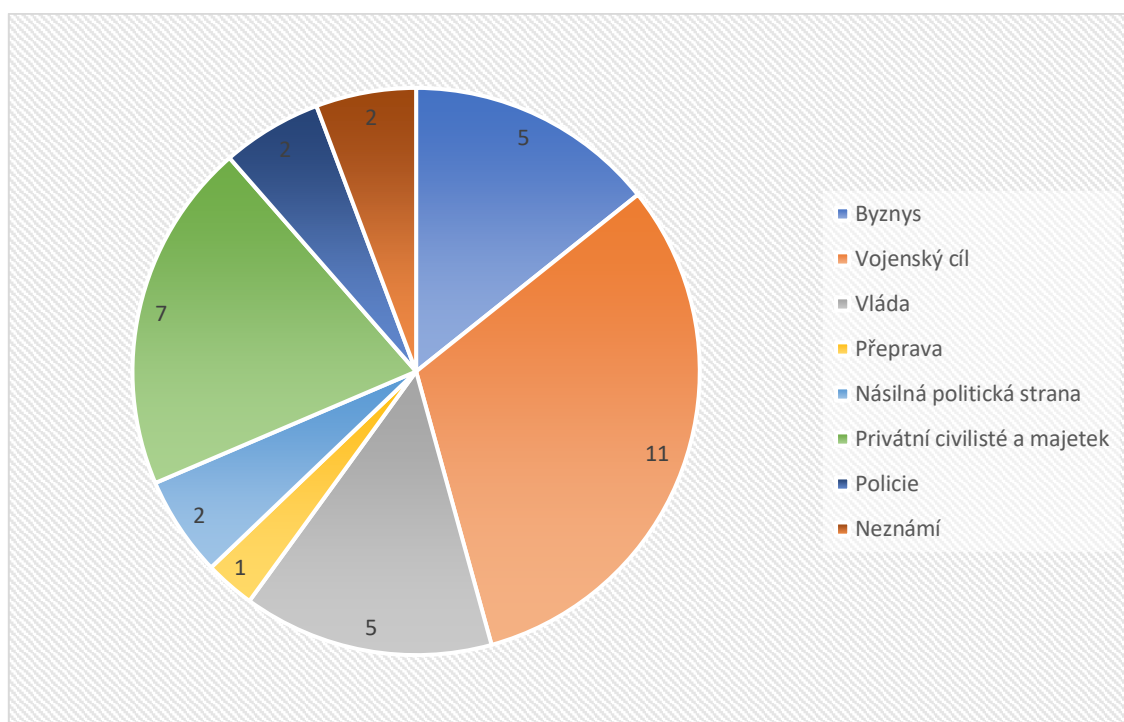
První teroristický útok sice nastal v roce 2008, ale bez ztráty života. První dvě oběti byly zaznamenány v roce 2009. Mezi lety 2009 a 2014 nebyly uvedeny žádné ztráty na životech. Změna přišla v roce 2015, kdy při čtyřech teroristických útocích zahynulo osm lidí. Navzdory zvýšení počtu teroristických incidentů v následujících letech se celkový počet obětí nezvýšil. Po 5 útocích v roce 2016 a 7 útocích v roce 2017 byl celkový počet

obětí čtyři. V následujícím roce, po 6 útocích, zemřeli tři lidé (Global Terrorism Database, 2023).

Nejvyšší počet obětí byl zaznamenán v roce 2019, a to konkrétně 13. Během tohoto roku bylo zaznamenáno celkem 6 teroristických útoků podle dat z grafu č. 7. V posledním sledovaném roce, tedy v roce 2020, se celkový počet obětí snížil na 2, přestože byly evidovány 3 teroristické útoky.

Graf 9: Celkový počet teroristických útoků podle charakteru cíle v zájmovém území Arunáčalpradéš mezi lety 2000 a 2020

Zdroj: vlastní zpracování dle Global Terrorism Database (2023)

V rámci analýzy bezpečnosti v Arunáčalpradéši v letech 2000-2020 je klíčovým faktorem určení charakteru cíle teroristických útoků. Celkem osm identifikovaných typů cíle poskytuje pohled na diverzitu teroristických aktivit v daném regionu. Vojenské cíle zaujímají primární pozici, s 11 zaznamenanými útoky, což reflektuje zaměření na vojenské objekty vzhledem k primárním důvodům teroristických činů. Následují civilisté se sedmi útoky, přičemž obchody a podniky (byznys) a vládní cíle se stejným počtem představují třetí nejčastější cílovou skupinu s pěti zaznamenanými útoky.

Zajímavým rozdílem je kontrast s teroristickými aktivitami v oblasti Džammú a Kašmír a Ladak, kde je policie umístěna na prvních místech teroristických cílů. V Arunáčalpradéši však policie není primární cílovou skupinou a byly zaznamenány celkem

dva útoky. Kromě toho došlo ke dvěma útokům na členy násilných politických stran² a jednomu útoku na přepravu.

Tab. 6: Hlavní teroristické skupiny působící v oblasti Arunáčalpraděš a počty jejich přihlášených útoků mezi lety 2000 a 2020

Teroristická skupina	Počet útoků
National Socialist Council of Nagaland-Khaplang (NSCN-K)	10
National Democratic Front of Bodoland (NDFB)	1
National Socialist Council of Nagaland-Isak-Muivah (NSCN-IM)	8
United Liberation Front of Assam (ULFA)	8
Arunachal Pradesh Deprived People's Front (APDPF)	1
Bharatiya Janata Party	1
National People's Party (India)	1
National Socialist Council of Nagaland-Unification (NSCN-U)	1

Zdroj: vlastní zpracování dle Global Terrorism Database (2023)

Tabulka č. 6 zobrazuje všechny teroristické skupiny a násilné politické strany, které působily a přihlásily se k útokům v Arunáčalpraděši mezi lety 2000 a 2020. Global Terrorism Database zaznamenává celkem 8 teroristických organizací, které v zájmové oblasti působily.

První skupinou, která má na svědomí nejvíce útoků, konkrétně 10, je National Socialist Council of Nagaland-Khaplang (NSCN-K). Tato teroristická skupina vznikla v roce 1988 jako reakce na pokus o atentát na tajemníka organizace, která se vzápětí ukázala jako soupeřící, konkrétně National Socialist Council of Nagaland – Thuingaleng Muivah (NSCN (IM)). Cílem skupiny je osamostatnění Nagalandu, který má zahrnovat mimo Indii i přilehlé oblasti Myanmaru. V Arunáčalpraděši skupina působí zejména v okrese Tirap a Chanlang. Provozuje též exilovou vládu s názvem Vláda Nagalandské lidové republiky se sídlem ve východním Nagalandu (South Asia Terrorism Portal, n.d.b.).

---

² Global Terrorism Database (2023) definuje násilné politické strany jako skupiny, které se zapojují do volební politiky a objevují se v databázi jako pachatelé.

National Democratic Front of Bodoland (NDFB), která má na svědomí jeden útok v Arunáčalpradéši, je teroristická organizace, která vznikla v roce 1994. Přejmenovala se z organizace s názvem Bodo Security Force (BdSF). Hlavním cílem je zajištění suverénního Bodolandu severně od řeky Brahmaputra. Stanovy organizace usilují o osvobození Bodolandu od indické rozpínavosti a okupace, osvobození od kolonialistického vykořisťování, útlaku a nadvlády nebo udržení integrity a suverenity Bodolandu. Tato organizace velmi úzce spolupracuje s organizací United Liberation Front of Assam (ULFA) (South Asia Terrorism Portal, n.d.c.).

United Liberation Front of Assam (ULFA) má v zájmové oblasti zapsáno 8 útoků mezi lety 2000 a 2020. Založena byla v roce 1979 s cílem založit suverénní socialistický Assam prostřednictvím ozbrojeného boje. Skupina je rozdělena na vojenské křídlo a politické křídlo. Operuje zejména na indo-bhútánské hranici a údajně si vybuodovala spojení s důstojníky a personálem Královské bhútánské armády a zároveň s policií. Organizace spolupracuje s několika dalšími skupinami a také s pákistánskou zpravodajskou službou Inter Services Intelligence (ISI). Díky této spolupráci od nich získala školení a podporu (South Asia Terrorism Portal, n.d.d.).

Skupina National Socialist Council of Nagaland-Isak-Muivah (NSCN-IM) s 8 útoky v Arunáčalpradéši, je povstalecká skupina vytvořená v roce 1980. Důvodem vytvoření byl protest proti Shilongské dohodě podepsané Národní radou Naga s indickou vládou. Hlavním cílem skupiny je vytvoření Velkého Nagalandu, který bude fungovat pod ideologií Mao Ce Tunga. Jsou napojeny na další organizace a dokonce dostávají podporu z Číny a Pákistánu (South Asia Terrorism Portal, n.d.e.).

Arunachal Pradesh Deprived People's Front (APDPF) je dle informací územní skupina vytvořená chakmskými uprchlíky. Relevantní informace ohledně organizace bohužel nejsou k nalezení, jelikož se jedná o čerstvě vzniklou organizaci (Arunachal Observer, n.d.). Útok, který má na svědomí, se týkal únosu lidí, nicméně únosci byli následně zadrženi bezpečnostními silami (Global Terrorism Database, 2023).

Strana Bharatiya Janata Party (BJP), která byla dle Global Terrorism Database přiřazena k jednomu útoku v Arunáčalpradéši, je prohinduistická politická strana v Indii založená v roce 1980, v současnosti vládní strana premiéra Módího. Jejich ideologií je hindutvu, což je podpora indické kultury založené na hinduistických hodnotách. Důvodem, proč

politická strana podnikla teroristický útok, bylo odrazení voličů z Arunáčalpradéše od cesty k volebním urnám (Encyclopaedia Britannica, 2004).

National People's Party (India), je první severovýchodní politickou stranou Indie, která získala status národní strany. Jedná ve spojení s Bharatiya Janata Party (BJP). (News18, 2019) Incident, který byl připsán právě této straně, byl útok 500 maskovaných mužů na volební tým, který byl na cestě k opětovnému hlasování v Arunáčalpradéši (Global Terrorism Database, 2023).

V neposlední řadě je v tabulce zahrnut útok, který zapříčinila organizace National Socialist Council of Nagaland-Unification (NSCN-U). Organizace vznikla v roce 2007 a hlavním důvodem byla dohoda o příměří a sjednocení mezi NSCN-K a NSCN-IM (South Asia Terrorism Portal, n.d.f).

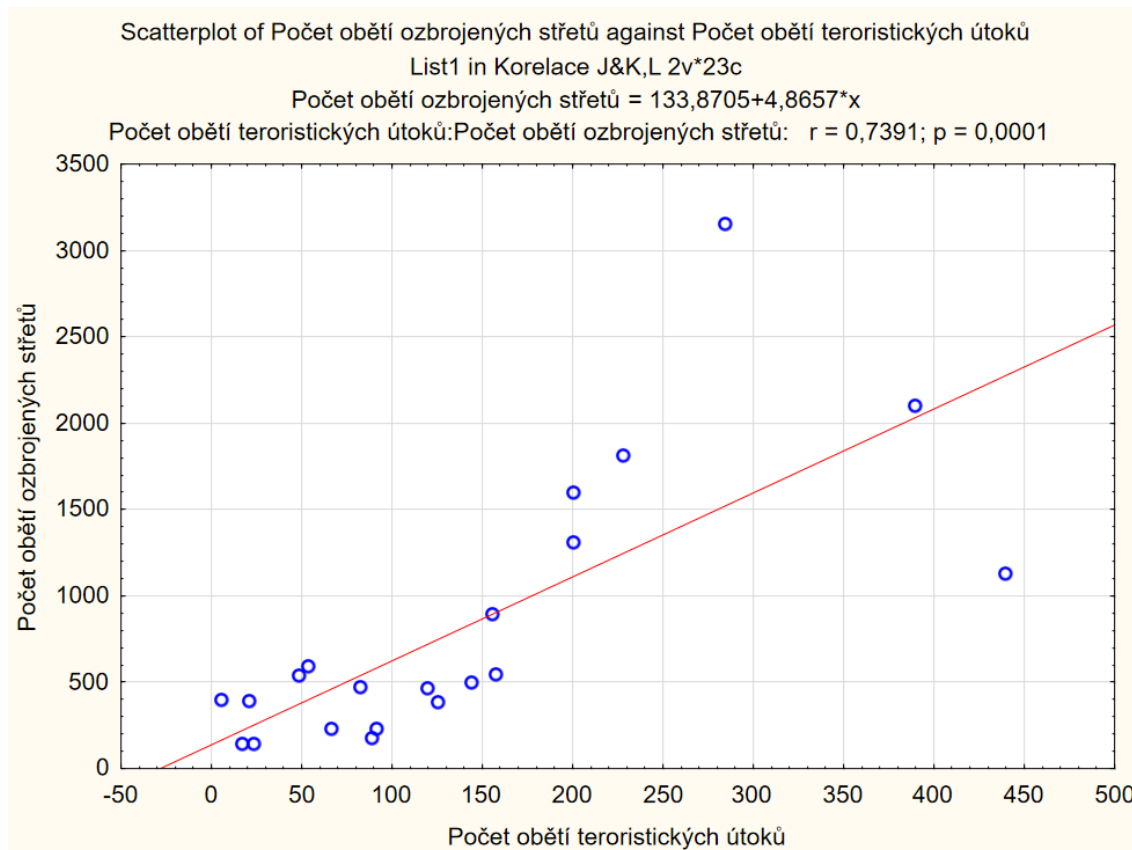
6 Statistická analýza

Jak již bylo zmíněno v kapitole Metodika a sběr dat, je v této práci využita statistická analýza, která prověří míru závislosti dvou proměnných. Prověření závislosti je důležité zejména ke sledování vzájemné vazby mezi teroristickými útoky a ozbrojenými střety, které se týká i dílčího cíle 2 této diplomové práce. K odhalení či potvrzení závislosti byly použity dvě proměnné: počet obětí teroristických útoků a počet obětí ozbrojených střetů.

Jako analytická metoda byla pro tento výzkum vybrána jednoduchá korelační analýza. K charakteristice statistické závislosti byl využit jednak Pearsonův korelační koeficient, který se udává od hodnoty 1 do -1. Pokud je korelační koeficient kladný, lze předpokládat, že s rostoucí jednou proměnnou roste stejně tak i druhá. Pokud je ovšem koeficient záporný, znamená to, že pokud jedna proměnná roste, druhá naopak klesá. Vzhledem k tomu, že Pearsonův koeficient kvantifikuje pouze lineární vztahy, byl ještě využit Spearmanův koeficient, který kvantifikuje i obecně rostoucí/klesající vztahy. Stejně tak, jako předchozí koeficient, je i tento ohraničen hodnotami od 1 do -1. Výhodou Spearmanova koeficientu je rezistentnost vůči odlehlým hodnotám pro odhady tendencí mezi proměnnými (Statsoft, n.d.).

Vzhledem k tomu, že jsou v diplomové práci zkoumány dvě oblasti zájmu odděleně, jsou vytvořeny i korelace, které sledují závislost proměnných v jednotlivých oblastech. Nejprve je provedena korelační analýza za území Džammú a Kašmír a Ladak a poté je pozornost věnována analýze na území Arunáčalpradéše.

Graf 10: Pearsonova korelace počtu obětí ozbrojených střetů a počtu obětí teroristických útoků na území Džammú a Kašmír a Ladak

Zdroj: vlastní zpracování v programu Statistica (2023)

Jak lze vidět z bodového grafu 10, je zde zřejmé, že body na grafu leží z velké části kolem regresní přímky. Ovšem je zde nutné podotknout, že jsou zaznamenány i odlehlejší hodnoty. Dle Pearsonova korelačního koeficientu, který je značen hodnotou r , lze usoudit, že proměnné jsou na sobě závislé. Hodnota koeficientu je $r = 0,7391$, což znamená, že s rostoucím počtem jedné proměnné roste stejně tak i druhá proměnná.

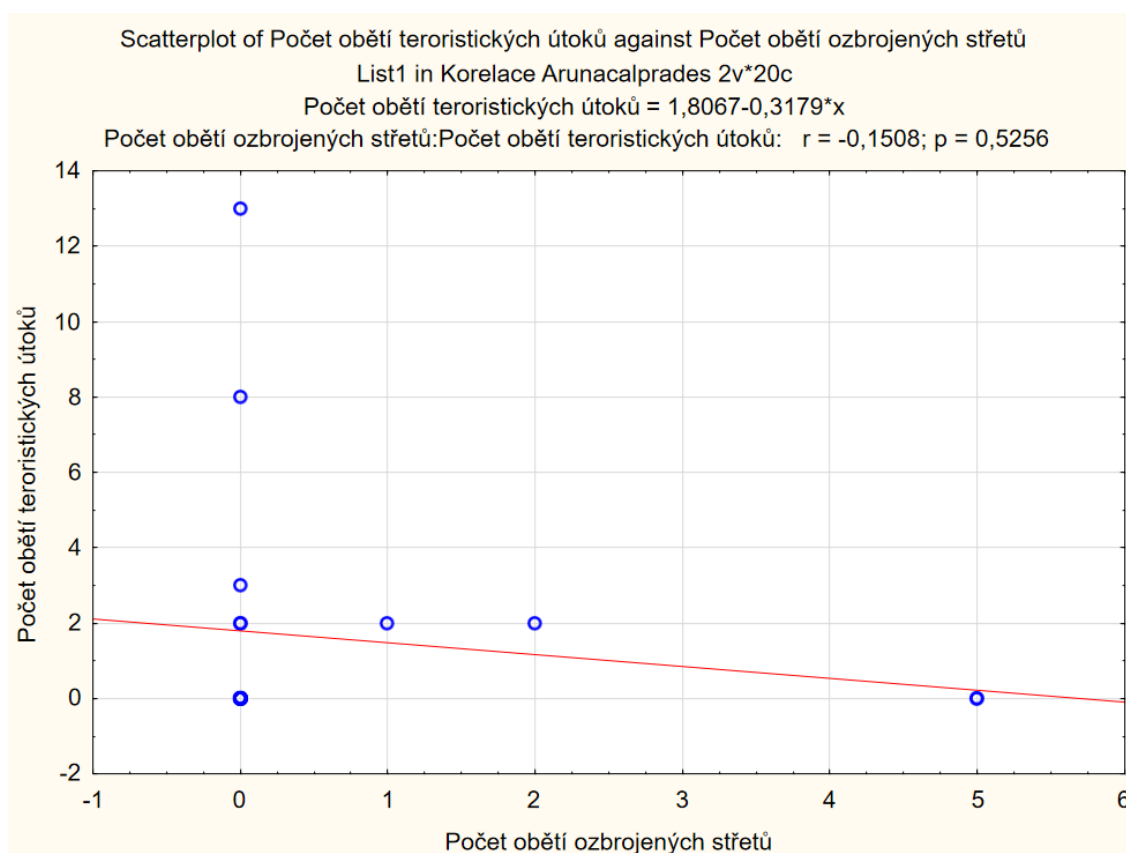
Nicméně vzhledem k odlehlejším hodnotám byl ještě využit Spearmanův korelační koeficient, který je zaznamenán v tabulce 7. V této tabulce jsou červeně znázorněny hodnoty koeficientu a lze pozorovat, že je opět kladný. Hodnota koeficientu je o několik setin vyšší než u Pearsonova koeficientu, konkrétně tedy $0,778428$. Pokud program vyhodnotí, že jsou data statisticky významná (zde při 5% hladině významnosti), jsou právě označena červenou barvou. Z této analýzy je statisticky potvrzeno, že pokud roste počet obětí teroristických útoků, roste i počet obětí ozbrojených střetů na území Džammú a Kašmír a Ladak.

Tab. 7: Spearmanův korelační koeficient vybraných proměnných v území Džammú a Kašmír a Ladak

Variable	Spearman Rank Order Correlations (List1 in dstatistica) MD pairwise deleted Marked correlations are significant at p <,05000	
	Počet obětí teroristických útoků	Počet obětí ozbrojených střetů
Počet obětí teroristických útoků	1,000000	0,778428
Počet obětí ozbrojených střetů	0,778428	1,000000

Zdroj: vlastní zpracování v programu Statistica (2023)

Graf 11: Pearsonova korelace počtu obětí ozbrojených střetů a počtu obětí teroristických útoků na území Arunácalpradéš

Zdroj: vlastní zpracování v programu Statistica (2023)

Co se týče území Arunácalpradéše, lze body sledovat na grafu 11. Zde je na první pohled patrné, že se vyskytuje větší počet odlehlých hodnot, než tomu bylo u předchozího zájmového území, a zároveň je vzhledem ke klidnější situaci celkový počet pozorování mnohem nižší. Pearsonův korelační koeficient zaznamenává hodnotu $r = -0,1508$. Jelikož se jedná o zápornou hodnotu šlo by předpokládat, že statistická analýza vyhodnotila proměnné jako na sobě spíše nepřímě úměrné, ovšem síla závislosti by byla velmi slabá, spíše zanedbatelná. Jak lze navíc pozorovat na grafu 11, hodnota p, která značí hodnotu

významnosti, je přes 0,5, a tím výsledky nejsou statisticky významné. Vzhledem k většímu množství odlehlých hodnot byl stejně jako u předchozího území, využit ještě Spearmanův korelační koeficient. Jeho hodnota je ovšem více odlišná než u předchozí korelační analýzy. Jak lze pozorovat v tabulce 8, hodnota Spearmanova koeficientu je 0,033008. Jedná se o kladnou hodnotu. Jelikož je opravdu velmi blízko nule, lze spíše vyvozovat fakt, že mezi proměnnými ve sledovaném území Arunáčalpradéše spíše není lineární závislost. Vztah se nepotvrdil i vzhledem ke statistické nevýznamnosti výsledků, nízkému počtu pozorování a faktu, že se útoky týkají jiných skupin bez přímé vazby na konflikt mezi Čínou a Indií.

Tab. 8: Spearmanův korelační koeficient vybraných proměnných v území Arunáčalpradéš

Spearman Rank Order Correlations (List1 in statisticasrunacal) MD pairwise deleted Marked correlations are significant at p <,05000		
Variable	Počet obětí ozbrojených střetů	Počet obětí teroristických útoků
Počet obětí ozbrojených střetů	1,000000	0,033008
Počet obětí teroristických útoků	0,033008	1,000000

Zdroj: vlastní zpracování v programu Statistica (2023)

7 Diskuse výsledků

Tato kapitola se věnuje interpretaci a porovnání výsledků s teoretickými předpoklady. Je rozdělena do čtyř podkapitol. První podkapitola se věnuje zhodnocení území Džammú a Kašmír a Ladak a druhá podkapitola se věnuje území Arunáčalpradéše. Třetí podkapitola interpretuje výsledky vzhledem k teoretickým předpokladům a čtvrtá se věnuje možnému nastínění budoucího vývoje zájmové oblasti.

7.1 Džammú a Kašmír a Ladak

V rámci analýzy ozbrojených střetů na území Džammú a Kašmír a Ladak se odehrávaly za stanovené období zejména střety za účasti alespoň jednoho aktéra státního násilí. Konflikty probíhaly především mezi indickou vládou a kašmířskými povstalci, jejichž střety zaznamenaly nejvíce obětí. Boj mezi indickou a pákistánskou vládou si vyžádal více než 1500 obětí. Pokud ovšem porovnáme vývoj počtu obětí těchto dvou stran od počátku roku 2000, je zřejmé, že v případě bojů s kašmířskými povstalci počet obětí klesal, kdežto v případě bojů s pákistánskou armádou stoupal. Pokud se zaměříme na absolutní počty, zjistíme, že i když počet obětí střetu obou armád stoupal, nepřevýšil za žádný rok počet obětí střetů mezi Indií a kašmířskými povstalci. Zvyšování počtu v posledních letech bylo zejména kvůli stupňování napětí mezi indickou a pákistánskou vládou a porušení příměří.

V rámci jednostranného násilí je zaznamenán vysoký počet civilních obětí ze strany kašmířských povstalců, což bylo možné předpokládat vzhledem k faktu, že se jedná o teroristické milice.

Nejsou dostupná data ohledně počtu ozbrojených střetů v rámci vojenského konfliktu, proto je složité srovnání s počtem teroristických útoků. Opírat se lze pouze o vývoj počtu obětí jak ozbrojených střetů, tak teroristických útoků. V rámci analýzy počtu teroristických útoků bylo zjištěno, že v posledních letech počet obětí opět stoupal, což lze přisoudit taktéž zvyšování napětí mezi oběma stranami. Nicméně korelační analýza poukázala na fakt, že s počtem obětí ozbrojených střetů roste i počet obětí teroristických útoků v rámci území Džammú a Kašmír a Ladak. Tyto dvě kategorie činů mohou být propojeny, jelikož ozbrojené střety jsou motivovány zejména politickými nebo územními zájmy a teroristické útoky mohou přispět v součinnosti s vojenskou akcí nebo naopak v reakci na ni k nátlaku pomocí vytvoření strachu, přičemž se za nimi většinou opět

skrývá politický nebo náboženský motiv. Důkazem může být i fakt, že se teroristické organizace zaměřují primárně na policisty nebo na vládní příslušníky, i když civilisté jsou ihned na druhém místě jejich strategie, prostřednictvím nichž je vyvíjen tlak na armádu a vládu (O'Donnell, 2006)

7.2 Arunáčalpraděš

V rámci území Arunáčalpraděše všechny ozbrojené střety zahrnovaly za sledované území mezi lety 2000 a 2022 státního aktéra. V oblasti jsou zaznamenány střety mezi indickou vládou a různými teroristickými milicemi. Opět není zaznamenán přesný počet dílčích ozbrojených střetů a na základě omezeného počtu incidentů se nepodařilo jakoukoli statisticky významnou závislost potvrdit. Proto je možné tvrdit, že souběžně s vzrůstajícím počtem teroristických útoků v posledních letech nemusí nutně růst i počet ozbrojených střetů. Důvodem nárůstu teroristických útoků ve sledovaném mezidobí může být zvýšení napětí především mezi sousedními státy Indie, nicméně v posledních letech útoky opět poklesly.

7.3 Interpretace výsledků

Vojenská hrozba dle Ivančíka (2022) zaujímá primární postavení, kdy jsou ohroženy i ostatní sektory státu. V případě ozbrojeného konfliktu je ohrožena existence státu. Vojenské střety mají dopady například v podobě přesídlování lidí, ničení infrastruktury, změn v politice a vedení státu, což jen potvrzuje Ivančíkovo (2022) tvrzení. Zejména na území Džammú a Kašmír a Ladak jsou zaznamenány změny ohledně pokusů o mírové řešení, respektive změny v politickém myšlení, k vyřešení dlouholetého sporu.

Na sledované území lze pohlížet jako na vymezené umělými hranicemi, viz Bláha a Soukup (2020). Vzhledem k tomu, že hranice mezi Pákistánem, Čínou a Indií byla uměle vytvořena po získání indické nezávislosti. Nebyl brán v potaz fakt, že se tímto rozdělí jedno etnikum, které má společné kulturní struktury. Příklad lze řadit i do typu rozdělení hranic dle Haselsberga (2014), kdy státní hranice mezi sledovanými územími spadají do tzv. tlustých hranic, kde jsou narušeny vztahové geografie, respektive nastává nesoulad státní hranice s hranicí národa nebo etnika. Jak uvádí Tomeš (2016), případy obou území lze zařadit mezi takzvané teritoriálně-hraniční spory, kdy hranice protíná homogenní území (v tomto případě zejména etnicky homogenní) a rozděluje ho. To dokazuje i fakt, že teroristické útoky byly směřovány zejména v blízkosti hranic se

sousedními státy anebo v hlavních regionálních centrech politického rozhodování. Ovšem v rámci konfliktu o Kašmír se nejedná pouze o etnický konflikt, ale také politický (mezistátní) nebo o vodní zdroje. Jak bylo zmíněno výše v textu, oblast Kašmíru je pro Indii důležitá po stránce zemědělství a přírodních zdrojů, zejména z hlediska ekonomického rozvoje země. Dále byl zmíněn i fakt, že Indie nechce upustit od Kašmírského území z toho důvodu, že se v rámci vnitrostátních konfliktů potýká s dalšími problémy, které jsou na podobné bázi, jako konflikt v Kašmíru, i když ne v mezinárodním rozsahu (Mukherjee, 2018).

7.4 Predikce budoucího vývoje ve sledovaném území

Je velmi obtížné se, byť jen pokusit, o predikci možného vývoje v rámci bezpečnostní situace v severním pohraničí Indie. Budoucí vývoj je ovlivněn několika faktory. Jedná se zejména o politické nebo právě etnické. V rámci zlepšování bezpečnostního klimatu je důležité, aby byly všechny strany, které jsou do konfliktů vtaženy, schopny diplomaticky jednat. Mírová řešení mohou zajistit zlepšení vztahů, nicméně vzhledem k několika pokusům o tato řešení a opětovným vyvoláním konfliktů nelze jednoznačně předpokládat, že dojdou ke kýženému úspěchu. To nastiňuje i nedávný vývoj v oblasti ozbrojených střetů mezi Indií a Čínou a také fakt, že se na obou stranách sporné hranice nacházejí ozbrojené složky příslušných států (Nicolson, 2022). Je třeba se napojit na etnické obyvatelstvo, které ve sporných oblastech žije, a pokusit se mu zajistit vzájemnou interakci s druhou stranou hranice, pocit neomezování a možné svobody. Je třeba se taktéž zaměřit na bezpečnostní otázky ohledně terorismu a vytvořit vhodnou bezpečnostní strategii, která by eliminovala výskyt radikálních skupin. K tomuto by napomohla i sounáležitost státu s obyvatelstvem, které v oblastech žije (Congress Manifesto, 2019).

Závěr

Hlavním tématem této diplomové práce byl vývoj bezpečnostní situace v severním pohraničí Indie ve 21. století. Primárně bylo potřeba zhodnotit situaci na severních hranicích Indie, tedy představit hlavní bezpečnostní rizika a konflikty, které se zde odehrávaly, případně odehrávají. Jednalo se tedy především o zhodnocení vývoje konfliktů o sporné mezinárodní hranice na území Džammú a Kašmír a Ladak a také na území Arunáčalpradéše, kde byly hranice vymezeny uměle, což vedlo k napětí mezi zeměmi.

Hlavním cílem bylo geografické zhodnocení vývoje bezpečnostní situace v severním pohraničí Indie ve 21. století z pohledu vojenských hrozeb. K analýze byly využity proměnné jako počty obětí ozbrojených střetů, celkové počty teroristických útoků ve sledovaném území a s tím související počet obětí, druhy cílů, na které byly teroristické útoky směřovány, nebo absolutní počty teroristických útoků v jednotlivých obcích či okresech. Zjištěno bylo, že od roku 2000 se zvýšil počet obětí ozbrojených střetů na území Džammú a Kašmír a Ladak. Totéž platí v případě počtu teroristických útoků a, nepřekvapivě, i počtu obětí teroristických útoků. Nicméně v posledních letech lze zaznamenat mírný pokles útoků. V případě prostorové distribuce teroristických útoků na území Džammú a Kašmír a Ladak, což bylo zkoumáno v rámci dílčího cíle 1, bylo zjištěno, že útoky byly primárně směřovány do okolí hranic s Pákistánem, případně na centrální města v regionu. Na území v blízkosti k Číně byl zaznamenán pouze jeden teroristický útok. Na území Arunáčalpradéše se neodehrávaly ozbrojené střety mezi indickou a čínskou vládou, jak by bylo předvídatelné, nicméně se zde odehrávaly pouze střety mezi indickou vládou a mezi povstaleckými skupinami většinou bojujícími o samostatnost sousedících indických států s Arunáčalpradéšem. Dále se zde objevuje několik desítek teroristických útoků opět souvisejících s přilehlými indickými státy. V rámci dílčího cíle 1, který se zabýval prostorovým rozložením útoků, bylo zjištěno, že teroristické útoky se odehrávaly především na hranicích se sousedními svazovými státy, které některé ozbrojené teroristické skupiny pokoušejí osamostatnit od indické nadvlády. Dílčím cílem 2 byla komparace teroristických útoků a ozbrojených střetů. Komparace z obecného hlediska je obtížnější, jelikož nejsou dostupná data ohledně přesného počtu ozbrojených střetů v obou sledovaných oblastech. Na území Džammú a Kašmír a Ladak lze vycházet z korelace provedené mezi proměnnými počet obětí ozbrojených střetů

a teroristických útoků, podle které vyšla statisticky významná souvislost. Je tedy možné předpokládat, že při zvýšení počtu obětí a s tím souvisejícím předpokládaným zvýšením počtu ozbrojených střetů, se zvýší i počet obětí a pravděpodobně i počet teroristických útoků. V případě Arunáčalpradéše ovšem tato korelace statisticky dokázána nebyla, proto nelze předpokládat souvislost mezi vývojem počtu obětí teroristických útoků a ozbrojených střetů i vzhledem k celkově nízkým počtům obětí a menší intenzitě konfliktu v této oblasti.

V návaznosti na cíle práce byly stanoveny doplňující hypotézy. První hypotéza se týkala pravděpodobnosti směřování většiny teroristických útoků na policii. Tato hypotéza může být částečně potvrzena vzhledem k analýze v grafu č. 6 za území Džammú a Kašmír a Ladak, kdy bylo nejvíce obětí právě z řad policie. Nicméně na území Arunáčalpradéše byl hlavní cíl vojenský, nikoliv policie.

Druhá hypotéza se týkala předpokladu, že střety mezi Indií a Čínou jsou ovlivněny geopolitickými aktivitami obou zemí. Hypotézu lze potvrdit vzhledem k několika situacím, které ukazují na její platnost. Například střet mezi Indií, Čínou a Bhútánem, kdy se Čína snažila o vybudování silnice přes spornou lokalitu s Bhútánem, díky níž se chtěla dostat ke strategickému pásu indického území. To vyústilo ve střet (Fajnor, 2017). Dalším příkladem může být, jak popisuje Greene a kol. (2021), situace, kdy se indická vláda snažila o výstavbu podél LAC a v reakci na to provedla Čína vojenské průniky na indické území.

Třetí hypotéza se týká větší intenzity střetů mezi Indií a Pákistánem než mezi Indií a Čínou vzhledem k faktu, že indicko-čínské ekonomické zájmy jsou pro obě země velmi důležité. Tento fakt je s hypotézou v souladu i vzhledem k analýze, která zaznamenala mnohem větší počty teroristických útoků a obětí ozbrojených střetů souvisejících s Pákistánem než s Čínou, ale také vzhledem k faktu, že Čína je pro Indii druhým největším obchodním partnerem (Hosain, 2020).

Jak bylo zmíněno v kapitole 7, vývoj vztahů Indie s Pákistánem a Čínou je velmi obtížné předpovědět a závisí na mnoha faktorech. Primárním cílem by měly být pokusy o mírová a diplomatická jednání podpořená empatií v rámci zasažených sporných oblastí. Z analýzy je patrné, že se konflikty mezi zeměmi v posledních letech nezlepšily, naopak ze strany indicko-čínského sporu se napětí zvýšilo po posledním střetu v roce 2020, který si vyžádal několik obětí. Vzhledem k dlouhé historii konfliktů mezi zeměmi a jejich

protichůdným zájmům ve sporných oblastech je spíše nepravděpodobné, že by se v blízkých letech napětí snížilo.

Seznam použitých zdrojů

- Aggarwal, R. (2004). *Beyond Lines of Control: Performance and Politics on the Disputed Borders of Ladakh, India*. Duke University Press. <https://doi.org/10.2307/j.ctv125jfkx>
- Ahsan, T. (2003). History of the India-Pakistan Conflict. *Extract of Le Journal des Alternatives*, 1-16.
- Amir-ud-Din, R., Waqi Sajjad, F., & Aziz, S. (2020). Revisiting arms race between India and Pakistan: a case of asymmetric causal relationship of military expenditures. *Defence and Peace Economics*, 31(6), 721-741.
- ArcGIS Living Atlas of the World (n.d.). India: Village Boundary 2021. *ArcGIS Living Atlas of the world*. <https://livingatlas-dcdev.opendata.arcgis.com/datasets/esriindia1::india-village-boundary-2021/about>
- Arunachal Observer. (n.d.). AR, state police kill 1, nab 6 of new Chakma UG group. *Arunachal Observer*. <https://arunachalobserver.org/2017/09/27/ar-state-police-kill-1-nab-6-new-chakma-ug-group/>
- Balabán, M. & Rašek, A. a kol. (2010). Nezápadní aktéři světové bezpečnosti. Karolinum.
- Banerjee, P., & Chen, X. (2013). Living in in-between spaces: A structure-agency analysis of the India–China and India–Bangladesh borderlands. *Cities*, 34, 18-29. <https://doi.org/10.1016/j.cities.2012.06.011>
- Bláha, J. D., Soukup, M. (2020): Fenomén hranic v mezioborovém kontextu. *Geografické rozhledy*, 30(1), 4–7. <https://www.geograficke-rozhledy.cz/archiv/clanek/2963>
- Buzan, B., Waever, O., & Wilde, J. D. (2005). *Bezpečnost: Nový Rámec pro Analýzu*. Centrum strategických studií.
- Center for International Security and Cooperation (n.d.). Mapping Militant Organizations: Lashkar-e-Islam. *Stanford University*. Last modified August 2019. <https://cisac.fsi.stanford.edu/mappingmilitants/profiles/lashkar-e-islam>
- Congress Manifesto. (2019). India's National Security Strategy. *Manifesto*. https://manifesto.inc.in/pdf/national_security_strategy_gen_hooda.pdf.
- Counter Terrorism Guide. (n.d.) Foreign terrorist organizations - Jaish-e-Mohammad (JEM). *National Counterterrorism Center*. https://www.dni.gov/nctc/ftos/jem_fto.html

- ČT24. (2022). Indická a čínská armáda se střetly ve sporné oblasti Himaláje. Zemřelo dvacet vojáků. ČT24. <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/svet/indicka-a-cinska-armada-se-stretly-ve-sporne-oblasti-himalaje-zemrelo-dvacet-vojaku-48601>
- ČTK & iDNES.cz (2019). Milionový Šrínagar se proměnil v město duchů, v ulicích hlídkují jen vojáci. iDNES.cz. https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/indie-vlada-kasmir-situace-srinagar.A190807_121742_zahranicni_hmo
- Dresler, A. & Jelen, L. (2023): Hranice v kontextu globálních událostí: příklad Ukrajiny. *Geografické rozhledy*, 32(4), 32–33.
- D'Souza, S. M., & Routray, B. P. (2016). Jihad in Jammu and Kashmir: actors, agendas and expanding benchmarks. *Small Wars & Insurgencies*, 27(4), 557-577. <https://doi.org/10.1080/09592318.2016.1189485>
- Encyclopaedia Britannica (2004). Bharatiya Janata Party (BJP) - History, Ideology, & Beliefs. Encyclopedia Britannica. <https://www.britannica.com/topic/Bharatiya-Janata-Party>
- Fajnor, J. (2017). V Himálaji je horko. Indičtí vojáci jsou v pohotovosti, Číňané je provokují kamením. *Lidovky.cz*. https://www.lidovky.cz/svet/v-himalaji-je-horko-indicti-vojaci-jsou-v-pohotovosti-cinane-je-provokuji-kamenim.A170816_153826_in_zahranici_fas
- Freedom House (2023) Country report - India. *Freedom House*. <https://freedomhouse.org/country/india/freedom-world/2023>
- Ganguly, S. (2001). Conflict unending: India – Pakistan tensions since 1947. https://openlibrary.org/books/OL17058111M/Conflict_unending
- Ganguly, S. (2018). India and China: on a collision course?. *Pacific Affairs*, 91(2), 231-244. <https://doi.org/10.5509/2018912231>
- Gibbs, J. C. (2018). Terrorist attacks targeting the police: the connection to foreign military presence. *Police Practice and Research*, 19(3), 222-240. <https://doi.org/10.1080/15614263.2017.1295245>
- Global Terrorism Database. (2023). Global Terrorism Database 1970-2020 [data file]. *University of Maryland*. <https://www.start.umd.edu/gtd>

- Greene, K. T., Tornquist, C., Fokkink, R., Lindelauf, R., & Subrahmanian, V. S. (2021). Understanding the timing of Chinese border incursions into India. *Humanities and Social Sciences Communications*, 8(1), 1-8. <https://www.nature.com/articles/s41599-021-00843-5>
- Haselsberger, B. (2014). Decoding borders. Appreciating border impacts on space and people. *Planning Theory & Practice*, 15(4), 505-526. <https://doi.org/10.1080/14649357.2014.963652>
- Hosain, M. S. (2020). Indo-China Border Conflict, Regional Geopolitics and Bilateral Trade. *Journal of South Asian Studies*, 8(3), 113-119. <https://doi.org/10.33687/jsas.008.03.3944>
- Hough, P. (2008). Understanding global security. (2. vyd.) Routledge. https://www.academia.edu/6659500/Understanding_Global_Security
- Cheema, M. J. (2015). China and South Asia Relations: A New Perspective. *South Asian Studies*. (1026-678X), 30(1). https://www.researchgate.net/publication/46451310_China_and_South_Asian_Relations_in_a_New_Perspective
- India Today (n.d.). Topic - Ladakh. *India Today*. <https://www.indiatoday.in/topic/ladakh>
- Iossifova, D. (2013). Searching for common ground: Urban borderlands in a world of borders and boundaries. *Cities*, 34(October), 1-5. <http://dx.doi.org/10.1016/j.cities.2013.01.006>
- Ivančík, R. (2022). Bezpečnost': Teoreticko-metodologické východiská. Aleš Čeněk.
- Jain, P. (2021). Hesitant Realism: China–India Border Tensions and Delhi’s Deepening Strategic Ties with Tokyo and Canberra. *Journal of Asian Security and International Affairs*, 8(1), 77-97. <https://doi.org/10.1177/2347797021992529>
- Jakš, D. (2022). Sporné území vyvolává napětí mezi Indií a Čínou. Na linii aktuální kontroly byly zraněny desítky vojáků. *iROZHLAS.cz*. https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/cina-indie-hranice-spor_2212141019_zuj
- Javaid, U., & Jahangir, A. (2015). Pakistan-China strategic relationship: A glorious journey of 55 years. *Journal of the Research Society of Pakistan*, 52(1).

http://pu.edu.pk/images/journal/history/PDF-FILES/9-%20PC%20Umbreen%20Javaid_52-1-15.pdf

Jones, R. (2009). Categories, borders and boundaries. *Progress in Human Geography*, 33(2), 174-189. <https://doi.org/10.1177/0309132508089828>

Kalis, N. A., & Dar, S. S. (2013). Geo-political significance of Kashmir: An overview of Indo-Pak relations. *IOSR Journal of Humanities and Social Science*, 9(2), 115-123.

[https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/31488391/O092115123-](https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/31488391/O092115123-libre.pdf?1392373988=&response-content-disposition=inline%3B+filename%3Dwww_iosrjournals_org_115_Page_Geo_politi.pdf&Expires=1702031451&Signature=S4SxYExw5zNZE5SwLVIIFCiIEvsLQAvyPrI3VSZ8RkQAvFyazIvEp2dCHR4TjIzjIuvBhHWN6H362GQWufIQBlSwtB4eJgvdrCJNk4Qtt)

[libre.pdf?1392373988=&response-content-](https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/31488391/O092115123-libre.pdf?1392373988=&response-content-disposition=inline%3B+filename%3Dwww_iosrjournals_org_115_Page_Geo_politi.pdf&Expires=1702031451&Signature=S4SxYExw5zNZE5SwLVIIFCiIEvsLQAvyPrI3VSZ8RkQAvFyazIvEp2dCHR4TjIzjIuvBhHWN6H362GQWufIQBlSwtB4eJgvdrCJNk4Qtt)

[disposition=inline%3B+filename%3Dwww_iosrjournals_org_115_Page_Geo_politi.pdf](https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/31488391/O092115123-libre.pdf?1392373988=&response-content-disposition=inline%3B+filename%3Dwww_iosrjournals_org_115_Page_Geo_politi.pdf&Expires=1702031451&Signature=S4SxYExw5zNZE5SwLVIIFCiIEvsLQAvyPrI3VSZ8RkQAvFyazIvEp2dCHR4TjIzjIuvBhHWN6H362GQWufIQBlSwtB4eJgvdrCJNk4Qtt)

[_Expires=1702031451&Signature=S4SxYExw5zNZE5SwLVIIFCiIEvsLQAvyPrI3VS](https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/31488391/O092115123-libre.pdf?1392373988=&response-content-disposition=inline%3B+filename%3Dwww_iosrjournals_org_115_Page_Geo_politi.pdf&Expires=1702031451&Signature=S4SxYExw5zNZE5SwLVIIFCiIEvsLQAvyPrI3VSZ8RkQAvFyazIvEp2dCHR4TjIzjIuvBhHWN6H362GQWufIQBlSwtB4eJgvdrCJNk4Qtt)

[Z8RkQAvFyazIvEp2dCHR4TjIzjIuvBhHWN6H362GQWufIQBlSwtB4eJgvdrCJNk4Qtt](https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/31488391/O092115123-libre.pdf?1392373988=&response-content-disposition=inline%3B+filename%3Dwww_iosrjournals_org_115_Page_Geo_politi.pdf&Expires=1702031451&Signature=S4SxYExw5zNZE5SwLVIIFCiIEvsLQAvyPrI3VSZ8RkQAvFyazIvEp2dCHR4TjIzjIuvBhHWN6H362GQWufIQBlSwtB4eJgvdrCJNk4Qtt)

[iPXxfA6kHLMOWFAzjdkDMubFhGGICpcEnAGCpWgB6Wt7xF~SsFiMIzSwnvZL](https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/31488391/O092115123-libre.pdf?1392373988=&response-content-disposition=inline%3B+filename%3Dwww_iosrjournals_org_115_Page_Geo_politi.pdf&Expires=1702031451&Signature=S4SxYExw5zNZE5SwLVIIFCiIEvsLQAvyPrI3VSZ8RkQAvFyazIvEp2dCHR4TjIzjIuvBhHWN6H362GQWufIQBlSwtB4eJgvdrCJNk4Qtt)

[~bQSZgafx4AMHt~gXCYSk0n14xuva5zWaTVV2afAFZ~tqDwKwMIhZuD-](https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/31488391/O092115123-libre.pdf?1392373988=&response-content-disposition=inline%3B+filename%3Dwww_iosrjournals_org_115_Page_Geo_politi.pdf&Expires=1702031451&Signature=S4SxYExw5zNZE5SwLVIIFCiIEvsLQAvyPrI3VSZ8RkQAvFyazIvEp2dCHR4TjIzjIuvBhHWN6H362GQWufIQBlSwtB4eJgvdrCJNk4Qtt)

[doYvIHWwqoJSOtVjG~F3iXveVEdbxuQ9tqD8spJGkbpDCbJmp3UjNLS1u9oApikhN](https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/31488391/O092115123-libre.pdf?1392373988=&response-content-disposition=inline%3B+filename%3Dwww_iosrjournals_org_115_Page_Geo_politi.pdf&Expires=1702031451&Signature=S4SxYExw5zNZE5SwLVIIFCiIEvsLQAvyPrI3VSZ8RkQAvFyazIvEp2dCHR4TjIzjIuvBhHWN6H362GQWufIQBlSwtB4eJgvdrCJNk4Qtt)

[98vC5KxAzndGk5as1LaywsOUARtBAPaqFgFoKCdmBvJ5Hljz8EwxHA__&Key-](https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/31488391/O092115123-libre.pdf?1392373988=&response-content-disposition=inline%3B+filename%3Dwww_iosrjournals_org_115_Page_Geo_politi.pdf&Expires=1702031451&Signature=S4SxYExw5zNZE5SwLVIIFCiIEvsLQAvyPrI3VSZ8RkQAvFyazIvEp2dCHR4TjIzjIuvBhHWN6H362GQWufIQBlSwtB4eJgvdrCJNk4Qtt)

[Pair-Id=APKAJLOHF5GGSLRBV4ZA](https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/31488391/O092115123-libre.pdf?1392373988=&response-content-disposition=inline%3B+filename%3Dwww_iosrjournals_org_115_Page_Geo_politi.pdf&Expires=1702031451&Signature=S4SxYExw5zNZE5SwLVIIFCiIEvsLQAvyPrI3VSZ8RkQAvFyazIvEp2dCHR4TjIzjIuvBhHWN6H362GQWufIQBlSwtB4eJgvdrCJNk4Qtt)

Khan, R. M. (2011). Pakistan-China Relations: An Overview. *Pakistan Horizon*, 64(4), 11-28. <https://www.jstor.org/stable/24711187>

Lentini, P. (2008). Understanding and combating terrorism: Definitions, origins and strategies. *Australian Political Studies Association*, 43(1), 133-140.

<https://doi.org/10.1080/10361140701842615>

Malone, D. M., & Mukherjee, R. (2010). India and China: conflict and cooperation. *Survival*, 52(1), 137-158. <https://doi.org/10.1080/00396331003612513>

Marková, M. (2021). Hranice a hraničení. NLN – Nakladatelství lidové noviny.

Meisels, T. (2009). Defining terrorism—a typology. *Critical Review of International Social and Political Philosophy*, 12(3), 331-351.

<https://doi.org/10.1080/13698230903127853>

Misson, F. A. (2022). Pakistan-India Relations. *Strategic Studies*, 42(2), 54-71.

<https://www.jstor.org/stable/48732350>

- Mitra, D. (2018). Terrorism as an Unwanted Social Issue: A Critical Review. A Peer-Reviewed International Journal of Humanities & Social Science, 7(2), 246-257. <https://www.thecho.in/files/28.-Debika-Mitra.pdf>
- Mukherjee, K. (2018). Assessing security relations in the Asia Pacific: the cases of China, India and Pakistan. Canadian Foreign Policy Journal, 24(1), 56-73. <https://doi.org/10.1080/11926422.2017.1331174>
- News18 (2019). NPP Becomes First Political Outfit from the Northeast to get Status of National Party. *News18*. <https://www.news18.com/news/politics/npp-becomes-first-political-outfit-from-the-northeast-to-get-status-of-national-party-2176843.html>
- Nicolson, S. (2022). India-Pakistan Conflict: The Dispute over the Kashmir-Jammu Border. *Pepperdine Policy Review*, 14(1), 1. <https://digitalcommons.pepperdine.edu/ppr/vol14/iss1/1>
- Nurboo, T., & Sudhakar, R. (2020). Exploring the Geopolitical History of Ladakh. *An International Bilingual Peer Reviewed Refereed Research Journal*. 7(27). https://www.researchgate.net/profile/Tsewang-Nurboo/publication/358963786_EXPLORING_THE_GEOPOLITICAL_HISTORY_OF_LADAKH/links/6227b4fe84ce8e5b4d10ad8e/EXPLORING-THE-GEOPOLITICAL-HISTORY-OF-LADAKH.pdf
- O'Donnell, D. (2006). International treaties against terrorism and the use of terrorism during armed conflict and by armed forces. *International Review of the Red Cross*, 88(864), 853-880. <https://doi.org/10.1017/S1816383107000847>
- Paulus, A., & Vashakmadze, M. (2009). Asymmetrical war and the notion of armed conflict—a tentative conceptualization. *International Review of the Red Cross*, 91(873), 95-125. doi:10.1017/S181638310999018X
- Peng, P. (2019, August). The Impact of the Sino-Indian Border Conflict on the Kashmir Issue. In *2019 5th International Conference on Social Science and Higher Education (ICSSHE 2019)* (pp. 18-20). Atlantis Press. DOI: [10.2991/icsshe-19.2019.273](https://doi.org/10.2991/icsshe-19.2019.273)
- Philo, C. (2012). Security of geography/geography of security. *Transactions of the Institute of British Geographers*, 37(1), 1-7. <https://www.jstor.org/stable/41427923>
- Raghavan, S. (2019). The security dilemma and India–China relations. *Asian Security*, 15(1), 60-72. <https://doi.org/10.1080/14799855.2019.1539818>

- Rider, T. J., & Owsiak, A. P. (2015). Border settlement, commitment problems, and the causes of contiguous rivalry. *Journal of Peace Research*, 52(4), 508-521. <https://doi.org/10.1177/0022343315571675>
- Richards, K. (2015). China-India: An analysis of the Himalayan territorial dispute. *Indo-Pacific Strategic Papers*, 3. https://indianstrategicknowledgeonline.com/web/Richards%20final%20IPSD%20paper.pdf?_cf_chl_tk=IJi5yr26UTTq4fwtmkw.YkbCMkfPzaFHnE_uujiN85g-1701118762-0-gaNycGzNDWU
- Sarmah, B. (2020). Arunachal Pradesh: Political Economy of Becoming a Circumstantial State. *Social Change and Development*, 17(2). <https://socialchangeanddevelopment.in/downloads/july2020/paper-1.pdf>
- Semotanová, E. (2020). *Hranice v krajinách*. Academia.
- Sharma, R. (2020). The Determinants of India's National Military Strategy. *United Service Institution of India*. <https://www.usiofindia.org/publication-journal/the-determinants-of-indias-national-military-strategy-2.html>
- Schmid, A. P. (2011). *The Routledge handbook of terrorism research*. Routledge. https://books.google.cz/books?hl=cs&lr=&id=_PXpFxKRrHgC&oi=fnd&pg=PR3&dq=The+Routledge+handbook+of+terrorism+research&ots=mG7XMLlcSc&sig=d6oSlS35dV4bY8evpDdHB-FaMCg&redir_esc=y#v=onepage&q=The%20Routledge%20handbook%20of%20terrorism%20research&f=false
- Sinai, J. (2008). How to define terrorism. *Perspectives on terrorism*, 2(4), 9-11. <https://www.jstor.org/stable/26298341>
- Singh, M. (2011). Arunachal Pradesh: Wonderland with Explosive Frontier. *The Indian Journal of Political Science*, 205-220. <https://www.jstor.org/stable/42761821>
- Siwach, R. S. (2003). India's Security in the 21 st Century: Challenges, Management and Futuristic Directions. *Indian Journal of Asian Affairs*, 16(1/2), 145-158. <https://www.jstor.org/stable/41960508>
- South Asia Terrorism Portal (n.d.a.). Jamiat-ul-Mujahideen. *South Asia Terrorism Portal*. https://www.satp.org/satporgrp/countries/india/states/jandk/terrorist_outfits/jamiat_ul_mujahideen.htm

South Asia Terrorism Portal. (n.d.b.). National Socialist Council of Nagaland - Khaplang. *South Asia Terrorism*

Portal. https://www.satp.org/satporgtp/countries/india/states/nagaland/terrorist_outfits/nscn_k.htm

South Asia Terrorism Portal (n.d.c.). National Democratic Front of Bodoland. *South Asia Terrorism*

Portal. https://www.satp.org/satporgtp/countries/india/states/assam/terrorist_outfits/ndfb.htm

South Asia Terrorism Portal (n.d.d.). United Liberation Front of Asom (ULFA). *South Asia Terrorism*

Portal. https://www.satp.org/satporgtp/countries/india/states/assam/terrorist_outfits/ulfa.htm

South Asia Terrorism Portal (n.d.e.). National Socialist Council of Nagaland - Isak-Muivah. *South Asia Terrorism*

Portal. https://www.satp.org/satporgtp/countries/india/states/nagaland/terrorist_outfits/nscn_im.htm

South Asia Terrorism Portal (n.d.f.). National Socialist Council of Nagaland-Unification (NSCN-U). *South Asia Terrorism Portal*. <https://www.satp.org/terrorist-profile/india-insurgencynortheast-nagaland/national-socialist-council-of-nagaland-unification-nscn-u>

Statsoft (n.d.). Možnosti korelační analýzy v softwaru Statistica. *Statsoft*. https://www.statsoft.cz/file1/PDF/newsletter/2014_11_26_StatSoft_Moznosti_korelacni_analyzy.pdf

Strnad, J. (2013). *Dějiny Indie*. NLN – Nakladatelství Lidové noviny.

Styan, D. (2020). China's Maritime Silk Road and small states: Lessons from the case of Djibouti. *Journal of Contemporary China*, 29(122), 191-206. <https://doi.org/10.1080/10670564.2019.1637567>

Swami, P. (2003). Terrorism in Jammu and Kashmir in theory and practice. *India Review*, 2(3), 55-88. <https://doi.org/10.1080/14736480412331307082>

Šifta, M. (2020-2021). Hranice. *Geografické rozhledy*. <https://www.geograficke-rozhledy.cz/archiv/152>

The Economist. (2023). What if China and India became friends? *The Economist*. <https://www.economist.com/international/2023/07/19/what-if-china-and-india-became-friends>

Tomeš, J. (2016). Hranice – proměnlivý koncept bezpečnosti. *Vesmír*. <https://vesmir.cz/cz/on-line-clanky/2016/11/hranice-promenlivy-koncept-bezpecnosti.html>

Uppsala Conflict Data Program (2023a). UCDP Conflict Encyclopedia: ucdp.uu.se, *Uppsala University*. <https://www.pcr.uu.se/research/ucdp/definitions>

Uppsala Conflict Data Program (2023b) India. UCDP Conflict Encyclopedia: ucdp.uu.se, *Uppsala University*. <https://ucdp.uu.se/>

Zhang, H., & Li, M. (2013). Sino-Indian border disputes. *ISPI Anal*, 181, 1-9. https://www.ispionline.it/sites/default/files/pubblicazioni/analysis_181_2013.pdf

Seznam tabulek

Tab. 1: Různá povaha hranic	16
Tab. 2: Počet obětí konfliktů mezi státními aktéry v zájmové oblasti mezi roky 2000 a 2022	33
Tab. 3: Počet obětí konfliktů jednostranného násilí v zájmové oblasti mezi lety 2000 a 2022	36
Tab. 4: Hlavní teroristické skupiny působící v oblasti Džammú a Kašmír a Ladak a počty útoků jimi přiznaných mezi lety 2000 a 2020.....	42
Tab. 5: Počet obětí ozbrojených střetů mezi indickou vládou a ostatními povstaleckými skupinami v zájmové oblasti Arunáčalpradéš mezi lety 2000 a 2022	52
Tab. 6: Hlavní teroristické skupiny působící v oblasti Arunáčalpradéš a počty jejich přihlášených útoků mezi lety 2000 a 2020	58
Tab. 7: Spearmanův korelační koeficient vybraných proměnných v území Džammú a Kašmír a Ladak	63
Tab. 8: Spearmanův korelační koeficient vybraných proměnných v území Arunáčalpradéš	64

Seznam obrázků

Obr. 1: Sporná území v severním pohraničí Indie	20
---	----

Seznam grafů

Graf 1: Vývoj počtu obětí ozbrojených střetů mezi indickou vládou a kašmírskými povstalci mezi lety 2000 a 2022.....	34
Graf 2: Vývoj počtu obětí ozbrojených střetů mezi indickou a pákistánskou vládou mezi lety 2000 a 2022.....	35
Graf 3: Vývoj počtu civilních obětí v důsledku jednostranných ozbrojených útoků kašmírských povstalců mezi lety 2000 a 2022	37
Graf 4: Počet teroristických útoků v Džammú a Kašmíru a Ladaku mezi lety 2000 a 2020	38
Graf 5: Vývoj počtu obětí teroristických útoků v oblasti Džammú a Kašmír a Ladak mezi lety 2000 a 2020.....	39
Graf 6: Celkový počet teroristických útoků podle charakteru cíle v Džammú a Kašmír a Ladaku mezi lety 2000 a 2020	41
Graf 7: Počet teroristických útoků v zájmové oblasti Arunáčalpradéš mezi lety 2000 a 2020.....	54
Graf 8: Počet obětí teroristických útoků v zájmovém území Arunáčalpradéš mezi lety 2000 a 2020.....	56
Graf 9: Celkový počet teroristických útoků podle charakteru cíle v zájmovém území Arunáčalpradéš mezi lety 2000 a 2020	57
Graf 10: Pearsonova korelace počtu obětí ozbrojených střetů a počtu obětí teroristických útoků na území Džammú a Kašmír a Ladak.....	62
Graf 11: Pearsonova korelace počtu obětí ozbrojených střetů a počtu obětí teroristických útoků na území Arunáčalpradéš.....	63

Seznam map

Mapa 1: Vymezení zájmového území v severním pohraničí Indie.....	20
Mapa 2: Prostorové rozložení počtu teroristických útoků v oblasti Džammú a Kašmír a Ladak mezi lety 2000 a 2020	40
Mapa 3: Prostorové rozložení počtu teroristických útoků v oblasti Arunáčalpradéš mezi lety 2000 a 2020.....	55

Abstrakt

Raddová, A. (2023). *Politicko-geografické aspekty vývoje bezpečnostní situace v severním pohraničí Indie ve 21. století* [Diplomová práce, Západočeská univerzita v Plzni].

Klíčová slova: terorismus, válka, hranice, ozbrojený konflikt, severní pohraničí Indie

Tato diplomová práce se zabývá bezpečnostním vývojem v severním pohraničí Indie ve 21. století v rámci politické geografie. Cílem bylo geografické zhodnocení vývoje bezpečnostní situace z pohledu vojenských hrozeb. Analýza probíhala na základě zkoumání sporných oblastí Džammú a Kamír, Ladak a Arunáčalpradéš, sběru a vyhodnocení dat z databází zaměřených na ozbrojené konflikty a teroristické útoky v zájmových oblastech. Současně byla provedena statistická korelační analýza proměnných sledující možnou vzájemnou souvislost vývoje ozbrojených střetů a teroristických útoků. Výsledky analýzy poukazují na neutichající vojenské napětí a nejasnosti ohledně budoucího vývoje, nicméně v oblasti Džammú a Kašmíru a Ladaku se potvrdila souvislost vývoje počtu obětí ozbrojených střetů a terorismu.

Abstract

Raddová, A. (2023). Political-geographical aspects of the development of the security situation in the northern borderlands of India [Master's Thesis, University of West Bohemia].

Key words: terrorism, war, border, armed conflict, northern borderlands of India

This thesis examines security developments in India's northern border region in the 21st century within the framework of political geography. The aim was to geographically analyse the evolving security situation in terms of military threats. The analysis was conducted by examining the disputed areas of Jammu and Kashmir, Ladakh and Arunachal Pradesh. Collection and evaluation of data from databases focusing on armed conflicts and terrorist attacks in the areas of interest. At the same time, a statistical evaluation of variables tracking possible dependence within armed conflicts and terrorist attacks was conducted. The results of the analysis point to unabated military tensions and uncertainties about future developments.